

omnium terre. tu fecisti celum et terram. Inclina aurem tuam et audi. Aperi oculos tuos et vide. et audire verba semacherb qui misit. ut exprobraret nobis deū viventē. Sequitur. Saluos fac nos de manu eius dñe deus noster. ut sciant oia regna: qz tu es deus solus. Et passit angelus de exercitu semacherb. clxxxv. milia hominū. Quinto ptz de Judith ca. ix. Que ingressa est oratorū suoz induens se cilicio et posuit cinerē sup caput p^osternēs se et dicens. Nō est in multitudine virtus tua neqz in equoz viribus volūtas tua. Nec superbi ab initio placuerūt tibi sed humilium et mansuetoz tibi placuit semp deprecatio. Deus celoz creator: aquarū et totius creature exaudime miserā deprecantem. et amputavit caput holofernis Sexto patz de Josaphat. ij. pal. xx. Nota historiam. Septimo ptz de Juda machabeo. qui et ipse oravit et obtinuit victoriā. Et qñ non oravit cōversus est in fugam. Simile ptz p augustinū quinto de civitate dei. de theodosio cōtra eugenium.

Explicit preceptum quintum

Incipit preceptum sextum

Non mechaberis

Quod preceptum cōgrue sexto loco ponit. qz sicut sexto die homo fuit creatus: sic i sexto p^ocepto p^ohibet ei in ordinata generatio. **I**stud em preceptū immediate sequit illud. Non occides. qz maius peccatū est hominem offendere in psona cōiuncta qd fit p mechiam qm in bonis t^opalibz quod fit p furtum. Et minus est peccatum offendere hominē in psona sibi cōiuncta qm in psona p^opria qd fit p homicidiū. Quod ptz tripliciter. Primo. qz p^oximus plus ledit et caritati p^oximi magis opponit. qd patet. Nā p homicidiū offendit homo i p^opria psona et tollit vita p^oprie psonae. Per mechiā vero offendit in psona diūctā qē qñ vna caro cū eo. Cōstat aut qz magis repugnat caritati p^oximi. offendere eū in p^opria psona et destruere vitā ei. qm in psona sibi cōiuncta. Potissime etiā qz mechani p^ocedit ex ardore carnalitatē. et multo plus repugnat caritati p^oximi liuoris crudelitas qz ardoris carnalitatē. Et au^o g^o peccatū est occidere qm mechani. Secūdo p ipm homicidiū maius bonū tollit qd ptz. qz p mechani tollit bonū p^olis nascende vel producende. per occidere vero tollitur et destruitur iam natus et p^oductus. Maius ergo bonum destruit per homicidiū qm per adulteriū. Tercio p^opter euitationem

eū aliud peccatum licite dimittitur
 ante q̄ illud perpetratur. Quod sic os-
 tenditur. Querit enim augustinus
 libro primo de ciuitate dei. c. xxiiij. Si
 mulier aliter nō potest vitare corru-
 ptorem nisi interficiat seip̄am. debet
 ne seip̄a interficere ante q̄ se p̄mit-
 tat violari vel corrumpi. Et respon-
 det q̄ castitas mētis tolli nō potest
 p̄ violationem corp̄is: ymo magis
 coronat. Vnde dixit beata lucia pas-
 scasio. Si me inuitam feceris viola-
 ri: castitas mihi duplicabitur ad co-
 ronam. Sed dato q̄ dubitaret vel ti-
 meret q̄ in cōmixtione p̄ violentiaz
 accederet cōsensu mētis. deberet ne
 sic timēdo occidere corruptorem. Re-
 spondet augustinus q̄ illud nō est
 aliud dicere q̄ peccemus nūc ne for-
 te postea peccemus. et nūc perpetre-
 mus homicidiū ne forte deueniamus
 in adulteriū quod est vt ait detesta-
 bile et dampnabile facinus. Et nunc
 cōcludit augustinus q̄ satius id est
 minus malum est de futuro adulteri-
 um q̄ de presēti homicidiū. Et cau-
 sam subdit. quia satius est flagiciū
 et facilius q̄ penitendo sanatur q̄ ta-
 le vbi locus salubris penitentie non
 relinquitur. Istud etiam dicit glo-
 sa expresse super illo verbo deutro. xx.
 Si accepit homo vxorem et nō inue-
 nerit gratiam in oculis eius: scribat
 in manu eius libellū repudiij etc. Vi-
 de inquit quantum malus est homi-
 cidium. p̄ quo multa adulteria tole-
 rantur vt vitetur. Ergo maius pecca-
 tum est homicidiū q̄ adulteriū. ac
 p̄ hoc homicidiū procedit istud pre-

ceptum. Non mechaberis. Et sicut au-
 gustinū prohibet omnem illicitum cō-
 cubitum. et illorum mēbrorū omnes
 illicitum vsū: et omnem immūdi-
 tiam carnis: et illicitam cōcupiscētā
 eius. Circa q̄d notandū q̄ octo mo-
 dis peccatur cōtra istud preceptum.
 Non mechaberis. sine actu. scz cōsen-
 tendo. loquēdo. osculādo. amplexādo
 vidento. corpus ornādo. munuscula-
 dādo. auxiliādo. Primo cōmittit
 cōsensu in actū. scz si facultas adel-
 set. Vnde sicut in primo parēte pec-
 cante cōcurrant tres p̄sone scz dia-
 bolus in specie serpentis. qui sugges-
 sit mulieri. et mulier dedit viro. et vir
 comedit de pomo vetito et tunc pecca-
 tum cōsummātum fuit. Sic perficitur
 peccatum in nobis sicut augustinū
 quia suggestio serpentis est primus
 motus in nobis ex fomite p̄ueniēs
 scz cum homo habet turpem cogita-
 tionem sine delectatione: et tūc nul-
 lum est peccatum. Vnde gregorius
 super ezechielem: Quātuq̄z im-
 mūda cogitatio sit: mentem nō pol-
 luit si ratio nō cōsensit. Ergo non de-
 bemus multum turbari si tales tur-
 pes ymaginationes incederint dū
 modo volūtas non consentiat. Vnde
 bernardus in libro meditationum.
 Demonū est temptationes immitte-
 re: nostrum est illis nō cōsentire. Se-
 cundo cōcurrat ibi cōmestio mulie-
 ris et hec est delectatio sine cōsensu
 plene rōnis. et tūc est peccatum ve-
 niale. Tercio ibi cōcurrat cōmestio
 viri. et hec est delectatio et cōsensu i-
 morosam delectationez. Sicut emim

cum quis delectatur cum plenā rōne in malis cogitationibus et in eis de se inuoluit. tūc talis morosa delectatio est peccatum mortale. Et vocatur morosa delectatio nō s̄m moram vel diuturnitatē t̄pis s̄ magis ex eo q̄ ratio deliberans circa eam immorat̄ ip̄am tenens. nec eam repellit q̄ statim vt animū attigerit. Repellere debuerat sicut faciunt multi religiosi v̄gines. Et quedam vidue infelices q̄ deo in castitate firmiter seruire p̄miserunt adhuc in lasciuīs cogitationibus et carnalibus spuratijs delectantur. In quo casu mortale peccatum incurrunt. Si em̄ aliquis morose in carnali delectatione delectat̄ etiam si nūq̄ adesset volūtas talem turpitudinem pficiēdi in opere. adhuc s̄m augustinū peccatū mortale incurrunt. Cuius rō est. qz talis cogitatio morosa includit i se deformitatem peccati mortalis. Ideo cum voluntas p̄ cōsensum et deliberationem rōnis in talem interiōrē delectationē inclināt. ip̄am acceptādo et in ea delectando. cōstat. q̄ inclināt in obiectum deforme peccati mortalis. et p̄ cōsequēs talis inclinatio voluntatis in delectationē interiōrem turpis actus. est peccatū mortale. Hec dicit henricus de v̄rmaria. i eodem p̄cepto. Maius peccatū est talis cōsensus in actū turpem. si adest p̄sona locus et tempus. De cōditō comittitur locutione vel risu. cum quis loquitur aut aridet alicui p̄sonae ea intētionē vt eam alliciat ad illicitum actū. sic peccat mortaliter. Verbi gratiā. si q̄s

verbū loquitur ocfosum. ea intētionē vt p̄sonā illam ad actū illicitum alliciat. tūc tale verbū ocfosum est si bi mortale peccatū p̄pter malā intētionem. vt ptz in matheo. **V**exobis q̄ nunc ridetis. Si q̄s aut arideret aliquā p̄sonam p̄pter noticiā vel ex quadam leuitate vel cōsuetudine vel admiratione vel ioco. tunc peccaret vix mortaliter. Sciendū q̄ aliquae etiam mulieres q̄qz et virgines sepe loquunt̄ verba scurrilia et luxuriosa et est valde rephensibile et p̄ hoc ostendūt q̄ habent cor davalde impudica. qz dicit matheo. xij. Ex habundantiā cordis os loq̄tur. Sup̄ quo dicit Cris̄. Quale cor hz vnus q̄sqz talia verba loquitur et opatur. et taliter viuūt. In signum huius sp̄uales p̄sonae et homines deuoti sepe noīant deum et beatam virgine. et loquunt̄ tantum licita quia habent corda pudica. sed oppositum faciunt impudici et proferūt verba scurrilia et luxuriosa. Tercio comittitur osculando et amplexando. et hoc vocatur s̄m apostolum turpitudine. Et s̄m magistrū in cōpendio theologicē veritatis tāto magis est peccatum quanto libido magis p̄ talia accenditur. et hoc cōtra septimū errorem baccharutoruz qui allegatur in clemētis. extra de hereticis. capitu. ad nostrū. In quo dicitur q̄ mulieris osculum cum ad hoc non inclināt natura est mortale peccatum. actus autem carnalis cū ad hunc inclināt natura. peccatū nō est. maxime cum temptatur exercēs. Vbi dicit Jo. an. sup̄ verbo. osculū.

Sciendum inquit qd peccatuz mōr-
 tale potest dici dupliciter. Vno modo
 fm suā speciem vt furtū. adulterū.
 et pūrium. de iureiurando. ca. si xpc
 Et hoc modo oscula et amplexus et
 tactus non sunt mortalia. cū possint
 absqz libidine fieri. Vel ex cōsuetu-
 dine regionis. vel ppter pacēz vel aliā
 necessariā vel rōnabilem causā. Alio
 mō dicitur mortale pcedens ex inor-
 dinata et mala causa. Vnde peccat
 mortaliter dās elemosinā paupi: vt
 illum inducat in heresim. Cum ergo
 nō solū deliberatus cōsensus in actū
 peccati mortalis sed etiā in delectati-
 onem ei annexā fm aug? et theolo-
 gos fit peccatū mortale: si oscula li-
 bidinosa et amplexus et tactus sūt
 ppter delectationē et libidinez. sunt
 peccata mortalia. Vt etiā tenet tho-
 mas secūda secunde. q. cliiij. ar. iij.
 Nec mirum. cū id etiam dicat de li-
 bidinosa aspectu. vt ptz. xxxiij. q. v.
 nec solo. Et falsa est rō eoruz Si em
 aliqd esset mortale: qz natura ad hoc
 nō inclināt. Ergo ieiunare et pegrin-
 nari essent mortalia: qd est insanuz.
 ergo nō semp natura inclināt ad il-
 la ordinate sed inordinate. Ideo di-
 cit. xxvij. q. i. c. Nec aliqua. Vbi di-
 citur qd ipse cōplexus. ipa cōfabulatio
 et osculatio. et cōiacentiū duorū tur-
 pis et feda dormitio quantū fit de-
 coris et criminis confitent. Quarto
 fit videndo. cum quis ea intentione i-
 spiciat qd eam cōcupiscere velit. mat.
 v. Qui viderit mulierē ad cōcupiscē-
 dam eam: vt scz cōcupiscētia transe-
 at in affectū cordis et in cōsensuz ra-

tiōnis. et etiā si oportunitās affit. fa-
 cere disponat: iam mechatus est eā
 in corde suo. Verbi gratia. Si quis
 vna die centuz tomus intraret. et in
 qualibet domo talem sibi pvifum ac-
 quisierit. tot peccata mortalia cōmit-
 teret. Ergo necessaria est custodia o-
 culorum. Primo. qz velocēs sūt ad
 nocendum aie. Ideo pteombus cō-
 pantur. Trenz. iij. Oculus me? de-
 predatus est animā meā. Item gen.
 iij. Vidit mulier lignum quod pul-
 chru erat ad vescendū. Vnde greg?
 Non em eua lignum cōtigisset nisi p-
 us incaute respexisset. Ideo ppheta
 dauid cecidit in adulterū. qz vidit
 mulierem se lauante vt patz. i. Ry.
 xi. Ergo mulieres deberent crura et
 mamillas abscondere ne puocarent
 viros in malā cōcupiscentiā. Et eti-
 am viri nō deberent incedere impudi-
 ce in pntia mulierū. Sunt ergo o-
 culi custodiēdi dicente Job. xxxi. Pes-
 pigi fedus cum oculis meis ne quis-
 dem cogitarem de virgine. Quia o-
 culi sunt quasi due porte in castro cor-
 poris nostri. Qui em habet portas a-
 licuius castri: habet ipsum castrum
 Sic si diabol? habet oculos nostros
 tunc habet castrum corporis nostri
 ac per hoc cōsequenter deus nihil ha-
 bet in homine. Secūdo sunt custodi-
 endi oculi et visus ex parte mulierū
 quia a planta pedis vsqz ad verticē
 capitis non est locus in ea ordinat?
 qñ fit laqueus diaboli ad capiēdas
 animas Vñ dicit ecclesiasticā nono
 Nō respiciēs mulierē comptam: ne

forte incidat in laqueum eius. quia
 diabolus vtitur mulieribus pompose
 ornatis tanquam retibus et gladiis ad
 capiendas animas. Fuit quidam rex
 qui habuit filium. et dicebant ei me-
 dici pitissimi quod si puer ille infra decem
 annos videret solem vel ignem
 omnino lumine priuaretur. Hoc enim
 davorum eius dispositio significabat.
 Rex autem ut audiuit. incidi fecit spe-
 luncam in quadam petra in qua fili-
 um inclusit ut nullo modo infra decem
 annos solem videret. Finitis autem
 decem annis de antro puer educatur.
 nullam mundi aliorum rerum habens no-
 ticiam. Tunc rex iubet omnia sibi sim-
 genus suum exhiberi. et ostendi. Vir-
 ros quidem in vno loco in alio mu-
 lieres. Vnde aurum et argentum: ibi
 margaritas et lapides preciosos et
 vestes candidas. Interrogante autem
 ipso quid vnumquodque vocaret. ipsi ei
 omnia indicauerunt. Cum autem mulie-
 ris nomen addiscere anxie quereretur
 fertur spicarius regis ludendo dixisse
 eas demones esse: que seducunt ho-
 mines. Cor autem pueri illarum deside-
 rio plus quam ceteris rebus anhelabat.
 Cunctis ostensis sibi omnibus: ad re-
 gem eum adduxissent. Interrogabat
 rex filium suum quid amplius
 amaret ex omnibus que viderat. Re-
 spondit. quod demones que seducunt ho-
 mines pre ceteris magis amaret. Er-
 go visus est custodiendus. Quinto
 corpus ornando. Prouerbiorum. vii.
 Ecce mulier occurrit illi ornata me-
 retriceo: preparata ad capiendas ani-
 mas: Jeronimus. Gladius ignis est

species mulieris pompose ornate. Ec-
 clesiasticus. ix. Non respicias mulieres
 comptas. ne forte incidat in laqueum
 eius. Nam talis ornatus est signum
 luxurie. Sic vbi est magnus fumus
 signum est quod ibi est magnus ignis.
 Sic vbi est talis ornatus superfluus.
 signum est quod ibi est magnus incendi-
 um luxurie. Vbi enim pendet anphora
 ante ianuam. signum est quod ibi venditur
 ceruisia. Aut arculus quod ibi venditur
 vinum. Et quando aliquis equus est ve-
 na lis ponitur furculus viridis ei in
 capite. Sic iste sunt venales. Non
 debent ergo isti boni socii interroga-
 re an sint venales sed quantum vales-
 ant. Iste ornatus est retis dyaboli
 quo piscatur infinitas animas. Sed
 dicunt quedam. Nos habemus in
 ornatu bonam intentionem. Quibus
 Respondetur quod habet diabolus mala
 quia est instrumentum suum. quia di-
 citur extra de iniuriis. et dampno dato-
 ra. si culpa. Quia occasionem dampni
 dat: dampnum dedisse videtur. Sed
 quid est faciendum cum viderit personam
 sic superflue ornata. Respondetur quod
 duo sunt cogitanda. Primo quod nunquam
 tantam curam et diligentiam habuisti
 ad ornandam animam tuam eternali-
 ter victuram et ad complacendum deo si-
 cut illa persona habet ad ornandum
 corpus suum putridum et mortale. et
 ad complacendum mundo. Et sic dolere de-
 bes de accidia et negligentia istius a-
 nime: quam pompose vides incedere.
 Sic legitur in vita patrum de quodam
 sancto patre. Qui cum vidisset orna-
 tum cuiusdam mulieris fleuit. Ignosce

inquit mihi omnipotens deus quod vni
 us diei huius mulieris ornatus supe
 ravit totius vite mee industriae ad
 ornanda animam meam. Et quidam ali
 videns mulierem fleuit. Et interrogan
 tibus causam sui fletus ait. Due res
 me mouent. Vna de eius perditione.
 Alia quod non habeo tale studium place
 di deo: quale studium habet ista ut
 hominibus placeat. **S**ecundo est co
 gitandum quod pulchre facies in celo sunt
 et quomodo ornabunt stola glorie.
Si ille mortalis qui nunc est et cras
 moritur tam pulcher est ad videndum
 quid tunc est de immortalibus post iu
 dicium eternaliter viuentibus. **S**exto
 habet fieri auxiliando ut sunt vetule
 ruffatrices que sunt mediatores et
 consiliatores. quod est peccatum magnum
 et sunt similes diabolo. quod sicut dia
 bolus instigat: sic et ipse instigat ad
 malum. **S**ecundo sunt peiores diabolo
 quod quod diabolus perficere non potest
 per se: hoc ipse perficiunt. **T**ercio sunt ser
 pentes diaboli. quod sicut diabolus per
 serpentem decepit euan: sic per ipsas
 demon decipit ancillas. **D**e quibus ait
 psalmus. Auferunt linguas suas sicut ser
 pentes: veneni aspidum sub labijs eo
 rum. **L**egitur in libro de disciplina
 clericali quod quidam nobilis habuit ca
 stam uxorem et speciosam. **C**ontigit
 autem ipsam ire orationis gratia. **Q**ui
 dam autem iuuenis mulierem ipsius ada
 mauit ardentius. **Q**uaerens sollicitu
 tari cepit. **I**uuenis autem se contemptum
 videns per nimium dolorem pater et amo
 re decubuit. **A**ltera autem die dum in pla
 tea languidus et anxius expectaret

ecce an? habitu religioso induta iu
 ueni obuia fuit. **E**t illa de tanta mes
 sticia interrogauit ipsum. **R**espondit
Pre timore illius mulieris diuitus e
 grotauit: et ei consentire noluit. **R**unt
 anus. **E**go cum adiutorio tibi auxi
 liabor: et abiit. **I**gitur camiculam quam
 apud se habebat duobus diebus iei
 unare fecit. et tertia die panem cum
 sinapi confectum ieiunanti cani dedit.
Quem cum gustaret. per nimiam amaritudi
 dine oculi eius lacrimari ceperunt. **T**unc
 vetula tomum illius pudice tomine
 adijt. et honorifice per magna religio
 nis specie ab ea suscepta est. **H**anc
 autem secuta est sua camicula. **Q**uam
 cum vidisset mulier lacrimantem: cau
 sam requisit. **A**nus ait. **N**e queras
 hoc carissima. **H**ec quam vides camis
 culam. mea fuit filia casta nimis et
 decorata. **Q**uam quidam iuuenis adama
 uit et nihil ipse apud ipsam amoris
 obtinere potuit. **Q**ui pro amore
 grauius sauciatus in lecto decubuit.
Pro qua culpa ordinata deo filia mea
 camicula facta est. **H**is dictis anus
 singultiendo lacrimas fudit et dolo
 rem nimium simulauit. **A**d hoc pu
 dica domina similis peccati conscia. **Q**uid
 inquit factura sum: me etiam dilexit
 iuuenis et sibi eodem modo accidit.
Cui anus dixit. **C**onsulo tibi ut il
 lum amorem foueas ut eum perici
 tari non sinas. **N**e tibi forsitan con
 tingat sicut huic filie mee. **S**ic mu
 lier pudica ex consilio vetule iuuenem
 admisit: et diu seruata castitatis fa
 mam perdidit: sequens sedauit. **M**irandum

est certe q̄ hec lex ciuilis nō punit ta-
les. cum tñ puniat furem p̄ re modi-
ca. Lex em̄ moyfi in leuitico precepit
q̄ si quis hominem furatus fuerit et
rediderit. sine vlla misericordia mo-
riatur. Qua ergo pena plectēda est
illa mediatrix q̄ sic animam puelle
tradidit diabolo et corp^o lenocinio?
Fuit quidam faber lignarius habēs
mulierem pulchram et bonā. In hāc
quidā diues oculos iniecerat. Misit
q̄ ad eam vetulam nephandā que
intrans domum eius et circūductis
oculis fatigatam se plangit. Querit
iuuēcula cur venerit. Et vetula. **S**i ip̄a
fis. nescio. talis nominis. talis ma-
tris filia quaz habere me credo i ista
vicinia cōsobrnam. **C**ui iuuenula.
Si sum nescio: talis mulieris filia
sum. Et vetula ruens in oscula inuē-
cule. Bene inquit assimilaris optie
matri tue. Tu aut̄ qualem virū ha-
bes. **B**onū inq̄t fabrū lignariū. Tūc
vetula cum gemitu. **D**eu inq̄t opti-
me matris tue filia. quomō ad istū
miserum deuemisti fabrū. qui tot ma-
gnos in picula tua habuisti. et sic re-
cessit. In quarto die reuerfa est. **V**e-
re inquit multum sollicitoz vt post i
fortunū tuū saltez copiosius rebus
valeas abundare. Inueni ergo viā
qua hoc fieri poterit. si cōsentire velis.
Est in ciuitate ista vir diues et potēs
qui vt mihi heri dixit cum tuum in-
fortunū deplorārem. sup̄ omnia di-
ligens cupiscit. Cum isto habebis
quicquid corpi placere potuerit. **V**eni
ergo mecum ad ecclesiam beate vir-
ginis. **N**ihil iuuenula suspiciās ma-

li iūt cum ea: **E**t cum ante portāz di-
uitis transfret vt p̄ordinauerat vetu-
la trahitur iuuenula. et rapit̄ in cō-
clauī. et ibidem angustiat̄ ad cōsen-
tiendum diuiti. **A**d aures igitur ve-
tule se inclinauit iuuenula dicens.
Mibi contigit iuxta cōsuetudinem fe-
minarū. **N**unc ergo libera me. sp̄o
deo cras reuert̄. **V**adit ad domū. et
preparauit de vicinis tres fortes fe-
minas cum scobis. et venientē vetu-
lam patiunt vsq̄ ad sanguinis effu-
sionem. **A**udiunt cuncti quid sit fa-
ctum: et in magna gloria et fama iu-
uēcula extollit̄. **S**eptimo habz fieri
donādo vt cum quis alicui p̄sone ali-
quod donum vel clenodiū dat. ea in-
tentione vt sic eam ad malam cōcu-
piscentiā et actū inclinet. **T**alis sic
dans sibi. siue sit p̄ nouo anno. siue
p̄ alio tēpore. peccat mortaliter pro
mala intentione. **M**o mechanicus
q̄ preparat vel vendit tale clenodiū
qui sic certitudinaliter scit eos velle
abuti: reus est illius peccati. **I**nsup
nūcius qui est mediātor illarum p̄-
sonarum. et omnes tales recipiētes
tenent ad restitutionem. **S**i clericus
fuerit et dederit de bonis ecclesie vel
monasterij. tenetur restituere mona-
sterio. et si habeat vxorez tenet resti-
tuere vxori. **S**ic pariformiter si mu-
lier dederit aliquid viro alteri. tenet
restituere nisi dederit de bonis pa-
fernalibus amasio suo. **S**i autē mu-
lier est soluta et sui iuris. et dederit a-
masio aliquid de rebus proprijs. li-
cet honestuz sit q̄ illud expendat in
pijs causis. non tñ credo q̄ teneat

nisi velit. Poterit tamen etiam restituere ei qui dedit quod melius videtur si peniteat. Octavo habet fieri cantus et cantica secularia de amore carnali componendo. De hoc nota supra in quarto precepto de cantu in primo membro

Ecundem sunt qui peccant contra illud preceptum qui viuunt in amore carnali. qui heros dicitur. Ille amor totaliter amorem diuinum excludit dicitur domino matth. vi. Nemo potest duobus dominis seruire. Aut unum diligit aut alium odit. Igitur vulnerati tali amore deum diligere non possunt. exemplo vasis. Dicit augustinus. Si inquit habitat in te amor mundi: vas es et plenus es. Effunde quod habes. et recipies quod non habes. Effunde amorem seculi et recipias amorem dei. Et cypranus de duodecim abusibus dicit. Mundi amor inquit et dei: pater in vno corpore habitare non possunt. quemadmodum oculi nostri cælum et terram nequam quam simul conspiciunt. Igitur qui tali fetore amore heros vulneratus atque cecatus est nunquam potest christo seruire: sed diabolo. De hoc amore loquitur Jeronimus in quadam epistola dicens. O ignis infernalis. cuius materia gula: cuius flamma superbia. cuius scintille feda colloquia: cuius cinis infamia: cuius finis gelæma. Hec Jeronimus. De hoc etiam frater Petrus de petrarca li. primo de re. vs. fo. c. lxxix. Est enim talis amor inquit latens ignis. grati vulnus. sapidum venenum. dulcis amantissimo. delectabilis morbus. iocundum super

placium. blanda mors. Hec ille. Ibi dicitur Libidinem amore dicitur. Illi colistis. illum nequissima scientia deum facit. ut probra vestra qui vix celum regit excuset. Illi deo vestro aras erigite et thura porrigite ne cum vos ad celum vehit. vnus vero celi deus illuz et vos trudat in tartarum. Hec ille. Hic quatuor sunt dicenda de illo amore heros. Primo de eius ortu et causatione. Secundo de eius signis et cognitione. Tercio de eius periculo et confusione. Quarto de eius cura et remotione. Primo de eius ortu et causatione. De hoc recitat bernardus de gonzonis dicens. quod passionis huius causa est corruptio estimatiue propter formam et figuram affixam. Unde cum aliquis captus est in amore alicuius mulieris: ita fortiter concipit formam mulieris illius et modum. quod creditur opinatur hanc mulierem pulchriorem magis castam. venerabilem. speciosam. melius doctrinam in naturalibus et moralibus quam aliquam aliarum. Ideo ardentius concupiscit eam sine modo et mensura opinans si possit finem attingere quod hoc esset sua felicitas. et beatitudo et intantum corruptum est iudicium rationis quod continue cogitat de ea. et dimittit omnes suas operationes. Ita quod si aliquis loquitur cum ipso vix intelligit aliqua alia. Et quia est in continua meditatione. Ideo melancholica appellatur. Et heros dicitur quasi heros id est nobilis. quia nobiles propter deliciarum affluentiam istam passionem consueverunt incurere et intantum concupiscunt quod insani

efficiuntur. Juxta illud ovidij. A tra
 be sublimi: triste pependit onus. Ju
 dicium etiam iporum corruptū est.
 Ideo dicebat verficator. Omnis a
 mans cecus: nō est amor arbiter e
 quus. Nam deforme peius: iudicat
 esse deus. Et alibi. Quis q̄s amat ra
 nam: ranam putat esse dyanā. Ideo
 diffinit eam ibidem dicens. Amor q̄
 beros diat̄ est solitudo melācolica
 ppter mulieruz amorem. Vel est mē
 tis insania. qua animus vagatur p
 mania: crebris doloribus pmiscens
 gaudia. Et vt frequenter magis ve
 nit viris q̄ mulieribus. p tanto. qz
 viri sunt calidiores. et vniuersaliter
 femine frigidiores. Et hoc p̄t̄ in ma
 sculis brutorum. qui cum furia et im
 petu mouētur ad coitum implendū
 Nunc aut̄ viri. qz calidiores sunt.
 ideo in coitu ardentius delectantur:
 mulieres aut̄ extensius plus. qz in se
 mine viri et in semine pprio. Dubi
 tatur vtrum talis amor magis cōfi
 stit in cōcupiscentia delectationis q̄
 fm tactū est q̄ fm visum. Respondet
 q̄ magis fm tactū. qz magis delectat̄
 tangere q̄ videre. In cōtrariū ē
 aristoteles nono ethicoz q̄ diat̄ q̄
 magis eligūt se videre. ergo magis
 cōsistit in visu q̄ tactu Respondet ma
 gister henricus de vrimaria sup. ix.
 li. ethicoz dicens q̄ iste amor ma
 gis cōsistit in delectatione que est ar
 ca visum. q̄ que est p tactum Quod
 duplici rōne pbatur. Prima est q̄
 in illius sensus delectatōne maxime
 cōsistit ille amor p cuius actum gene
 ratur. nutrit. et augetur. Sed ille a

mor maxime generatur p visum. qd̄
 patet. tum qz nullus amat aliquis
 nisi eius specie fuerit delectatus. vt
 diat̄ aristoteles vbi supra. Tum etiā
 qz ille amor causatur p iudiciū esti
 matue. que p ipa sensata iudicat de
 nō sensatis. Visus aut̄ solus plures
 delectationes cōfert concupiscētie et
 magis efficaciter imprimat q̄ tactus
 vel omnes alij sensus. Tum etiā esti
 matua magis capit ex visu q̄ ex tā
 ctu. Sequitur q̄ ille amor magis
 cōsistit in delectatōne sensus visus q̄
 tactus: Secunda rō est. qz in illa de
 lectatōne magis cōsistit ille amor p
 quam maxime cōseruat. Sed hoc ē
 p visum. Per illuz em̄ amor ille ma
 xime cōseruatur sicut et generat̄ In
 de est vt diat̄ auicēna. q̄ quedā mu
 lieres viris se vehementer amātibz
 coitum negāt ne in earuz amore cor
 rumpantur aut deficiāt. Tercio vi
 sus est naturaliter purior. spūalior
 et nobilior. Tō efficacior est ad caus
 sandum illū amorē q̄ sensus tactus
 Ideo diat̄ martinus in cronica sua q̄
 anno dñi centesimoprmo fuit fau
 stina antlonij p̄ij filia. vxor marci
 antlonij Que cū vidisset gladiato
 res duos pugnare exarsit in vnu. et
 cū ppter eū lāguere cepisset. viro suo
 marco antlomo causam languoris
 manifestauit. Qui per cōsiliū me
 dicorum chaldeorū ipm gladiatore
 fecit interfici et sanguine illius. fau
 stine corp̄ perungi Quo facto tēpta
 tio et infirmitas cessauit. Nec mar
 tinus. Dubitatur secundo vtrum me
 lius sit amare vel amari. Respondet

C

benificis de vñmaria super octauis
librum ethicoꝝ allegans ibidem as
nristotilem q̄ melius sit amare q̄ as
mari. pbans hoc ex dictis eiusdem
phi aristotilis in secūdo libro mos
taliū tripliā rōne. Primo. qz amare
importat actū nobilissimum et delez
tabilissimū ipsius amātis. **A**mani
autem nullum actum amati impoꝝ
tat: sed potius quādam passionem
Constat aut q̄ actio simpliciter est
perfectior passione. **S**ecundo quia
sicut noscere est melius q̄ nosci. Ita
amare est melius q̄ amari. **A**n̄s p
batur per hoc. quia noscere et amare
solum est in animatis. cognosci aut
et amari cōuenit etiam inanimatis.
Tercio: quia esse benefactiuum est
simpliciter melius eo qd̄ non est be
nefactiuū: sed amans inquantū hu
iusmodi est benefactiuus: amatus ve
ro inquantum huiusmodi nō est be
nefactiuus. **E**rgō amare simpliciter
et sm se est melius et pfectius q̄ a
mari. **E**t ibi abundātia est quedam
vt ibidem dicit phus. **S**emper enim
quod amatur supabundat aut diu
cijs aut virtute aut pulchritudine.
et quia amatoꝝ honorū superabun
dantiā desiderat. **Q**uarta ratio est
quia amare certum est in amato as
mari dubium est. **H**anc tangit fran
ciscus petrarcha libro p̄mo de re. vt.
for. **R**espondit discipulo suo dicēti.
Amotviciāssim amer. **R**espondit. **P**ri
mum noscere potest. **S**ecundum in
ambiguo est nisi forte nōcturnū mu
liercularum murmur in testimoniu

D

tiabat. **S**equitur. **O** insanie. **N**ihil
vnq̄ impudice presertim femie cre
das. **N**atura sexus. **A**rdor. leuitas. cō
fuetudo mentiendi. fallendi studiū.
fructus fallacie. **H**ec singula multa
qz maxime. **H**ec omnia quicqd̄ illi
us ore pdierit suspēdū faciūt. **H**ec
ille. **S**i em̄ dicunt se diligere virū
diligūt eum in ea parte qua pera p̄
det. **E**xemplum huius patet. **F**uit q̄
dam iuuenis lasciuus qui cordialis
ter dilexit duas amasias intantū q̄
omnia bona sua cōsumpsit cum illis
preter vnā dyploidem. **O**mnibus
his bonis dilapidatis: **o**pulsus fue
rat fugere a ciuitate pre verecundia.
Tunc vna illarum cepit flere fallā
ter de fuga et recessu dilecti. **I**lla res
darguta ab alia. **o**ur fles inquit. **t**e
ge. **o**culos tuos cito habebis alium
Respondit ei. **S**i vis scire cur lugeo
Respondit. **C**upio scire. **E**t illa. **P**lā
go et doleo: qz illam dyploidem nō
uam secum portat incōsumptam nō
biscum. **H**oc fit omnibus iuuenibz
exemplū vt quanto plangūt amasie
hoc faciūt ppter dyploidem incōsuma
ptam. **N**on em̄ diligunt psonam s̄
bursam. **S**ecūdo dicendum est de si
gnis dilectionis et amoris. **D**e quibz
dicit ibidem auctor lili. **m**edias
ne vbi s̄. **S**igna sunt inquit quan
do amittunt sompnum. abum potū
et macerantur per totum corpus. p̄n
cipaliter tamen oculi pfunduntur et
habent cogitationes occultas et pro
fundas cum suspirijs luctuosis. **E**t
si audiunt cantilenas de seperatione

amoris: statim incipiunt flere et tristiari
 Si autem audiunt de coniunctione amoris: statim incipiunt ridere et cantare
 Pulsus enim eorum est diversus et inordinatus: sed velox, frequens et altus
 Et si mulier quam diligit nominatur aut si transeat coram eo. statim pulsus eius erit velox. Et per hunc modum cognovit Galienus passionem cuiusdam iuuenis. Patiens enim erat in lecto tristis et macilentus et pulsus eius erat occultus et inordinatus et nolebat Galieno revelare. Tunc accidit a fortuna quod mulier quam diligebat coram eo transtulit et tunc fuit subito fortiter exaltatus. Et cum mulier transtulisset pulsus est conversus ad naturam primam. Et tunc Galienus cognovit quod perhibitus captus erat. et dixit patienti. Tu es in tali passione. quia talem diligis mulierem. Et alter fuit admiratus cum cognovisset passionem et mulierem. **Hec in primo prenotio. Et ideo si aliquis vult scire nomen mulieris. quam diligit nominet sibi multas. et cum nominatur illa quam diligit statim pulsus excitabit. Illa est. Fugiat ab ea. Hec ille. Tales etiam propter amorem absentiam sepius infirmantur. Ut canticorum. ij. Fulcite me floribus. stipate me malis. quia amore languo. Cuius patet exemplum in amio filio David propter sororem suam Thamar quia ipse corrupit simulans se infirmum. et postea eam cognitam abiecit. secundo Regum. xxi. moter dicit. Sed quidam excusant se dicentes.**

quod non carnaliter sed spiritualiter se amant. Contra quos sunt signa amoris carnalis et spiritualis. Primum signum est. quia qui diligunt se carnaliter semper loquuntur vana et otiosas fabulas quando sunt mutuo et maxime de carnali dilectione secundum illud mathei duodecimo. Ex abundantia cordis os loquitur. Et quantum ipse eam diligit et contra. ita quod ad huiusmodi colloquia non sufficiunt hore et dies etc. Sed spiritualiter se amantes semper loquuntur de deo et sanctis eius. Secundum signum est insolentia gestuum quando sunt pariter se taliter amantes. unus pedem alterius tangit. signum dant cum oculis. continuo se mutuo aspiciunt ubi sunt in congregatione et amplexantur. et osculantur furtive. Sed spiritualis amor tantam disciplinam servat in occulto sicut in publico. Non querunt angulos. continent oculos in occulto sicut in publico: et continent manus oculos pedes et omnia membra sub custodia modestie. Tertium signum est inquietudo cordis quando sunt absentes cogitando invicem ubi sit. quod faciat cur mihi non deman dat quod audit prosperum. est ei refrigeratorium in corde. Inquietus est nec laborare nec orare potest. Sed spiritualis amor quiescit in deo: et amicum suum fideliter in oratione commendat. Quartum signum est impatientia cordis et si aliquem secum diligat: si alius benignus salutat. Inde dolet. tristatur et sequuntur litigia obprobria et

reuelationēs secretorum. **S**ed spiri-
tualis amor vult omnes secum dili-
gi. quia caritas est cōicatuā. et in hō
gaudet q̄ plures eū diligunt. **Q**uin-
tum signum est dare munuscula et
dulces literas et amatoria carmina
Vnde Jeronimus. Dulces literas et
sudariola sanctus amor non habet
Quas quasi p̄ reliquijs venerantur
carnales. et tāq̄ p̄ mēorali. **S**ed nō
sic amor spūalis et dilectio. **S**extus
est inordinata dissimulatio vicioꝝ ad
inuicem. ita q̄ mutuo se excusant. fo-
uent. astant sibi mutuo. cōtra argu-
entes. corrigētes. et iurat vnus inno-
centiam alterius. sicut fur furem. ad-
ulter adulteram. **S**piritualis autē
dilectio omni aduicia detestatur in di-
lecto. sicut pater magis dolet de for-
mitatis maculam in filio p̄prio q̄ a
lieno. **S**ic dilectus in suo cōdilecto
magis dolet de macula deformitatis
q̄ in alieno. **T**ercio dicendū est de
illius amoris carnalis periculo et cō-
fusione. **N**ā talis amor mulieris ma-
la infinita fecit. **N**ā p̄mo paradisu nob̄
abstulit. et mortem nobis intulit vt
patet genes. iij. vbi dicitur. **N**ūc er-
go ne forte mittat manū suam et su-
mat de ligno vite et comedat et viuat
in eternum. misit eū dominus de para-
diso voluptatis vt operaretur terrā.
de qua assumptus est. **V**nde illud ma-
lum nobis venit nisi p̄pter amorem
mulierū. q̄ adam fructum vetitum
comedit ne mulierē cōtristaret sicut
dicit augustinus. li. xiiij. de ciuitate
dei. ca. xi. dicens. **C**redendū illū virū
fue femine. vñ vñ. hominē homini

cōiūgē cōiūgi. ad dei legem trasgrēs
diendā non tāq̄ virū loquenti credi-
disse seductū. sed sociali necessitudi-
ne paruisse. **N**on em̄ frustra dixit as-
plūs Adam nō est seductus. mulier
autē seducta est. quia ip̄a q̄ eiser-
pens locutus est tanq̄ verū esset. ac-
cepit. **I**lle autē ab vnico noluit con-
sortio dirimi etiam nec in cōione pec-
cati. **N**ec ideo minus reus. sciens pru-
densq̄ peccauit. **H**ec aug. **S**ecun-
do amor mulierū mundū deleuit **G**e-
nes. vi. **V**identes filij dei filias homi-
nū q̄ essent pulchre. acceperunt sibi
vxoꝝes. **F**ilij dei. i. filij seth religio-
si viderunt filias hominū. i. de stirpe
cayn q̄ erat auarose et dissolute et lubri-
ce. et de illis p̄cepit seth filiis suis
de volūate domini q̄ nō cōtraherent
matrimoniu cum eis. sicut dominus
precepit filiis israel vt non cōtraherent
matrimoniu cū mulierib⁹ chana-
neis **S**ed precedente tēpo re trasgre-
si sunt preceptum hoc. et abuterant
vxoꝝibus et exarserunt homines in
inuicē coeūtes. p̄pter quod domi-
nus deleuit mundū. **T**ercio Ioseph
in carcerauit **G**enes. xxxix. **F**actū est
autem q̄ dñā sua oculos iniecit i Jo-
seph. et ait. **D**ormi mecum. **Q**ui res-
pōdit. **O**mnia sua tradidit mihi do-
minus meus preter te. **Q**uō ergo
possum hoc facere et peccare in deum
meum. **A**ccidit autem vt ait Iose-
phus vt publica festiuitas instaret
cui etiam mulieres interesse debebāt
Tunc illa simulabat se habere egrit-
tudinem. et apprehensa lacrima pal-
lij Ioseph ait illi. **D**ormi mecum **Q**ui

iratus relicto pallio in manu eius.
egressus est foras. Illa cōtēptam
se dolens in argumētū fidei retentū
palliū ostēdit viro reuertenti dicēs
Egressus est seruus hebreus vt illu-
deret mihi. Ille nimis credulus cōi-
gi fuit. Ioseph tradidit in carcerē re-
gis ac Quarto salomonē sapientissi-
mū infatuauit. Nā ppter amorem
mulierū adorauit ydola. vt patz. iij.
Rz. xi. De quo aug? dicit li. iij. c. a
ui. dei. c. xi. Sicut aaron inq̄t erran-
ti populo ad ydolu fabricandū non
cōsensit induc̄? sed cessit obstric̄?
ita nec salomonē credibile est errore
putasse ydolis esse seruēdū. sed blā-
dicōs femineis ad illa saclegia fuis-
se cōpulsū. Hec aug? Sed adhuc
q̄ plures doctos et sapientes. mulie-
rū amor infatuat. Dubitat de salomo-
ne vtrum sit saluatus. Dicūt q̄dam
q̄ sit damnatus. Et huius opinio-
nis videt esse aug? sup ps. cxlv. di-
cens. Salomō mulierū fuit amator
et reprobatus a deo. Et in lib. cōtra
faulstū dicit. Quid dicam de salomo-
ne: quē taz vellemēter arguit scriptu-
ra et adempnat. Itē dicit beda super
q̄stionibus in libris regū. q. xxix. di-
cens q̄ salomō de admissio ydolatrie
scelere nunq̄ pfecte penituit. Nam si
fructus penitētie dignos fecerat sa-
tureret ante omnia vt ydola q̄ edifi-
cauerat ob amorē mulierū alieniges-
narū de ciuitate tollerēt. et nō in scā-
dalum stultoz. q̄ ip̄e cum fecisset sa-
pientissim? erronee fecerat sed quasi
sapienter et recta facta relinqueret

Itē de salomone vtrū baptizatus sit saluatus

In oppositū est Jeronimus sup eze-
chielem li. xi. dicens de salomone q̄
uis peccasset. tñ egit penitentiā scri-
bens puerbia Vbi dicit. Nouissime
ego egi penitentiā et respexi vt elige-
rem disciplinā. Item Jeronim? sup
ecclesiasten A iunt hebrei hūc librū
esse salomonis penitentiam agētis.
Item ambrosi? in apologia dauid
dicit Quid de dauid dicam: quid de
sancto salomōe Itē dicit Jeronimus
Dicunt hebrei salomonem quinques
tractum fuisse p plateas hierusalem
causa penitētie et tūc venisse in tem-
plū quēd ipse edificauerat. atq̄ quin-
qz virgis vt verberaret a quinqz le-
gisperitis. Quā dum voluissent ma-
nū mittere in xpm dñi. a seip̄o depo-
situs est de regno. Item. ij. Rz. vij.
scribit q̄ dñs predixerat de salomo-
ne. Ego ero illi in patre: et ip̄e erit
mihi in filium. Qui si inique aliqd
gessent: arguā eū in virga virorum.
et in plagis filioz hominū. Misericors
diā at meā nō auferā ab eo sicut ab-
stuli a saul ac. Ergo ipse fuit filius
dei per adoptionem. et per cōsequens
dilectus ab eo. Ideo vocatur est no-
men eius amabilis domino Sed de
nullo reprobo legitur q̄ deus adop-
tasset eum in filium. pmo potius odi-
re eos dicitur s̄m illud malachie. i.
Jacob dilexi: Esau autem odio has-
bit. Item dicit dominus de eo. Si
inquit aliquid gessent: arguā eum
in virga furoris. Misericordiam au-
tem meam non auferā ab eo. Quod
autē dicit aug? hoc est referēduz ad

peccatum ydolatrie: sed non ad fili-
lem penitentiam. Talis amor adhuc
infatuat sapientes. Cuius exemplum
legit de alexandro impatore qui mi-
nis diligebat uxorem suam. Et cum
ea frequentaret sepissime etiam plus
quam reipublice expediret. reprehensus est
ab aristotele magistro suo. Quod audi-
ens impatrix. valde molesta fuit quod
virum suum quasi effeminatum esse di-
cebat. et cogitavit qualiter aristoti-
lem decipere posset. Finxit ergo se dili-
gere eum adeo quod amore eius captus
fuit. et de adulterio interpellavit eam-
dem. Rogavit itaque ipsum aristotelem
ut manibus et pedibus reptaret su-
per terram. et sederet super ipsum impa-
trix. Qui victus amore eius placidus
acquievit. Quo facto impatrix fecit
abscondi in viridario maritum suum
cum militibus aliquibus. et sic venit
super aristotelem residendo. Quod admi-
rans impator. redarguit eum dicens
De cetero non reprehendas me quod di-
ligo eam. quia plus illi sit te sapientem
Vnde dicit aristoteles. Si me decepit
sapientem. multo plus omnes callidi-
tates eius timere debes. Vnde ecclesia-
stica. ix. Ne des mulieri potestatem a-
nime tue: ne egredias de tua virtute
et confundaris. Qui vero david sanctissi-
mum sedavit sicut per. ii. ps. xi. quod pro-
pter hoc factus est adulter: et homici-
da. Et adhuc multa hodie sequuntur
homicidia. Sexto fortissimum liga-
vit samsonem sicut per. iudicium. xiiij.
Nota historiam. Septimo Iohannes
baptista decollavit. Marc. vi. ubi
dicitur. Cumque herodes in natali suo

cenam fecisset principibus et tribunis
suis et intrasset filia herodiadis. et
saltasset. et placuisset herodi. Ait rex
puelle. Petite a me quid vis. et dabo
tibi. Et iuravit illi. quicquid petens
a me dabo tibi. licet dimidius regni
mei. Que cum exisset. dixit matri sue
Quid petas. Et dixit mater. Caput
Iohannis baptiste. Et contristatus
est rex. illo audito. Et missis spicula-
tore precepit. amputari caput Ioha-
nis. Octavo hodie plures propter ipsum
amorem seipos suspenderunt. Cuius ex-
plum ponit sanctus Cirillus in epi-
stola ad augustinum dicens. Sancti-
momialis quedam. diuina pulcherrima
etate iuuenula. sed animi sapientia
valde cana. beati Jeronimi deuotissi-
ma in quodam cenobio dominarum
multa sanctitate vivens. Et hec debet
esse alius in exemplis que huc illucque
per vicos et plateas discurrere nunquam
cessant illaqueantes animas visio-
ne sua. Hec nunquam nisi cogente necessi-
tate extra suam cellam gradum fixit
Ihuic serpens antiquus inuidit et cu-
iusdam nobilissimi iuuenis animum
in eiusdem inomialis incitavit concu-
piscenciam. Qui nil poterat die nocteque
aliud cogitare nisi quomodo eam pos-
sit attingere. et circa monasterium ve-
ri luminis splendore cecatus continue
pergens nullum remedium aliud re-
cipere quibat. Tante inscientie nube
caligat. extitit ut multoties se suis
manibus interficere aut alias aquis
submergere voluit. Sed omni auxilio
destitutus iuuenis quedam magum adijt
et magnam pecuniam promisit si suis

incantationibus animū mōmalis in
 suum amorē auertere posset. Quod
 pmisit magus. **D**imonē vocat. et ad
 cellulam mōmalis mittit deceptōis
 gratia: sed demon intrare cellulā nō
 fuit ausus p̄pter gloriosū Jeronimū
 ymaginē ibidem depictam ac p̄ hoc
 cōmissū opus explere demon nō po-
 terat. Reuertē et ad mittentē dicit
 q̄ p̄pter ymaginē intrare non pote-
 rat. Quē dēdens magus mox aliū
 misit ad idē opus. **F**it secundo qd̄
 p̄mo. **M**ittat̄ tercius qui intrauit cel-
 lulam et coactus voces excelsas cepit
 emittere. **S**ine Jeronime hinc me re-
 cedere huc vltē nō reuertar. **A**d
 hęc stupēfacta mulier q̄ in orōne va-
 cabat q̄s istas fiderit voces p̄dicta
 tur. **P**rimo pauore p̄terita nō cessan-
 te diabolo sic exātate sunt mōmales
 illius cenobij timore p̄uisse. **A**d illā
 cellulā currūt cruce dñi p̄cūte
 ac illū sp̄m̄ ne p̄ nesciūt eundē cōiū-
 rant vt debeat intimare qua de causa
 veniret. **N**arrans itaqz diabolus rei
 seriem seqz gemitibz et vllulatu ma-
 gno dixit esse vinctū a beato Jeroni-
 cathemis igneis. **R**ogauit eas vt ea-
 rum p̄cābz abeūdi gratiā inueniret
Et vt hęc mōmales audiunt. deo et
 glorioso Jeronimo laudes reddunt
 suppliciter postulantes vt demonem
 hūc nullatenē reuerfurū de eodem ce-
 nobio effugaret. **M**ox orōnū verbis
 finitis diabolus magnis stridoribz
 de eodem loco recedens magū adijt.
 eūqz verberis et cruciatibz flagellas-
 uit vt p̄ multa horārū sp̄acia nullum
 vitale signum appareret dicēs. **M**ci

cruciatuz causa fuisti. ad illā me de-
 stinasti. mōmalē certete eisdem ver-
 beribus vindicabo. **V**idens magz
 se neci p̄p̄m̄ quū vltimū vultu glorio-
 so Jeronimo q̄ si suis auxilijs a tā
 horribili flagello liberaret a suis ob-
 sequijs nunq̄ vellet recedere. **Q**uod
 et factū est. **Q**ui p̄ annū iacuit in le-
 cto et surgens a lecto cōbussit om̄s
 libros suos et in spelūca quadam se
 claudens Jeronimo glorioso seruis-
 uit. **V**idens iuuenis insanē omnino
 se voluptatibus defraudari qd̄a nos-
 te laqueo se suspendit: et sic infelix
 temporali vita simul et eternali se p̄-
 uauit. **N**ono amor mulierum troyā
 destruxit vt p̄tz de pande qui rapuit
 vxorem menelai regis grecoz. **p̄** e
 qd̄ greci dest ruxerunt troyam. **I**nsu-
 per multos depauperauit infatuauit
 et occidit q̄. **Q**uarto videndū est de
 eius cura et remotione. de quo dicit
 ibidē auctor liliij medicē vbi s̄. q̄ he-
 resis qui succurrit in mania: cadūt
 aut moriūt. patēs ille aut est obedi-
 ens rōni aut nō. **S**i est obediens re-
 moueat̄ ab illa falsa ymaginatione
 ab aliq̄ prudente viro. quez timeat
 et de q̄ v̄re cū v̄bis et monitio-
 nibz ostēdēdo picula secl̄i: diē iudicij
 et gaudia paradisi. **A**ut nuncē sibi
 alta delectabilia vt scz q̄ factū sit se-
 nescall? **E** bñficiū grāde ē collatū sibi
 et ita reuocabit qz honores de q̄ ouidi?
Oia si tollas p̄iere cupidis art?
De inde occupet̄ in aliq̄ actōe ncc̄ia
De quo ouidi? **D**avaque mētē quo
 teneat̄ opus. **D**einde distrahaf ad
 lōginqs regiones. vt videat varia

et diuersa. De quo diuiduis. **V**ade per
urbane splēdida castra troie. Dixi-
ses inuenies: et reruz mille colores.
Deinde hortet ad diligendū multas
vt distrahaf amor vnius ppter a-
morem alteri. De quo ovidi. **H**or-
tor vt piter habeatis duas amicas
Fortius et plures si quis habere p̄t
Vtile est etiā se mutare. et esse inter
amicos et notos q vadat p loca vbi
sunt prata. fontes. montes. nemora.
odores boni. pulchri aspectus cant?
auium. et instrumēta musica. **T**n̄ di-
cit auicēna q aliq plus mouent p̄t
instrumēta musica. **F**inaliter au tez
imploremus osiliū vetularū vt ip̄az
dehonestent et diffament quātū pos-
sunt. **I**pe em̄ habent artē sagacem
quantū ad hoc. plus q̄ viri. **V**n̄ di-
cit auicēna q aliq sunt qui gaudent
in audiēdo fetidā et illiata. **Q**uerat
ergo vetula turpissima in aspectu cū
magis dentibus et barba et cū tur-
pi ac vili habitu. et q̄ portet sub?
gremiū. pannū mēstruatū et adue-
niens. philocapto. q̄ incipiat deho-
nestare amasiaz suā dicēdo. **Q**uō est
grossa. ebriosa. et q̄ mingat in lectū
et qd̄ est t̄miosa q̄ est epiletica q̄ im-
pudica. q̄ qd̄ in corpe suo sunt excre-
scētie enormes cū fetore anhelitus q̄
alijs omnibus enormibz. in quibus
vetule sint eto de. **S**i aut̄ ex his per-
suasiombz nolit dimittere. subito ex-
trahat p̄nū mēstruatū corā facie de-
portando et dicendo. **T**alis est amica
tua. **E**t si ex his nō dimiserit: iam nō
est homo. sed dyabolus incarnatus
Vn̄ fr̄aiscus petrar. li. i. de. re. vtri.

fore. **l**ix. **M**ultos p̄terea inquit cu-
rauit pudor. qd̄ maxime generosis a-
minis accidit. dū abuersaf infamia
irrisioqz. dūqz se digito signari vul-
giqz fabula fieri dolet. dū sub oculis
redit rei feditas. fructu vacua: plena
de decorē. plēa p̄cul. plena doloribz
et peinitētie causis. **I**bidem. **E**t loā mu-
tatio q̄ vt corpi sic aīo egrotanti salu-
bris interdū est. **I**bidez. **E**uitatio em̄
fugaqz diligēs q̄bus amati vultus
in memoriā nō redit. **I**bidem. **O**cu-
patio quoqz traductioqz animi ad
alias curas nouasqz sollicitudines q̄
bus morbi v̄teris vestigia deleant.
Curandū est etiā illud viciū: nō p ca-
stigationē. sed p medicinalē cautelā
Vn̄ qdam ep̄s habens insano amo-
re incorrigibiliter laborantē. suscita-
uit ei litem de beneficio suo. et tā diu-
litibus et sumptibus fatigari fecit.
donec eius insani amoris oblitus fu-
it. **A**li? episcop? fuit q̄ in osimili ca-
su impetrabat a p̄ncipe vt clericū su-
um ita amantē in arduo in periculo-
so negotio ad curiaz mitteret roma-
nam. **I**n quo negotio tot aduersi-
tates sustinuit et labores. q̄ cum re-
disset insani amoris nō recordabaf.
Quidam etiam episcop? clericū su-
um cum adultera insamientez simul
cum illa inclusit in cellā. et eis p mul-
tos dies caute ministrare fecit. s̄ nec
die nec nocte eos exire permisit: nec
ab inuicem separari. **C**um igit post
multos dies vsqz ad capitis vertigi-
nem se clericus extenuasset luxurian-
do. petijt vt liceret ei a muliere illa se-
parari et cautionē obtulit iuramentū

se nūq̄ ad amplexus illius mulieris
esse reuerſuz et ita q̄dānō sathana
sathana expellēte ab ifania curatus
est. Quedam etiā matrona in amo
re cuiusdam sacerdotis ardebat intā
tum q̄ se prius velle deum negare q̄
illius amorē relinquere dicebat. Tā
dem per viri discreti ſollicitudinē mu
niscula que illa sacerdoti dederat tra
dita sunt in potestate alterius mulie
ris. que habens illa apud se in ma
nibus quodā festo ante oculos inſa
nea matris est adducta. et videns
muniscula putabat ea in sui cōtem
ptum illi esse data. Tunc illa sacerdo
tem odio habere cepit ita q̄ etiā vi
dere eum noluit.

Non mechaberis

Drimus gradus luxurie in
opere est fornicatio. Et ac
cipitur cōiter p̄ omni lux
uria extra leges matris
monij. p̄prie tñ accipit p̄ actu vene
reo soluti cum soluta. Et dicit forni
catio s̄m Thidorum xi. et bimol. a for
nicibus eo q̄ loca illa in quibus mu
lieres publice p̄stituebant. fornicos
dicebant. vel dicitur fornicatio a fur
to. q̄ a quacūq̄ nō sua vel a quocūq̄
q̄ nō suo furtive et tanq̄ res aliena
exigitur actus ille. Vel dicit a for
nace eo q̄ in actu illo magis exarde
ſcit cōcupiscentia sicut in fornace q̄
in aliquo alio peccato. Vel dicit a fo
ro eo q̄ mulier fornicaria forale se et
etiā apreciabile facit vili p̄cio. Hoc
enim fornicatio primo

Est deo odiosa
Angelis lacrimosa
Demombus gaudiosa
Proximo iniuriosa
Homini periculosa
Sibi finaliter damnosa
Dixi primo q̄ est deo odiosa. de quo
apl's. i. ad corinth. vi. an nescitis: quicūq̄
regnū dei nō possidebunt. Neq̄ em
fornicarij. neq̄ p̄dolis seruietes ne
q̄ adulteri. neq̄ molles: neq̄ ma
sculoꝝ cubitores: regnū dei posside
bunt. De hoc dicit aug⁹ in libro de do
ctrina xp̄iana. Luxuria est inimica
deo. inimica virtutibus. p̄dit omēz
substantiā et patris voluntatē decli
nans: futurā nō sinit cogitare paup
tatem. Secūda est angelis lacrimo
sa. i. ad corinth. x. Neq̄ fornicemur
sicut quidā ex ipsis et ceciderūt vna
die. xxiiij. millia hominū. Historia
p̄mis nūi. xxv. Hoc thobias dixit fi
lio suo Thobie. iiij. Fili mi attende ti
bi ab omni fornicatione preter vxo
rem tuam. Legimus in vita spatruz
de quodā angelo qui obturavit na
res ad aspectū cuiusdā luxuriosi. Jo
dicit bern⁹. In quis diuersorio i quis
angulo reuerentiā exhibe āgl'o tuo. Et
ne audeas illo presente quod me vi
dente non audeas. Item dicit aposto
lus q̄ mulier debet velare caput suū
p̄pter angelos. Tercio est diabolo
gaudiosa. Ideo dicit osee. v. Spi
ritus fornicationis eorū in medio ē
et dñm nō cognouerūt. De hoc legis
in speculo historiali li. xvi. c. xcvi. q̄
quidā filius sacerdotis p̄doloꝝ cū quidā
die vidisset p̄rez suū i tēplo sacrificatē

ydolis. vidit et sathanam cum mili-
 cia eius astantem. Quem cum adoraf-
 sent demones. retulerunt facta neq-
 cie sue diuersimode. Vnus retulit se
 p tres dies homines vnius puincie
 plurimos occidisse. Alius retulit se
 plurimos submersisse in mari p vi-
 ginti dies. Tertius se interfuisse q-
 busdam nuptijs et sponsum occidit
 se: et multa sanguinis effusionem p
 decem dies inatasse. Nec cum audis-
 set sathan. precepit eos omis flagel-
 lari dicens. Cum tm tempus in hoc
 solo consumpsistis cedi meruistis. Po-
 stremo vero quidam ait se p. xl. an-
 nos inatasse quendam monachum
 in heremo ad peccandu q vix illa no-
 de illum copulisse fornicari. Tunc sur-
 rexit sathanas et osculatus est eum.
 Imposuitqz capiti eius coronam quaz
 habebat dicens: illum maximu quid
 egisse etc. Quarto est pximo iniurio-
 sa. i. ad corinth. v. Scripsi em vobis
 in epistola ne commisceamini fornicari-
 ijs. Ratio est. qz dum iuuacula est
 impregnata. fornicato: se ab ea se-
 parat et dimittit eaz sine cura. Quin-
 to est sibi nocua q piculosa. i. ad co-
 rinth. vi. Omne em peccatum quod
 cuiqz fecerit homo extra corpus est. q
 aut fornicatur: in corpus suu peccat
 scz corp? suum destrueto. Vn versus
 Luxus. corpus. opes. animam. vim. lu-
 mina. sensus. Vocem annihilat. ne-
 cat. eripit. orbat. acerbat. Qz perdit
 substantiam ptz luce. xv. de filio p-
 digo. qui dissipauit totam substan-
 tiam suam. viueto luxuriose. Sexto
 est finaliter dampnosa. Eccle. ix. p

pter spem mulierum: multi pierunt.
 Ideo dicit in sermone de septem do-
 mis. Omnis fornicatio tollit gratiam.
 ledit famam. et occidit animam: vulne-
 rat et grauat naturam. corpori dat i-
 firmitatem. oculis cecitatem. Deo di-
 splicet. angelis fetet. et pximis noc-
 cet. vitam tollit. et sanctos offendit.
 Nec est que bursam euacuat. consu-
 mit substantiam. corpus et animaz
 pñat in gehennam. Ergo dicit apo-
 stolus pme ad corinth. vi. Fugite for-
 micationem. Pro vltiori declarato-
 ne notanduz q istius materie pono-
 tres conclusiones. Prima q grauer
 errant asserentes simplicem fornicationem
 et viciu carnale non esse contra di-
 uinum preceptum neqz peccatu mor-
 tale. Ista conclusio primo probatur
 qz nihil excludit a regno dei nisi pec-
 catu mortale: sed fornicatio simplex
 excludit hominem a regno dei. dicen-
 te apostolo. ad ephes. v. Intelligentes
 qz omnis fornicator aut immun-
 dus aut auarus quod est ydoloruz
 seruitus non habet hereditatem i re-
 gno christi et dei. Et. i. ad corinth. vi
 neqz fornicarij: neqz ydolis seruien-
 tes. neqz adulteri neqz molles neqz
 masculorum concubitores et ceteri.
 regnum dei possidebunt. Ergo sequi-
 tur qz est peccatum mortale. Secun-
 da ratio est. Coitus cum muliere non
 excusatur a peccato nisi ppter bona
 matrimonij. que sunt. fides. ples. et
 sacramentum. Nunc aut fornicator
 non seruat fornicarie fidem nec con-
 tra. nec actus fornicarius est actus
 coniunctionis christi et ecclesie sicut

actus matrimonialis ut dicit ap̄l's
ad ephes. v. Neq; fornicator querit
bonū plis. qz nec plē desiderat. Et
si sequit. nō educit eam. qz ignorat
an sit sua: Ideo filij fornicationum
sunt male morigerati. Tercio in hoc
p̄cepto. Non mechaberis. nō solū
p̄hibetur adulterium: sed etiaz for-
nicatio. stuprū. et incestus. et pecca-
tum cōtra naturā. qd̄ ptz in speciali
in fornicatione in verbis xp̄i dicitis
math. v. Qui viderit mulierem ad
cōcupiscendā eam: iam mechatus
est eam in corde suo. Absolute dicit
mulierē: nō vxorē. hoc intelligens de
quacūq; muliere Quarto. quia sim-
p̄nā cōstitutionē nature homo non
debz cōiungi mulieri carnaliter nisi
sit vxor eius. Gen. ij. Dixit adā. Pro-
pter hoc relinquet homo patrē et ma-
trem: et adhaerebit vxori suo. Quin-
to. qz dicit Job. xxxi. c. Cogitare de
virgine. i. cōsentire in actū malū cū
virgine est iniquitas magna. Ceterū
est autē qd̄ defloratio virginis q̄ sp̄o
sum nō habet fornicatio quedā est li-
cet maior q̄ cū muliere soluta et cor-
rupta. Ideo dicit. xxvij. q. i. c. nuben-
di. qd̄ fornicatō carnalis nulli impu-
ne cōceditur. et. xxxij. q. iij. c. dicat.
et. c. meretrices. dicit qd̄ simplex for-
nicatio q̄ est soluta cū soluta est pec-
cati. Cur inq̄t querit tale cōiugiū de
quo nati filij nō sūt testes matrimo-
nij sed adulterij: et hoc in. c. nubendi
Sexto. quicquid est cōtra bonū plis
est peccatū. Sed simplex fornicatio
est cōtra bonū plis. qz plis educatō
et eius distinctio ad cultū dei requirunt

p̄petuā cōhabitationē et indissolubi-
lem adhesionē viri et vxoris qd̄ for-
nicator nō facit. qz facta fornicatōe
ip̄e recedit. Videmus in naturalibz
q̄ vbi femella potest sola nutrire pu-
eros: ibi et mas post coitum recedit
Vbi autē nō potest ibi manent mus-
tuo vsq; ad debitā crescentiā et ro-
bur filiorū vt in aliquibz auibus et
animalibz. Sed educatio hōis plura
requirit q̄ bestie scz nutritionē. cōser-
uationē et informationē. Ergo requi-
ritur qd̄ vir et mulier maneat mutuo
indivisibiliter. Correlarū ex hoc se-
quit qd̄ falsus est error grecorū. bac-
charborū. et quōsdā phoz. Nam gre-
ci dicunt simplicem fornicationē nō
ēē peccatum. Quia simplex fornicatō
si esset bona. nūq̄ deus p̄hibuisset
in lege qd̄ nihil sibi de mercede p̄-
stibuli offerret. Nūc autē hoc p̄bi-
bet vt ptz de utro. xxij. Et nō erit me-
retrix de filiabus israel. Arguūt em̄
greci sic. qz Gen. i. omnibz indifferē-
ter dicit. Crescite et multiplicamini
et fuit dictū post fornicationē eue et i-
stitutionē matrimonij. Et si an̄ dictū
fuit. hoc fuit p̄pter cōtinuationē opm
sex dierū. Qz autē subdit. occupanti
cōcedit qd̄ nō est in hōis aliam. in-
telligit de illis quoz dñū fuit datū
hōim. nō de mulieribz vel hōibz. Ta-
libus em̄ ex peccatis p̄ueit qd̄ hōmo
hōim dñes. vt dicit greg. vel intel-
ligit occupati ad vsū hōitū nō ad vsū
illiatū. Ad scdm qd̄ vti re sua q̄
libet p̄t nō tñ abuti. a illa autē nō est
deputata hōi ad vsū fornicariū: s; ad
alia obsequia faciēda. Secūto sequit

C
quod falsus est error: ba charbon et mul-
torum hereticorum dicentium quod actus car-
nalis cum ad hanc naturam inclinatur peccatum
non est. maxime cum temptatur exercens. si-
cut dicitur ex de heretico. in cle. c. ad nos-
tram. in. vij. errore. **C**ontra quod thomas. iij.
dicit quod thobias vocavit filium suum dicens
Attende tibi ab omni fornicatione peccatum propter
vixorem tuam non patieris crimine. Sed cri-
mine importat peccatum mortale. **A**d gal.
v. Manifesta sunt opera carnis. que sunt
fornicatio. immundicia. impudicia.
luxuria etc. que talia agunt regnum dei non
possidebunt. **C**onsequenter. i. ad corinthios
vi. Fugite fornicationem. **T**ercio sequitur
quod falsus est error nicolaitarum et
socratis qui assererent quod mulieres de-
berent esse cives omnibus viris indifferenter. **E**t
de nicolaitis. dicitur apoc. vi. Quia o-
disti facta nicolaitarum que et ego odi.
Dicit glossa super illud. c. ij. q. vij. non
omnes. **I**ste nicolaus fuit unus de septem
diaconibus quos apostoli constituerunt
sed fuit reprobus sicut Judas in col-
legio apostolorum. **I**dem dicit Hieronymus li.
v. iij. ethimol. c. v. **E**t allegant eius
verba. xxiiij. q. iij. quodam. **S**ic nicolaites. **N**i-
colaites sunt dicti a nicolao diacono
ecclesie hierosolymorum qui cum stephano
et cum ceteris constitutus est a petro
qui propter pulchritudinem relinquens vi-
xorem dixit ut quod vellet ea vteretur. **E**t ver-
sa est in stuprum talis consuetudo ut in-
uice coniugia mutarentur. et sic factus
est hereticus et recessit a fide. **H**oc idem vo-
luit esse societas philosophorum. **Q**uem aristoteles impro-
bat dicens. ij. li. pol. non esse bonum si eum
omnia cetera et maxime uxores propter tres
causas. **P**rima. quia tunc non discernere-

D
tur liberum a seruis. **N**am de quolibet dubi-
taretur an pater suus fuisset liber vel
seruus. **S**ecunda equaliter fieret coitus
patris cum filia. et filii cum sorore etc. quod
non est rationale in aliqua lege. **T**ercia. tunc
populus non diligeret eo quod quilibet hesita-
ret an esset filius suus. **Q**uarta. tunc
summum meritum. i. castitas tolleretur de
medio sine necessitate. et hoc est maxime
meritorium secundum illud ecclesiastici. xxvi. **N**on est
digna ponderatio anime continentis. **S**e-
cunda conclusio. peccatum carnis sunt mino-
ris culpe et pro ea mulieres magis infama-
tur. tamen ex variis circumstantiis eadem
peccatum magis vel minus aggravatur. **P**ro-
pter beatum thomam in secunda secunde. q. c. lxxij.
ar. iij. **A**llegante beato gregorio et dicitur
quod carnalia peccata sunt minoris culpe
quam spiritualia. sed maioris infamie. **E**t
hoc est verum in solutis et non in affinita-
te vel consanguinitate coniunctis. aut in liga-
tis. **E**st enim illis maius peccatum. **S**ecunda
conclusio propter in his metris **A**ggravatur
ordo locus peccati scilicet tempus. **E**tas. **A**d-
ditio numerus. mora copia causa. **E**t mo-
dus in culpa status altus iudicia pus-
silla. **P**rimo quod peccat in peccato lux-
urie in ordine sacro existens. quia plus
elencis quam laycus. diaconus quam subdi-
aconus. presbiter quam diaconus. **P**rius propter vo-
tum continentie. quod illis ordinibus est annexum
utque de re. et re. li. vi. c. v. **S**ecunda
causa propter malum exemplum quod datur laicis
si publice viuunt in fornicatione datur
occasione peccandi alijs quod est valde
periculosum. ut patet. xi. q. iij. c. p. ap. v. **V**-
bi dicit gregorius. **P**relati si uideant puerse
perpetrant: tot mortibus digni sunt
quot exempla prauitatis in posteris

berelinquunt. Et necesse est vt tanto se cautius a culpa custodiāt quāto p̄ praua q̄ faciūt nō soli moriantur. Sic etiā grauius peccat mortalit̄s uelata q̄ alia uirgo. aut uirgo simplex. Secūdo aggrauat locus. quia grauius peccat in loco sacro q̄ in nō sacro. qz si q̄s in ecclesia uel in cimiterio fornicat. graui⁹ peccat q̄ si h̄o faceret in alio loco: qz p̄ hoc ecclesia uel cimiteriū uolūt vt ptz li. vi. ca. Ecclesia. de cō. eccle. Vel aliter. Si aut̄ hoc solū fit in cimiterio et non in ecclesia: solū cimiteriū uolūt et non ecclesia. vt ibidem determinat. Cogitent ergo illi uiri et mulieres q̄ se in ecclesijs cōfederant i actu uenero quantum peccēt. Tercio aggrauat sciētia. ergo grauius peccat xp̄ianus q̄ gentilis. literatus et sciēs scripturaz q̄ laycus. h̄m illā regulā qua peccata sciētū peccatis ignorātie p̄ponūtur. vt dicit. vi. q. i. c. q̄ro ergo. Iō salomō maxime peccauit cui deus tātam sciētiam dedit. q̄ nō habuit simile ante. nec post eū. vt ptz. iij. R. iij. et. xxxij. q. iij. c. Salomō quippe immoderato vsu atqz assiduitate mulierū ad hoc vsqz p̄ductus est vt tēplum ydolis fabricaret et q̄ p̄mitus deo templū cōstruxerat. assiduitate libidinis. et p̄fidie substratus. ydol cōstruere tēpla non timuit. Quarto grauat ex tpe: qz plus peccat q̄ fornicatur in sacra nocte uel die q̄ qui i alijs diebus ferialib⁹ fornicatur. Idē dī. xxxij. q. iij. c. Quotienscūqz dies natalis dñi uel alia festiuitas celebratur nō solū ab infelicis cōcubinarū cō

sortio sed a p̄p̄rijs quoqz uiribus est abstinendū. Nec ibi. Nota de h̄tra exempla in tercio p̄cepto in sermone de indiscreta multiplicatione dierū celebrū. Quinto aggrauat etas. qz magis peccat uir fornicando q̄ iuuenis. seu q̄z adolescēs. Et iuuenis q̄z puer. Ideo dī extra de delictis puerorū. c. Pueris gradū sculis peccatū nolūt attribuere quidā nisi ab annis. xiiij. cū pubescē ceperint. qd̄ merito crederemus si nulla essent peccata nisi q̄ mēbris genitalib⁹ admittuntur. Quis uero audeat affirmare furta. mēdacia. incedia. p̄iuria. non eē peccata. His plena est puerilis etas q̄z uis in eis nō ita ut in maioribus puniēda uideat̄. Nec ibi. Dum ergo pueri sunt infra. xiiij. annos nō possunt cōmittere peccata carnis nisi malicia suppleat etatē vt ptz in salomone q̄ genuit in. xi. anno. Sed i fra. viij. annos nō possunt cōmittere peccata alia nisi malicia suppleat etatem vt ptz in puero q̄nquēmi blasphemate quē diabolus rapuit de manibus patris. vt dicit greg⁹. in dialogo. Sexto grauat cōditio. i. stat⁹ qz plus peccat meretrix publica q̄z fornicaria occulta. Multi sunt q̄ credūt se cum talib⁹ peccare simplici fornicatione cum tamē cōmittūt quādo qz adulterū uel incestū. Sepe em̄ tales mulieres coniugate sūt. et forsitan a cōsanguineis q̄ peccāt cū eis cōgnite. et sic nō cōmittūt adulterū sed incestū qd̄ dñs p̄hibuit. Deutro. xxij. Nō sit meretrix in filiabus israhel. De his dicit. xxxij. q. iij. c. Meretrices

esse et ad meretrices accedere prohibet
 dñs quarū publice venalis est tur-
 pitude. **Hec aug?** Tales etiā nō de-
 berent offerre preciū eorū ad altare.
 dicēte dño Deutro. xxiij. **Nō offeres**
 mercedem prostibuli. qz est qd vile.
Ideo vocatur turpe lucrū **Ideo** talia
 offerre dño maxime in publico pti-
 net ad dei irreuerentiā p̄t tñ de hoc
 fieri elemosina. Rō huius est. qz ibi
 transferē dominū. qz inhibitiō non
 cadit sup lucz: sed sup actū scz formi-
 canū. **Iō** ibi est dñm et nō in vñi-
 ta vbi phibetur actus et lucrum vt
 dicit thomas in. iij. sententiarū **Ta-**
 les n̄ deberēt morari in publicis pla-
 teis sed apud muros seorsum ppter
 reuerentiā venerabiliū dñarū: et etiā
 sacerdotū et religiosoz ne ab his scā-
 dalizent. **Cui?** exemplū patet i quo
 bā fratre orbis p̄dicatoz q̄ fuit in o-
 p̄mione hōim sanctissimus et accep-
 tissimus regi castelle. **Quē** quedam
 meretrix vidit et inuidit ei et dixit ei
Quid creditis de isto hōie quē sādī-
 simū putatis. ostēdā vobis q̄s ip̄e sit
 et eū vobis videntibz ad cōcubitum
 flectā **Cū** aut quodā die p̄dictus vir
 stabat in publica p̄dicatione finito
 sermone meretrix eūlatu magno et
 lacrimis spectāte populo se p̄stravit
 ante pedes eius. **Vir** aut ille exhila-
 ratus est de conuersione peccatricis
 et facta eius cōfessione dixit finalit̄
 qz vnū optaret ab eo. **Qz** si h̄ habe-
 ret: cessaret a fletu. **Rñt** vir. **Auda-**
 cter p̄te qd vis. **Sāo** qz mei miseri-
 cors inqt̄ est deus. vnū restat: quo p̄
 actō. sum p̄ata in mortē et in penā ire

Quid est h̄ dixit vir. **Rñt** meretrix
 suspirijs et vllulatio magis **Verē**
 aut̄ inqt̄ dicē h̄ si semel possem frui
 tuo cōcubitu tūc eēt spes mee salutis
Mox ille volū vipereē mētis intelli-
 gēs. **Nec** h̄ inqt̄ frustraberis. **Hoc**
 dicēs assignauit ei locū et horā. **Die**
 bo intermedijs vir beat̄ in orōne cō-
 tinue p̄notabat. **Mulier** vero regi
 qd actū sit occulte intinuit et seruū
 iubēs. eos introitū suū obseruare **Pre-**
 stolāte aut̄ rege cū suis qd fieri debe-
 at: scūs vir circa horā assignatā ignē
 copiosū cū carbonibz ignitis ad in-
 star lecti p̄parauit et mane pulsante
 ad ostiū ml̄ere intromisit eā. cū ba-
 culo cōfricās ignē vt magis arderet
 et deposuit se sup ignē dicēs. **Hic** le-
 ctus tali ope dign̄ ē. **Hic** cuba me-
 cū aliū nō habebis. **Hoc** cū vidit mu-
 lier q̄si mortua cecidit. **Milites** aut̄
 ex inhd̄ijs irruētes beatū virū adu-
 stiōe aliq̄ corpis nil ledi viderūt **Hor-**
 rore et admiratōe cōfusi. flexis geni-
 bo rogāt eū ab igne surgē et suis stul-
 ticijs indulgē. **Iō** de hac muliere sa-
 lomō cōgr̄ dicēs **Inueni** amariorē
 morte. mulierē q̄ laqueus est venato-
 rū et sagena cor̄ ei. **Eccle. vij.** **Querit̄**
 quare ecc̄ia sustinet meretrices cū tene-
 at oia p̄cā notoria extirpā et incor-
 rigibiles p̄ sētētiā excoicatiois coler-
 cere. **Quae** gō magis fen eratores q̄
 meretrices a adulteros excoicat **Rñt**
 qz cum fragilitas hūana p̄tis t̄pis
 valde sit i libidinē p̄na. vt vix possit
 aliq̄s cōpelli p̄suadei ad cōtinētiā ad
 deteriorē vitā dā libidinē meretrices
 scortatores in ecc̄ia sustinēt et ab

ecclesia Sicut moyses p̄misit dare libellū repudiij ad vitandū vxorici- diūm. Sic p̄mittit ab ecclesia ne de- terior libido assumat in vsum. Ita tñ q̄ sp̄ arceat ab eucharistia nisi pe- mituerint vt patz de cōsecratione dis- tinctōne. ij. c. p̄ dilectione tua. Sep- timo ḡuat numerus. q̄ idem peccatū sepius iteratū magis ḡuat q̄ si ses- mel fuisse commissum. Octauo grauat mora. Ideo illi magis peccat q̄ iacet in fornicatione decē aut viginti ānis q̄ illi q̄ hoc faciūt p̄ annū aut duos. Ideo dicit de symonia. c. nō satis. in fine. Diuturnitas t̄pis non minuit peccatū. sed auget. Et ibidem. c. cum in ecclesie corpe dicit. Tāto grauiorā sunt crimina quāto diutius infeli- cem animā tenuerūt alligatā. Nono grauat copia. Ideo magis peccat vel ḡuius q̄ habet tres vel quatuor scu- binas q̄ q̄ solum habet vniā. Decimo grauat modus. qz grauius pec- cat q̄ nō tenet modū naturalē q̄ qui tenet. Etā grauius peccat q̄ illud fa- cit publice et manifeste q̄ occulte. sic- ut cynici. De quibus dicit beatus au- gustin⁹ li. xij. de ciuitate dei. c. ij. dicens Illi amici p̄bi id est carimi sūt. Hoc illi nō viderūt p̄ferentes cōtra huma- nā verecūdiā q̄ nō est aliud q̄ cami- naz hoc ē immūdā impudentēqz sen- tentiam vt scz qm̄ iustū est qd̄ fit in vxore. palam nō pudeat id agere: nec in vico nec i platea quelibet cōcu- bitū deuitare. Et ibidē dicit dyoges- nē huius secte fuisse autorē. Hec fuit in illis magna inuerecūdiā. Sic etiā in illis publicis fornicatoribus

q̄ sine humana verecūdiā publice te- nent cōcubinas qui bene amicis asse- milant. Undecimo grauat status al- tus. qz grauius peccat p̄latus forni- cans q̄z subdiaconus. qz quāto gra- dus altior: tāto casus periculosior. Duo- decimo grauat si est modica lucta. qz grauius peccat q̄ ex modica tem- ptatōe cadit q̄z ille q̄ cadit ex magna tēptatione. Ergo seq̄t q̄ nō sufficit solū peccatū cōfiteri in se sed etiā cir- cūstantias peccatorū. si aut bagute fa- ciunt. Vel si cōfiteatur occultat circū- stantias. sicut quedā dixit in cōfiteō cōfessori. Dñe coopui me cum vna cappa s̄ q̄ frater intus latitabat in cappa: hoc tacuit. Tercia cōclusio. Gra- uiter vident erriare p̄mo mortaliter peccare asserētes q̄ impossibile sit ho- minē se a peccato carnis p̄cōseruare. Probat. qz gen. iij. vbi dñs ad cayn loquēs de pctō. Subter te in- quit erit appetitus tu: et tu dñabe- ris illi. Vñ quasi mendaciū deo im- ponūt qui dicūt se nō posse cōtinere a peccato luxurie. Secūdo hoc ptz eccle- siasticū. xv. Vbi dñs dicit. Apposui tibi ignē et aquā: ad qd̄ volueris por- rige manū tuā. Sequitur ibidē. An- t̄viam vita et mors bonū et malū qd̄ cūqz placuerit dabitur illi. Ideo di- cit ap̄lus. Fidelis deus q̄ nō p̄mittit vos tēptari sup̄ id qd̄ nō potestis et. i. Iohis. v. Hec est em̄ caritas dei vt mandata eius custodiam. et mā- data eius graua nō sunt. Vñ Jero- nim⁹. Maledict⁹ q̄ dicit deū p̄cepisse impossibile. Iō idē ad demetriade vir- ginē. Fastidiosoz inqt ac sup̄borū ē

ac neq̄ more q̄ in oīs dñi reclamas
mus et dicimus. Durum est. arduū
est: nō possum? hoīes sumus. fragili
carne arcūdamur. O cecam vasa mā
O p̄phanā temeritatē. Dupliā igno
rātia accusamus dñm vt videat ne
scire q̄d fecerit. et nescire q̄d iusserit
quasi oblitus fragilitatis hūane.
cuius auctor ip̄e est vt impōsuerit ho
mīni mādāta q̄ ferre nō possit. simul
q; p̄ nephas ascribim? impietatē
iusto: pio crudelitatem. Hec Jerō.
Tales p̄rio faciūt verecūdiā sibi p̄p̄is
Cōfiteat̄ em̄ vilissimā ptē sibi dñā
ri scz carnē spiritui ibi mulier dñat
sup̄ virū. i. sensualitas sup̄ aīaz. Se
cūdo tales sūt similes brutis aīalibz
q̄ sequūt̄ appetitū carnis. De q̄bus
ps. Homo cū in honore esset. nō in
tellexit cōpatus est iūmētis insipien
tibz. et filius factus est illis: ymo sūt
peiores q̄ iūmētā. Naz piscis tēpat
se ab esca si hamum videat et etiā a
iuis a granis frumētis si laqueū vide
at. Miser vero homo timorē mortis e
terne n̄ vult tēpare se ab esca volup
tatis momentanee. Tercio tales vno
hoīe p̄nse nō audent fornicari. solave
recūdia cohibet eos: q̄nto magis dei
p̄ntia et angeloz q̄ eis deputati sunt
ad custodiā deberēt eos cohibere. Iō
dicat̄ loēt? li. v. de cōp̄. Magna vo
bis indite necessitas p̄bitatis si dissi
mulaē nō vultis. cū oīa agitis aīos
culos iudicis cūcta cernētis. Quarto
dicim? q̄ nō est verisimile q̄ domi? ali
cui? hoīs eo inuito cōburat̄ ex q̄ ip̄e
ignē volūtariē apponit p̄p̄is maībz
sed talis ponit ignē in domū corp̄is

fui q̄ cibō et potus ad libidīnē exci
tātes sumit et b̄ in nimia quātitate
Quinto nō debet dici inuit? mori q̄
volūtariē hostes iūseq̄. et inter manū
eoz se impōit cū sciat se nō posse eis
resistere. Et nō debet dicē se nō cōti
nere. q̄ cōlorā nō vult fugē cū debi
lē se agnoscat. Sexto q̄rat̄ ab hīs
q̄ se dicunt nō posse cōtinere a quo co
gant̄ ad fornicandū vtrū a diabo
lo. carne. aut muliere. Nō a diabolo
qz dicit gregorius. Nō est timendū
hostis q̄ nō potest vincē nisi volentē
Si dicūt se cogi a muliere ridiculo
sum est hoc cū potius ip̄e eam precia
bus et muneribus sollicitet. Si a
carne. iterū nō. vt patuit sup̄. Ter
cio querat̄ ab his vtrū intelligāt q̄
nō possit cōtinē suis viribz. aut etiā
q̄ adiuti a deo nō possint. Si primo
mō verū est. qz sine adiutorio diuis
no nihil possum? Ioh̄. iij. Vne me
nihil potestis facē. ij. ad corinth. iij.
Nō sumus sufficiētes cogitaē aliqd
ex nobis quasi a nobis: s̄ sufficiētia
nrā a deo est. Sap̄ie. viij. dicit salo
mon. Scio q̄ aliter nō possum eē cō
tinēs nisi deus det. et hoc ip̄m erat sa
pia scire. q̄ hoc esset donū dei. Ideo
adij ad dñm. Math̄. xv. Si aut̄
secūdo modo: hoc est manifeste falsū
et sapit heresim. qz si volunt deū in
uocare et malas cogitationes euitāē
et corpus castigare. tūc possunt. Si
autem nolūt vitare malas cogitatio
nes: et carnis illecebrias: tunc diffi
liter possunt. Cuius exemplū ptz in
vitalpat̄ q̄ q̄dam frater molestiā
sustinebat a spū fornicatōis. Abijt

autēni ad quendā pb̄atissimū semio
rem: et precabatur eum dicēs. **S**anz
dissime pater orate p̄ me. qz̄ grauit
impugnat me passio fornicationis.
Hoc cum senior audisset: orabat in
tente diebus ac noctibus p̄ eo. **I**terū
autē ueniebat idem frater et rogabat
ut magis intentus p̄ eo oraret. **S**i
militer autē cum sollicitudine beat⁹
senior orabat intent⁹ p̄ eo. **F**requē
ter autē ueniētē ad se monachum vi
deus senior et deprecantē se ut oraret
ualde cōtristatus admirabat qz̄ to
minus nō exaudiret orōes eius. **E**adē
autē nocte reuelauit ei dñs qz̄ circa il
lū monachū erat negligētia et igno
rātie et ignominia et uidit resolutōes
et delectationes fore corporeas cor
dis eius. **I**ta autē ostēsum est sancto
senior. **V**idit autē sedentē illū mona
chū et spiritū fornicationis in diuer
sis mulierū formis ante illū ludentē
et ipm̄ delectari uidebat. **E**t ange
lum astantē et indignantē fortit̄ cō
tra eundem. qz̄ nō surgebat neqz̄ p̄
sternebat se in orōibus ad dñm: sed
magis delectabat in cogitationib⁹
suis. **H**ec ergo ostensa sunt p̄ reue
lationē sancto senior. **C**ognouit autē
qz̄ culpa et negligētia illius mona
chi erat ut nō exaudirent orōes ei⁹.
Et tunc dixit ei senior. **Q**uia culpa
tua frater erat qz̄ non sis liberatus q̄
cōdelectabaris cogitatioib⁹ tuis. **I**m
possibile est em̄ spiritū fornicationis
in mundū a te discere. aliorū orō
nibus deuz̄ p̄ te deprecantib⁹ nisi et tu
ip̄e labore assumas in ieiunijs et ora
tionibus et uigilijs multis cū genu

tu deprecans ut mi sericordiam suā et
adiutorū det gratie sue p̄beatqz̄ tibi
dñs xp̄s ut possis resistere malis co
gitationib⁹. **N**ā et medici q̄ corpib⁹
hōim medicamēta cōficiūt et adhibēt
q̄uis oia cū summa diligētia faciāt
uerūtāme si ille q̄ infirmat nō se ab
stineat a noxijs cibis uel ab alijs q̄
solent ledere infirmū nihil ei p̄ficiat
cura et diligētia et sollicitudo: et sic
de alijs.

Non mechaberis.

Secundo peccant contra illud
preceptū. nō mechaberis
q̄ stuprū committunt. **E**t est
stuprū. uirginū defloratō
Ideo dicit defloratio q̄ si floris uirgi
nitatis depositio. **E**rgo maior est pe
nitentia illi iniungēda q̄ deflorat uir
ginē q̄ q̄ facit simplicē fornicationē
Qz̄ aut sit maior ptz̄ ex quinqz̄. **P**ri
mo p̄pter legū grauē punitionē.
Secundo p̄pter tēpli spūs sancti violatō
nem. **T**ercio p̄pter impossibilitē uirgi
nitatis reuocationē. **Q**uarto p̄pter re
uēdie remotionē. **Q**uinto p̄pter uir
tutis uirginalis putationē. **P**rimo
p̄pter legū grauē punitionē ut ē lex
mosaica: de qua exodi. xxij. **S**i sedu
xerit q̄s inq̄t uirginē necdū despon
satam. dormientqz̄ cū ea: cotabit eā
et habebit eā in uxore. **S**i pater ei⁹
dare nōluerit pecuniaz: reddet iuxta
modū totis. quā uirgines accipe cō
sueuerāt. **D**icit nicolaus de syra sup̄ il
lud. si pater uirginis dare nōluerit
eo qz̄ puella nobilior est aut ditior a
alia de causa. reddet pecuniā scz̄ qz̄ de
cepit eā iux̄ modū totis quā v. ac **E**t

ē quinquaginta fisorū argenti vt
 habet deutro. xxij. de virgīe corrupta
 ab aliquo anq̄ sit affidata viro. Ita
 q̄ duplex est ibi dōs. Vna q̄ dat v̄-
 xori. Alia que dat patri. **Hec** lyra.
Hoc idem etiā dicit̄ sub eisdem ver-
 bis. ex̄ de adulte. et stupro. c. si duxe-
 rit. Dicit̄ glō sup̄ verbo. dotabit eam
 et donationē p̄pter nuptias assigna-
 bit ei. Vel p̄prie poti⁹. qz dabit pe-
 cuniā mulieri quā retinebit sibi p̄to-
 te. qd̄ fieri p̄t. ff. de donat. inter vi-
 et vxor. l. si q̄s vxorē. **Diue** etiā cum
 ea nō strabat. n̄b ilomin⁹ habebit
 illā pecuniā vt sequit̄ in lra. **Ite** dicit̄
 tur sup̄ verbo. iux̄ modū dotis. q̄ esti-
 mabit̄ iux̄ facultatē illius et dignita-
 tem puelle. **Ex** ep̄ali. au. di. l. penul.
Si ip̄e eā accip̄ e noluerit dicenduz
 q̄ tūc est faciendū sicut d̄i ex̄ de adul-
 te. et stupro. c. p̄ueit. **Vbi** scribit gre-
 g⁹ ep̄o sipontino. Peruenit ad nos
 qz felix quandā virgīnē stupro dece-
 pit. qd̄ si verū est q̄uis esset de lege
 plena p̄lectēdus. nos tū aliq̄ten⁹ le-
 gis duriciē molliētes h̄ mō disponi⁹
 vt aut quā stuprauerit vxorē habe-
 at. aut si renuerit. corp̄aliter castiga-
 tus excoīcatusqz in monasterio in q̄
 agat penitentiā retrudat. de q̄ nulla
 fit egrediendi sine p̄ceptōne licētia
Hec ibi. Dicit̄ glō sup̄ verbo. virga
 castigatus. s̄m qd̄ visū fuerit iudici
 aut s̄m leges releget. si vilis p̄sona
 fuerit verberet. in institutis et. **S̄m**
 aut stuprauerit. **Et** est stuprū p̄p̄e in
 virgīe vt ptz. xx. vi. q. i. c. i. **Ite** super
 verbo excoīcatus dicit̄ glō. q̄ ad cōio-
 nē sacramētōz q̄usqz visū fuerit sus-

piori. sed in foro penitentiāli inuigē
 dū ē ei q̄ ip̄i satisfaciāt vel cū eo cōpo-
 nat vt dicit̄ guilhelmus **Et** qd̄ sup̄i⁹
 didū est. intelligit̄ de foro causaz si
 est p̄ volū inducto. **Iō** dicit̄. **Si** q̄s
 seduxerit. i. seozhū duxerit p̄ volū **Iō**
 legit̄ in vita kinderimi ep̄i q̄ apud
 antiq̄s saxones sanxitū fuit q̄ q̄libz
 virgo in paternis edibz spōte deflo-
 rata viua absqz vlla misericordia se-
 peliri debuit et violator sup̄ eius se-
 pulchrū supponi. **Secūdo** si illā stu-
 prauerit q̄ alteri despōsata ē. adhuc
 graui⁹ est p̄ctm. vt ptz deut. xxij. **Si**
 puellā virgīnē despōsauent vir. et i-
 uenerit eā aliq̄s in ciuitate. et cōcubue-
 rit cū illā. educes vtrūqz ad portas
 ciuitatis illi. et lapidibz obruēt. **Puel-
 la:** qz nō clamauit cū eēt in ciuitate.
Vir: qz humiliat̄ vxorē p̄xi sui. et
 auferes malū de medio tui. **Si** aut̄
 in agro reperit virgīnē puellā q̄ de-
 spōsata ē apprehēdes cōcubuerit cū il-
 la. ip̄e solus moriat̄. puella at̄ nihil
 patiet̄. nec ē causa mortis. **Hec** ibi.
Hoc totū intelligit̄ de puella q̄ est
 viro affidata an̄ tū cōsimationē ma-
 trimoni⁹. **Tales** s̄m canones deberēt
 peitere. xl. dies in pane et aq̄ qd̄ ca-
 renā vocant. cū septē sequētibz ānis
 vt ptz ex̄ de spōsa duoz. c. **Accepisti**
 tibi illā in vxorē quā alter sibi habu-
 erat despōsata scz p̄ verba de p̄nti di-
 mitte illā: qz nūq̄ p̄t fieri legitimā
 et. xl. dies in pane et aqua qd̄ karenā
 vocāt cū septē sequētibz ānis peite-
 as. **Hec** ibi. **Tercio** adhuc graui⁹
 ē p̄ctm qn̄ puelle violēter rapiūtur
 et violēter opprimūtur sicut dīna si

lia Jacob De qua gen̄. xxxiii. Egres-
sa est inqt̄ filia Ipe vt videret mulie-
res regionis illi. Quā cū vidisset
sichem filiū emorci p̄nceps terre il-
lius adamavit eā et rapuit et domi-
uit cū illa vi opprimēs virginē Pro-
pter qd̄ p̄dm̄ egressi sūt duo filij Ja-
cob simeō et leui fr̄es dyne et arrep-
tis gladijs interfecerūt sichimitas
in ore gladij. in vltionē stupri. et o-
ues et boues et asinos: vxores et par-
uulos eoz duxerūt captiuos De hac
specie dicit. xxxvi. q. i. c. de raptoribz
in fine. **H**ic ergo raptū cōmīsit q̄ flo-
rem virginitatis puelle renitētī vio-
lenter eripuit. siue puelle solūmō si-
ue pentibus tū siue vtr. s. q. vis il-
lata fuerit. Pena aut̄ raptoris mulie-
rū s̄m̄ leges est q̄ capite p̄mit̄ nisi
forte rapet meretricē et substātia ei?
rapte applicat si ingenuā rapet. **S**i
vero ancillā vel liberā. substātiā non
amittit s̄ tū decapitat. **C.** de raptu-
virg. l. vnica. c. xxxvi. q. i. c. si q̄s nō
Sed in canones aut̄ raptor efficitur
seruus rapte nisi velit se redimē. vtz
in ca. de raptoribz. ptz tū s̄m̄ glosaz
hec pena nō infligit in foro penitētia-
li. **I**tez debet excoicari raptor cū suis
fautoribz. xxxvi. q. ij. c. de puellis. si
tū raptavelit strabere cū raptore. po-
test. vt ptz extra de raptō. c. **A**ccedēs
Vbi dicit inno cēt. tercius q̄ rapta
puella legitime strabere p̄t cū raptō-
re si p̄or dissensio trāseat post matri-
moniū in cōsensum. vt qd̄ an̄ displi-
cuit tandē incipiat cōplacē dūmō do-
ad cōtrahendū legitie sunt persone.
Hec ibi. **S**ic romul? cōdita roma

rapuit p̄uellas sabinarū vt dicit au-
g. li. ij. de ciu. dei. c. xvij. **D**icit titus
liu? de origie vrbis. q̄ cū romulus
muros cōdidisset ciuitatis āplissime
nec sufficerēt eis mulieres misit ad
vicinas ciuitatis postulādo filias eo-
rū in vxores sibi dari. sed statim fuit
ciuitas odiosa alijs **T**imebāt em̄ illā
multitudinē viroz **E**t respōderūt q̄
filias suas ei dare nollēt. Romul? ve-
ro h̄ audies cōsūt postmodū ludos
deo celsō celebrādos. et hoc p̄ puinā-
as et ciuitates parauit. diuulgādo
vt multi cōfluerēt vicinorū. **I**nstā-
bus vero ludis p̄cepit seruis suis vt
cū de sabinis q̄ terra est p̄pe romam
conemrēt ad ludos spectādos q̄libet
sibi reciperet vxorē quā vellet **Q**d̄ fas-
cū est. **P**ostmodū vero cū patribz
q̄ volebāt vlāsci iniuriā et filias rez-
petere romani bella habuerūt et litis
inter eos et sabinos p̄ mediacionēz
filiarū q̄ se duobz exercitibus oppo-
fuerūt: pax facta est ac. **S**ecūdo hoc
est grauius peccatū p̄pter templum
spūs sancti violationē. **N**on em̄ est
parū peccatum violare templū dei
materiale. ergo violare templū dei
spirituale scz corpus virginū qd̄ est
templū spiritus sancti est maius pec-
catū **I**deo dicit. i. ad corinthios. iij.
Nescitis: quia templū dei estis vos
et spūs dei habitat in vobis **S**i q̄s
autem templū dei violauerit: perdet
illū deus **S**ed virginem deflorātes
tale templum spiritus sancti violant
cum virginēs deflorant que fuissent
fortassis perpetua templa spūs. s. **S**i
q̄s dicit p̄pheta. **D**e? vnerūt gētes i

hereditate tua: polluerunt templum san-
 ctum tuum. Quid etiam conquerit Jeroni-
 mus in epistola de lapsu susanne dicens. ad te
 nunc mihi sermo. quod caput tamquam malo-
 rum es. quod multipliciter misera es. cum
 gloriam virginitatis etiam perdidisti. Ne-
 phas est enim te vocari susanna quod ca-
 pta non es. Sequitur ibidem. Eras vir-
 go in paradiso dei utique inter flores ec-
 clesie: eras sponsa christi: eras templum
 dei. eras habitaculum spiritus sancti. Et
 cum toties dico. eras. toties necesse est
 ut ingemiscas. quod non es quod fuisti.
Incedebas in ecclesia tamquam coluba il-
 la de qua scriptum est. Pene colube de
 argentate. Splendebas enim ut ar-
 gentum. fulgebas ut aurum: Eras tanquam
 stella in manu domini. Que est ista sub-
 ita conuersio: quod ista repentina mutatio.
De virgine facta es corruptio satha-
 ne: de sponsa christi. sortium execrabile: de
 templo dei phanum immundicie: de ha-
 bitaculo spiritus sancti. tugurium diaboli
Que incedebas cum fiducia ut coluba
 nunc lates in tenebris ut vespertilio
Que fulgebas ut aurum propter virgini-
 tatis decorem: nunc vilior facta es luto
 platearum. Que fueras stella radians
 in manu domini. velut de alto cadens. con-
 uersa es in carbonem extinctum. **V**e tibi
 misera et iterum. quod tanta bona pariter
 propter peccata tuis luxuriam perdidisti. **H**ec
 Jeronimus? **Q**uerit augustinus. li. i. de ciui-
 dei. c. xxviii. Quare deus promissit ali-
 quos virgines violari ipsis inuitis. **R**unt
 ibidem. **N**olite admirari. hoc vos a-
 misisse vni uobis placere gestistis:
 illud vero remansisse quod ostendi uo-
 bis non potest. **S**equitur. **Q**uarum non cor-

da interrogata responderet nunquam se
 de bono virginitatis aut viduitatis
 superbisse aut cuiquam pariter excellentie et
 sanctitatis inuidisse. **S**ic adhuc bo-
 die propter quarundam superbiam de virgi-
 nitate permittit eas cadere in diffami-
 am ut se recognoscant. **V**el quod dem-
 grant alias pariter excellentie vel detra-
 hant eis. **S**unt quidam corrupte et vir-
 ginitatis dignitatem amiserunt. tamen ge-
 runt se per virginibus tales quod diu vir-
 gines nuncupant. quousque cruciferi
 fratres non veniunt. i. pueri. **N**on circa
 hoc quod ad stuprum faciendum induant
 sex. **P**rimum est libertas effrenas. **T**ertio
 discursus iuuenularum cohibendi sunt.
Nam sicut immoditas facit furum quibus
 locum et tempus: sic oportunitate malefa-
 ciendi in puellis facit locus et tempus.
Tertio dicit aristoteles in li. rethorico quod ho-
 mines malefaciunt cum possunt. **N**am ex
 tali libertate discurrendi sunt iuuenale
 familiares viris. **S**icut animalia dome-
 stica permittunt se palpari et tangere.
 siluestria vero nec tactum nec approxi-
 mationem sustinent. **S**ic est de iuueni-
 lis. **S**i multum discurrunt per plateas et
 ad consortia virorum. permittunt se
 palpari et postea ascendere. **I**deo non
 debent esse vage tam seculares vir-
 gines quam spirituales ne cum dyabolo ad vi-
 dendum mulieres regionis corrumpantur.
Genes. xxxiiij. **V**nde ambrosius
 super illud luce secundo. **M**ansit apud
 cognatas suam. dicit **D**iscite vos san-
 cte mulieres. non circumcurfare per
 alienas edes: non aliquos in publi-
 co miscere sermones. **V**ni franciscus pe-
 trarcha li. ij. de re. v. fol. c. xxij. **R**unt

discipulo dicenti. Lasciuire incipit filia. Rnt. **L**autas dapes et vestes illi molles et fulgidos anulos et armillas detrahe. et quicquid est aliud quod ipsa sibi placet et placere alijs studeat. **O**bjice illi domesticas curas. **P**es acus. et colos. et si quod est opus quod suaves et molles manus duret. **S**educ eam a spectaculis a concursu populi. festis etiam diebus. illam domi contine. **N**ullum tempus vagis ac discoloris cogitationibus linque. **S**equitur ibidem. **E**ccelesiasticum consilium est. super filiam luxuriosam firma custodia. ne quando te faciat in obprobrium venire. **H**ec fratris. **B**eatus dicitur est affluens resoluens. **N**am quando viuunt in superfluitate esca et potus. cito cadunt in libidinem dicitur **J**eronimo et ponuntur ei verba. xxxv. di. c. **V**eter mero estuas cito spumat in libidinem **J**o dicit **J**ero. in epla ad eustochium et paulum. **S**i exprimitur inquit creditur. **H**oc primo moneo ut sponsa christi uinum fugiat tanquam uenenum. quia hoc aduersus adolescentiam. prima sunt arma demonum. **U**t quod ergo oleum flammae adhaeremus. quod ardenti corpusculo tormeta ignis ministrant. **T**ertium est iuuetus lasciuies. quia primi sunt sensus hominis ab adolescentia sua in malum. **G**en. viij. **J**o dicit comentator super. vi. **F**ilios. **V**ita iuuenum calida et humida: senum frigida et sicca. **J**o puella sunt maxime custodiende: et singulariter circa annum. xij. vel. xij. quia tunc incipiunt motus carnales vigere. **N**am in iuuetute dyabulus hominem temptat in luxuria. **I**n virili etate in superbia. **I**n senio in auaricia. **C**uius exemplum patet in quadam virgine

velociter currete. non historia. quia composita est. **S**i homo in iuuetute euadit luxuriam. **I**n virili etate superbia. **V**ix tamen tertium scilicet auaricia in senio. **Q**uartum est pulchritudo alliciens. **J**o dicit frater ascus li. i. de re. vt. for. c. lxxij. **P**ulchritudo inquit et castitas raro cohabitant. **S**equitur ibidem. **Q**uot assidue placato mari nautae: quod per filias saluum mercedem pertereunt mercatores. nec pirata illis nec bis preda obuius fuit. **Q**ua tu mihi formosam interpretata quia dabis casta licet. obsequeris. oppugnabis. **Q**uis animus muliebris corruptoribus tot resistet. **A**dmouent muros scale blandiarum. machinaeque munerum: et latentes sub terra fraudum amicali. **S**i his artibus non proficitur: manu improba vis afferet. **S**i fidem queris: famosissimum raptus ad memoriam reducit. **F**orma multos temptauit ac temptandos prebuit. **Q**uod dicitur strauit. et vel in crimen impulit vel in mortem. **F**uit apud hebreos exemplum temptacionis acerrime. **J**oseph et thamar. **H**ec frater ascus. **P**ulchritudo non est curanda singulariter quo ad virgines volentes seruire castitatem propter tria. **P**rimo quia non est deo acceptua. **E**st cito deficiua. **E**st mulierum infectua. **P**rimo non est deo acceptua: sed potius interior. **P**s. **O**mnis gloria filie regis ab intus est. **V**nde petrus blesensis epistola quinquagesima quinta scribens ad unam monialem dicens. **T**anto eris acceptior spolio tuo christo: quanto es in veste vilior: in cultu corporis tui abiectior. in sermone rarior.

in vultu deiectionis. in aspectu verecun-
dior. in incessu maturior. **Hec ille.**
Que bene considerans. illa nobilis ro-
mana virgo galla de qua greg? in
iii. li. dialogor? dicit q? medica dixit
runt q? habitura esset barbā si non
nuberet. S? illa nihil deformitatis
e? terius timuit. q? xpm amavit qui
non exteriores sed interiores requirit
pulchritudines. dicente aplo. i. ad co-
rinth. vij. Mulier innupta. i. vidua
et virgo cogitat q? dñi sunt vt sit san-
cta corpe et spū. Secūdo est quoddā
bonū defectiuum. Ideo dicit frāsc?
petrarcha li. i. de re. vtri. fortu. c. ij.
Brevissimū inquit tps erit qñ oris
habitus hic. colorq? mutabit cadet
flava cesaries. i. crines: reliquie id ē
dentēs albescēt: teneras genas et
serenā frōtē squalētes arabūt ruge:
letas oculorum faces et lucida sidera
mesta teget nubes: lene dentū ebur
ac candidū: scaber obducet rē. recta
ceruix atq? agiles humeri curuescēt
guttur lene crispabit: aridas ma-
nus et recuruos pedes suspicaris tuos
nō fuisse. Quid multa? Veniet tēp?
quo te in speculo nō agnosces. Hec
frāscus. Ideo dicit boetius. iij. de cō-
sol. p. viij. Forme vero mitior: vt rā-
pidus est et velox et velut vernaliū
florū mutabilitate fugatior. Sequi-
tur ibidē. Si boies linceis oculis vte-
rēt vt eorū visus obstātia q? pene-
trarēt nōne illud corpus albiadis
in supfiāe pulcherrimū introspectis
visceribus turpissimū viderēt? Nō er-
go te pulchrū facit tua natura: sed
oculorū infirmitas. Tercio est malo

rum multorum incitativa. piter. vlt.
Fallax gratia et vana est pulchritus
domulier timēs deū ipa laudabitur
De hoc dicit frāscus petrarcha li. i.
de re. vtri. fortu. c. lxxij. Vñ sunt labi-
lis forme inquit et caduca fruct?: qui
psepe nō opulētas tm domus: sed et
ingētes vrbes et magna nōnūq? in
penā euerterūt. Note sunt historie.
Certe nisi formosa adeo fuisset heles-
na: troya māhisset incolumis. Roma-
norū regnū nō tam velociter corruis-
set nisi tam pulchra fuisset lucrecia.
Hec frāscus. Tercio peccat graui-
us qui stuprū cōmittit ppter impos-
sibile virginitatis reuocationē. Ideo
dicit Job. xxxi. Depigi fedus cū oca-
lis meis vt ne qdem cogitarē de vir-
gine. Quia nō pōt post casum resusci-
tari. qd etiā dicit Jeronimus in epi-
stola ad eustochium. et ponūt eius
vba. xxxij. q. v. c. Si paul? vas ele-
tōmis et preparatus in euāgelio cristi
ob carnis aculeos et incontinenciā
rum repmit corpus suū et seruituti
subijāt ne alijs predicās ipse repro-
bis inueniat et tamē videt aliā legē
in mēbris suis repugnātem legi mē-
tis sue et captiuāntem se in legē pec-
cati. Si post nuditatē ieiunia. car-
ceres. flagella. supplicia in semetipō
clamat. Infelix homo. quis me libe-
rabit de corpe mortis huius. ne te tu-
pites securā esse debere. Caue queso
ne qñ de te dicat deus: virgo istabel
cecidit. nō est qui suscitēt eā. Auden-
ter dicam. cum oia de? possit: suscita-
re virginem nō pōt post ruinā. Valet
qdem de pena liberare: sed non vult

coronare corruptā. **Hec** Jeronimus
Idem dicit lex. **E**de raptu virg. i p̄n^o
 dicit ibi sup verbo. nō p̄t. **N**one ecce
 cato p̄t restituere visum. quare ergo
 nō virginitate. **R**ūt ibidē. **N**on p̄t fa
 cere q̄n fuerit corrupta. qz p̄ctū non
 p̄t nō eē factū. ff. de cap. in bello. **S**. fa
 de. **E**t s̄m hoc idē esse p̄t in ceco. **R**ūt
 qz hic nō refert ad carnis corrupte
 restaurationē sed virgis palme res
 tributionē. **E**t dic. nō p̄t. i. nō agruit
 eius potētie vt aureola coronet corru
 ptas. **H**oc em̄ esset contra iusticiā. **I**ō
 illud nō p̄t esse. **H**ec glō. **Q**uā ip̄s
 sibile recuperationē cōsiderauerūt mul
 te virgines. **I**ō rogauerūt sui corporis
 deformitate ne a tyrānis violēter cor
 rumperent. **S**icut legit̄ in vita bea
 te brigide. qz cū q̄dā nobilis peteret
 eā in iugē. ip̄a virginitatis zelo petijt
 a deo aliquā sibi dari corporis diffor
 mitatē q̄ mediāte oīm p̄cerū i ea ces
 saret instātia libidinosā. **E**t ex tunc
 ad p̄ces eius vn̄? oculi eius crepiūt
 et deturpata est eius facies. **Q**uō vis
 dens pater ei? p̄misit eā velari. sed
 statim facta p̄fessione de virginita
 te. oculū ei de? restituit ex sua solita
 pietate. **S**ic et q̄dā sibi h̄p̄is intulerūt
 man? q̄tū virginitatē suarēt. **S**ic
 legit̄ de quadā sancta moniali. quā
 vidēs rex q̄dā mirabiliter cōcupiunt
Cui? cōcupiscēte causaz cū a rege ro
 quiret. **R**ūt rex. **O**culoz tuorū mi
 ra pulchritudie captus sum. **E**t illa
Noli inq̄t dñe mi de his sollicitari.
Vabebis em̄ quod desiderasti. **E**t in
 sero thalamum ingrediēs ambo s̄
 bi oculos effodit et illos regi trāsmi

fit dicens **E**cce mitto tibi quod cōcu
 pisti exterius et tñ mibi remanet vi
 sus interius in quo delectat̄ domin?
 meus et sp̄sus hiesus xpc. **Q**uedā
 se occiderunt sicut dicit Jeronimus
 li. p̄mo contra iouinianū. **N**ā scri p̄to
 res narrāt quandā virginē t̄beba
 nā quā hostis macedo corrupat. que
 assimilauit paulisper dolore a vio
 lationem virginitatis sue. violato
 rem postea dormientē iugulasse. seqz
 interfecisse euz gladio. qz viuere no
 luit post p̄ditam virginitatez. **H**ec
 añ moni elegit q̄ sue corruptionis vl
 trix existeret. **H**ec Jeronim? **I**deo qz
 querit̄ utrū virgo suū corruptorē vo
 lentem ip̄am violenter corrumpere
 possit sine p̄ctō interficere. **R**espondit
 qz non. qz maius malū est interficere
 q̄ fornicari. **E**rgo p̄ nullo bono ob
 seruando licet homicidiū perpetrare.
Istam questionem determinat aug
 ustinus libro p̄mo de ciui. dei. capi
 tulo. xviii. **V**bi p̄mo assignat ratio
 nem quare licet p̄ seruanda pudicia
 nec se nec alium occidere. **R**atio
 sua est talis. **P**resuppōnit em̄ qz cō
 tinentia virginitas cōsistat in inte
 gritate mentis non carnis nisi mate
 rialiter soluz. a pertinet p̄cipue ad
 bona anime que nolentibus auferri
 non possūt. **N**am si nobis nolentibus
 possit auferri iam non esset virtus a
 nimi ipsa pudicia. nec cōtineretur
 inter bona anime sed bona corporis.
Tunc arguit sic augustinus. **P**ro il
 la re que sine cōsensu meo auferri nō
 potest. et que sine decremento anime

animæ: primo aut magno lucro animæ
p violentiā tolli nō potest. non licet
mibi occidere hominem volentē ipsam
auferre. Sed talis res est ipsa pudici-
tia et virginitas q̄ sine consensu men-
tis auferri nō p̄t. Ideo dixit sancta
lucia. Si inuitā me feceris violari:
tunc mihi duplicabis corona castita-
tis. Tūc soluit obiectionē. Possibile
sibi fieri. Sed posset aliq̄s sic obijcē
Timendū est et cauendū ne libidini
hostili subditū corpus illecebrosis-
sima voluptate animū consentiat pec-
cato. vt nō iam p̄pter alienū sed p̄-
pter suū peccatū anteq̄ virgo omittat.
debeat se vel corruptorē interficē
Ad q̄s r̄nt aug⁹. Si hoc esset licitū
vt p̄pter futurū peccatū vitandū debe-
ret homo se vel aliū occidere. hōtādi-
eēt hōies q̄strati cū baptisati fuerit
vt seip̄os occidāt: qz tunc esset tem-
pus cauendi oia futura peccata: cum
sint omnia p̄terita deleta. Deūdo
magis debet cōfidere q̄ animū eius
nō sentiat libidini carnis sue ex cōi-
tatione libidinis aliene q̄z diffidere
Tercio. Minus est de futuro adulte-
riū q̄ certū de p̄nti homicidiū. Non
ergo nūc debem⁹ peccare. ne forte po-
stea peccemus. nec nūc p̄petrem⁹ ho-
miciidiū ne forte postea incidam⁹ in
adulteriū. Et tales nō p̄diderūt vir-
ginitatē si ibi nō fuit cōsensus men-
tis. De his dicit aug⁹. li. i. de ciui. dei.
ca. xxvi. sic. Sed q̄d est dicendū q̄
quedā femine sancte tpe p̄se autōm⁹
vt insectatores sue pudiciæ deuita-
rent in rapturū atqz necaturū se flu-
uium p̄ccerūt. eoqz mō defunde sūt

earūqz memoriē i catholica ecclesia
ueneratione celeberrima frequentat
R̄nt aug⁹. De his nihil temē audeo
iudicare. Sequitur. Potest fieri vt
ita sit si hoc fecerint humanitus de ce-
pte vel diuinitus iusse nō errantes s̄
obedientes sicut sampson. Et aliud
nobis phas nō est credere. Nec au-
gustin⁹. Quarto graui⁹ peccat q̄ vir-
ginē deflorat q̄ q̄ omittat simplici⁹
fornicatoz. qz reddidit eā audacē ad
multa p̄tā carnis et fit occasio for-
micationū eius q̄s ipsa facit postea. et
aufert ei q̄nqz q̄ nūq̄ de cetero ma-
ritū habebit. qz cū semel p̄ccerit a-
quā p̄ caput: fit audacior q̄ prius. et
depost fit inuerecūda ad illud pecca-
tū. Iō dicit. ij. R̄. xij. Difficile vide-
bat⁹ ei vt q̄spiā inhoneste ageret cū
ea: cū virgo esset. Qz fit occasio oim
malorū q̄ inde sequūt p̄t p̄ tale exē-
plū. qz si q̄s haberet ortū bene et op-
time circūseptū si aliq̄s illū clausuz
bene aperiret vt bestie intraret. nonne
talis aperiret ortū esset occasio totius
dāpmi. Sic in p̄posito deus habz or-
tum virginalē quē stuprator aperit.
Ideo erit et est occasio oim malorū
sequentū. Ideo dicit sanct⁹ thomas
in secūda secūde. q. clij. ar. vi. Qz
virgo sub custodia patris existens
si corrupatur est quedam specialis
diffornitas peccati ex parte puella.
que ex hoc q̄ violatur nulla pactio-
ne cōiugali precedente impedit a le-
gitimo m̄rimonio cōtrahendo et po-
nitur in via meretricandi. a quo res-
trahatur ne signaculū amitteret.
Nec thomas. Et oim illorū p̄dōrū

et multorum malorū iste deflorator
 reus est et ent. qd̄ patet p̄ tale exem
 plū. Nā cōtingit tpe hilarij. q̄ q̄daz
 prochiari hilarij ep̄i deferebat mor
 tuū ad eccleñā vt sepelirēt eū. et dū
 foret sepulcrū: inuenerūt corp⁹ au
 iusdam mulieris integrū sub terra
 iacēs et duos serpentes fugētes san
 guinē de mamillis eius. Viso h̄ mi
 raculo plurimi cōcurrerūt ad sanctuz
 hilarū. qz tūc in ecclesia missam ce
 labrauit dicētes ei q̄ viderūt. P̄ā?
 hilarus festinauit ad sepulchrū vt
 videret q̄ audierat ab eis. Quo viso
 et audito fleuit amare. et sternēs se
 ad terrā. Fleuit et orauit dñm. et ro
 gamit p̄p̄m vt scū inuocaret mise
 ricordia. vt op̄z dignaret̄ oñdere qd̄
 hoc corpus egisset in h̄ mūdo. q̄ nō
 potuit cū terra misceri et quare ser
 pentes sic fugerēt illud. Cū aut̄ scūs
 hilarus orassz: spūs redijt ad corp⁹
 et leuauit se corā oibus i sepulchro
 et clamauit dicēs. Sancte hilarū mi
 serere mihi peccatrici et sua p̄cā cō
 fitēti. Rñt beatus hilarū? Dic mihi
 et cōfiteri p̄cā tua. Ait illa. Filia fui
 nobilis domicelli et filiū tenere nutri
 ta in domo patris mei. et qd̄ iuue
 nis cōcubuit meū et genui ab eo du
 os pueros et occulte interfeci eos. ti
 mēs infamiā hominis. et illud pecca
 tū celauī corā sacerdotē meo p̄pter
 nimia verecūdiā. sperans illud emē
 dare et cōfiteri in senectute mea. H̄
 ego in iuuentute mea morte preuen
 ta sum nec p̄cā illud cōfessa. Nunc
 domine miserere mei et ora p̄ me. qz
 ego cōfitebor tibi omnia peccata mea

hic in carne mea et sub presenti sto
 la coram omni populo. Cū aut̄ hec di
 xisset puella. sanctus hilarus posuit
 stolam sup̄ caput eius et ait. Indul
 gentiam et absolutionē. Et statim
 serpentes euauerūt et cadauer lique
 factum est ad instar niuis in presen
 tia radioz solarium. Et sic patet qd̄
 ille deflorator illius puelle fuit reus
 omnium malorum illorum de quibz
 ratōnem reddere tenebatur. Quinto
 est maior peccatum p̄pter vir
 tū virginialis reputationem. Ideo
 dicitur ecclesiasticū. xxvi. Nō est di
 gna ponderatio a iūne cōtinentis. Er
 go ei debet fruct⁹ cōtesim⁹. Satis
 detur erat terrā q̄ facit vt non possit
 reddere sexagesimum fructum vel tri
 cesimum cum prius redderet centesi
 mum. Ergo grauius peccat qui deflo
 rat virginem que possit facere fructū
 centesimum q̄ qui fornicatur cū cor
 rupta. Habet em̄ cōtinentia sup̄ sta
 tum iugales sex prerogatiuas. Ha
 bet nāqz primo maiorem dignitatē
 qua per cōtinentiam homines assis
 mulant̄ āgelis. Secūdo maiore pu
 ritate. Tercio em̄ spūs p̄ adū cōi
 galē ad imundiciā carnis et efficit q̄
 si caro. Quarto maiore libertatē h̄z.
 qz p̄tatez sui corpis nō h̄z vxor: s̄ vir.
 Quarto h̄z maiore vnitatē. qz q̄ cū
 vxore est sollicitus ē quō placeat v
 xori. et diuisus est. Quinto h̄z maio
 re sanctitatē. qz iugati tribulatōez
 carnis h̄nt et impulsione maiore qz
 nō cōiugati. Sexto h̄z maiore vtili
 tatē. qz maior p̄miū et maior fructus
 sibi debet scz centesim⁹. Ergo q̄libet

C

se diligenter abstinere a stupro vir-
ginū non solum ppter peccatū in se
sed etiā ppter virginem virginū scz
marā: qz ab ea maximū premiū cō-
sequitur. Cuius exemplū recitat in
speculo historali li. viij. c. cii°. Erat
quidā miles in bellis famosus q̄ ma-
trimoniū odium reputabat licet i cō-
cupiscētis feminārū esset totus. **V**ic
ad quoddā torneamentū in norma-
nie partibz cōcelebrandū cum multo
apparatu pergēs. cum p quoddā ca-
strum tam oculis q̄ corde vagus trā-
siret. iuuenulā quandā in itinere vi-
dit. Cui? pulchritudinē captus: cui-
dam famulo suo dixit **V**ade et inter-
roga patrem et matrem puellę q̄ si
mihi habere eaz cōsenserint vna no-
ctē. dato eis decem librās argenti. et
in sup vna veste ad ornatū filie sue
Qui cum iussa cōpleisset. illa mutato
rijs induta et ad patris sui imperiū
vt seruū sequeret inducta. ip̄o duce
ad militis diuersorū venit. et post ci-
bum et potum: ambos cōmūnis lectū
recepit. Cūqz ille cōgressum cū pudī-
ca virgine paret: et illa suspirioso
corde sue dignitatis captiuitatem ex-
spectaret. Erat autē nox sabbati. quā
deuotio fideliū memorie v̄ginis mar-
tris cōsecrauit. Miles ait. karissima
quod nomē est tibi: et cur tale super
me assumpsisti lamentū. Cur me sic
accipis quasi hostē: et nō amicum.
Cui illa voce tremula respōdit. Ma-
ria vocor. digneqz lacrimis afficio.
et planctū facio. qz melius est mihi
mori qz turpiter viuere cūz virginita-
tis decremēto et maxime cum marie

D

stinentiā meā vouerim. et responde-
rum me vni viro virginē castam ex-
hibere x̄po. Voluerā quidem mores
et habitum sanctimonialiū imitari
nisi patris mei paupertas reclamaret
Nā agnosco lrās. et de sancta maria
didici lrās a quōdā paupulo clerico
qui apud patrē meum diuersorum
habet. Tunc spiritus dñi descendit
in mentē militis. et excussit de cogi-
tatione eius flammā ignis libidinis
Itavt diceret. Quia nox sabbati est
et tu vocaris maria. ppter noctis et
nominis huius honorabile sacramen-
tum iam nunc cessabo. et cor meum a
tua inquietudine reuoco nec opera-
bor in te opa tenebrarū. qz vt dixisti
voluntariū est tibi x̄po seruire in ce-
tu monialium. Satisfaciā desiderio
tuo. Dormiuit igit̄ tota nocte secura
Et de mane miles eaz in monasterio
quod iuxta torneamenti erat locum.
cōtubernio sanctimonialiū tradi dit
pmittens sub iuramento q̄ illū lo-
cum multis denarijs honoraret. **S**z
postea inde digressus in torneamenti
cōgressu occisus est: et ibidem sepul-
tus. Cūqz miles non reuenteret. illa
iuuenula beatam mariā lacrimosis
interpellauit precibus vt de militis
statu reuelationē aliquā sibi daret.
Cui beata virgo maria seipam p vi-
sionē exhibuit dicens. Parce karis-
sima: parce fletibz et suspirijs. Ego
sum mater hiesu. cōsolatrix tua. sci-
as qz q̄ cito recessit a te ille tuus in
x̄po dilectus in torneamenti cōgres-
su occubuit et in eodem loco sepultu-
ram accepit. Qui quā mihi detulit

in te et bona tibi p̄pter me veraciter
in morte cōpūctus eternā meruit sa-
lutē. **I**bis ergo ad abbatissā et an-
nūciabis ei q̄ten? illuc citius p̄gat:
et corp⁹ huc translātū in cōmterio
trāspōnat. vt p̄ eccāsticōz suffragi-
ōz cōionē adiuuet. **H**oc at̄ in gran-
de signū qd̄ tibi locuta sūt ent: Rosa
sup̄ sepulcrū vernantē repies in su-
p̄ficie. cui⁹ radix de ore sepulti pullu-
lat in viscerib⁹ terre. **I**lla ergo gau-
dēs dñe celestis iperū abbatissē res-
tulit. **S**ed abbatissa credē noluit.
Iterū ip̄a cū lacrimis ad bt̄am v̄gi-
nē recurrit. **C**ui illa sicut p̄n⁹ appa-
ruit: mādans vt denuo ad abbatissā
irret. **E**t addidit de qd̄a p̄cō eius
oculto. qd̄ ip̄a cōfiteri cū lacrimis
punire deberet. et sic cū puro corde et
p̄mpto gressu ire. **Q**d̄ abbatissa au-
diēs et signū recognoscēs. cōfessioē
facta ad locū p̄petrauit et indicio rose
corpus militis inuentū ad monaste-
riū suū translātū honorifice ibidē se-
peliuit. **D**e p̄cō adulterij.

Qertio peccāt in ope exteri-
ori cōtra illud p̄ceptū adul-
teri q̄ q̄ui⁹ peccāt q̄ simpli-
ces fornicatōēs aut deflo-
ratorēs v̄ginū. vt pt̄z. xxxij. q. vii. c.
quēadmodū. **E**t ibidē in c. adulterij
Vbi d̄z qd̄ adulterij malū v̄māt for-
nicatōem. **A**dhuc graui⁹ ē qn̄ adul-
terij ex vtraqz pte cōmittit. vt qn̄
tā vir q̄ mulier sūt ligati m̄riomo
legitimo. **I**ō d̄z ibidē i. c. **Q**uēadmo-
dū. **G**raui⁹ quoqz est qui vxorē ha-
bens ad coniugē p̄ximi accedit q̄ q̄ si-
ne vxorē t̄hoz alteri⁹ violat. vel vxo-

ratis ad solutā accedens. **H**ec ibi.
Et sic habetur duplex adulterij. **I**l-
lud p̄c̄m graui⁹ non solū qz est cō-
tra dñm̄ p̄ceptū sed p̄pter septem
alia mala vel octo que inde oriūtur.
Primo p̄pter dñm̄ legū transgres-
sionem.

p̄pter homicidij cōsecutōem.
p̄pter heredis falsi institutōem.
p̄pter grauem legis punitōem.
p̄pter furti cōmissionem
p̄pter fidei et sacramenti violatōem
p̄pter matrimonij sepationem.
p̄pter purgatorij punitōem
Primo p̄pter dñm̄ legū transgres-
sionē. **N**ā in adulterio trāsgreditur.
Primo lex nature. **M**at. vij. **Q**d̄ tibi
nō vis fieri alteri ne feceris. **S**z
null⁹ vellet qd̄ aliq̄s br̄et vxorē suā
Ergo h̄ alteri nō debet facere. **D**e cū
to lex moyfi. vtz leui. xx. **S**i mecha-
tus fuerit vir cū vxorē alteri⁹ et adul-
terij p̄petrauerit cūz cōiuge p̄xi sui:
morte moriat⁹ et mechus et adultera
Ideo in sexto p̄cepto. nō mechabes-
ris et in nono. nō cōcupisces vxorē
p̄xi tui. imo in adulterio trāsgrediū-
tur oīa p̄cepta dñi. vtz in singulis
Tertio in h̄ trāsgredit lex euāgelij.
math. xix. **D**ico vob̄ in q̄t. q̄cūqz di-
miserit vxorē n̄ ob fornicatōz. i. adul-
terij et aliā duxerit mechaf. et q̄ di-
miserit duxerit mechaf. **A** fortiori il-
le mechaf q̄ nō cā m̄riomij: s̄ cā libi-
dis accipit aliā. **D**ubitat vtz m̄rio-
mū soluat p̄pter fornicatōz cārlē cū
dñs dicit excepta cā fornicatōis. **R**ūt
aug. d̄ actōna sup̄ mat. qd̄ m̄riomū
solū p̄ fornicatōz p̄t dupl̄r intelligi

Primo q̄ntū ad cohabitatiōem ⁊ carna-
 lis copule cōmixtiōem. **S**ecūdo q̄ntū
 ad secūdarū nuptiarū celebratiōz
 ita q̄ liceat viro aliā accīpe. **P**rimo
 mō p̄pter fornicatiōem solā vxor p̄t
 dimitti: vt hō non cōmiscetur sibi
 carnali copula. primo quo ad thoz
 ⁊ hoc facere p̄t p̄pria auctoritate. ⁊
 etiam quo ad cohabitatiōem ⁊ hō aucto-
 ritate ecclē. qz sicut cōtractū est in fa-
 cie ecclē. sic etiā debet dissolui in fa-
 cie ecclē q̄ ad cohabitatiōem. **S**ecūdo
 mō q̄ntū ad nuptiarū secūdarū cele-
 bratiōem m̄riōniū nō soluit ec̄ p̄pter
 fornicatiōem. **V**n saluator mechū il-
 lū noīat q̄ vxorē dimissam fornicati-
 omis cā accepit. ⁊ hō p̄bat. xxxij. q̄.
 vij. c. **A**pl's dicit. **E**t aug. ex aucto-
 ritate apli. **N**ā apl's dicit. i. ad corin-
 vij. **H**is q̄ m̄riōniō cōiūcti sūt precā-
 pio nō ego sed dñs vxorē a viro nō
 discedere. **Q**z si discesserit. s. fornicati-
 omis cā manē inuptā. **G**rauis ergo
 peccant q̄ ex q̄cūqz alia cā p̄ter for-
 nicatiōz vxores a viris sepant. **D**āt
 em tales vtrūqz cām fornicādi. **D**ubi-
 tat sc̄do vtrū soluat p̄pter fornicati-
 onē spūalem. **R**nt idē dōctoz vbi s̄.
 q̄. **S**ecūdo mō istō p̄ctū ḡuat p̄pter
 multa hōicidia q̄ inde ḡnant ⁊ cau-
 sant. vtz in exēplis multarū histoia-
 rū. **V**n p̄pter adulterū paradisi ⁊ he-
 lene celeberrīa troya fuit destructa.
 ⁊ multa milia hōim occisa sūt. **I**tez
 p̄pter adulterū qd̄ viri cōmiserē auz
 vxore leuite fere tō tribo bēianim fu-
 it interfecta. **H**isto. poitur **J**udiciū.
Ite p̄pter adulterū dō cū h̄sabēe v-
 rias cōiūx eius fuit interfecta. ⁊ dictū

erat p̄pter hō ad dō. **D**i tibi a dño.
Nō recedet gladi⁹ de domo tua in et-
 nū. **I**te p̄pter adulterū lucrecie rex tar-
 q̄m⁹ fuit expulsus. ⁊ reges a roma
 expulsi vñ q̄dringētos lxx. ānos. **I**te
 pharao ḡuit fuit pūitus p̄pter vxorē
 abrahe cum q̄ voluit coisse. gen. xij.
Sifr abimelech rex p̄pter eādē ge. xx.
Ite q̄nta mala ⁊ hōicidia fca sūt p̄pter
 dñam kollādie p̄ multis expiētis.
 q̄ a viro suo viuēte adijt āglīā. adbe-
 rens dua clostrie. **A**nno dñi. m. cccc.
 xxvi. **J**ō d̄. xxxij. q̄. vij. c. **Q**uid in oi-
 bus p̄ctis adulterio ḡui⁹. **S**c̄dm nā
 qz locū obtinet i peis. glō. i. i. p̄hibi-
 tiōibz sc̄de tabule tenet sc̄dm locū
 qz imēdiatē p̄ hōicidiū d̄. n̄ mecha-
 bers. **D**ubitat vtz hō infidēs vx-
 orē p̄pter adulterū ⁊ fornicatiōz. p̄ea
 hōicidij deat pūiri. **R**nt **A**ug. de ācto-
 na sup math. q̄ si vir iterficēt vxo-
 rē fornicariā ex actū fornicatiōis: ita
 qz nō vidēt neqz app̄hendēt eā actu-
 alit fornicari: tunc tā lege hūana q̄
 dīna eēt pūiend⁹ p̄ea hōicidij. **N**ō ei
 d̄z p̄p̄o iudicio queq̄ inficē: s̄ d̄z eā
 corā iudice accusare. ⁊ penā allegatā
 ⁊ iposita expetere. ⁊ hō n̄ liuore vidē
 s̄ amore iusticie. **E**t hō si penā ⁊ culpā
 hōicidij subit fugē vellet. **S**z si vir in-
 ueiret vxorē actu fornicatē: ita qz vi-
 dēt ⁊ cōp̄hēdēt eā i ope fornicatiōis.
 si eā tūc occidēt p̄pter magnū iusticie
 ardore que h̄rēt vidēto carnē suā di-
 uidi ⁊ turpit̄ ē d̄ari. lex hūana n̄ ap-
 p̄oit penā. **E**t ex hac lege hūana d̄z li-
 cē qd̄ n̄ p̄cipiat: s̄ ec̄ nō p̄hibet. s̄ pe-
 nam taxat considerando magnū viri-
 mātatiū. **V**nde dicendū qz si ip̄ am

interficeret lege hūana nō puniret
pena homicidij. lege tñ dīna si quis
q̄liter aūq; p̄p̄o iudicio iterficeret vx
orē. pena homicidij eēt puniendus.
Hec ille Legitur de henrico q̄rto im
patore sicut dicit gobolinus ī croma
ca sua q̄ ip̄e quendā militē instiga
uit ad hoc q̄ ipatricē de adulterio in
terpellat. sed impatrix rēnuīt a mi
les instat. Tandē impatrix dixit q̄
impatore absente suā volūtate esset
adimpletura. Qd̄ impator intellis
gens a milite ad recedendū se dispo
suit. a post q̄ recessit ille putabat vesti
menta militis induit a ad cubiculū
impatrici nocte se diuertit. Impa
trix vero q̄sdam iuuenes fortes vesti
bus feineis indutos habuit penes
se. a impatorē sub specie militis ve
nientē p̄ eos de; apprehensū fecit for
titer baculari. donec clamaret q̄ ip̄e
eēt impator. Vnde ip̄a impatrix ac
currens defendit eū. a postea de hoc
facto eū acriter increpauit Ip̄se vō
militē iussit occidi. O q̄t homicidia ocs
ulta occurrūt inter p̄sonas legitimas
p̄pter adulteriū. Nam mulier vt ha
beat adulteriū suū virū legitimū oc
culte iterficiat a adulteriū in vx̄ virū
acāpit. a e contra Qd̄ m̄riomū nullo
mō stare p̄t. vt; xxxi. q. i. c. Si q̄s
viuente. Et ex̄ de eo qui duxit ī m̄rio
mū: quā polluit p̄ adulteriū. in p̄mo
c. si machinata est in viri sui morte;
vel si interuenit iuramentum. vel
fidei datio impeditur. a hoc siue ad
ulteriū interueniat ante fidei donatio
nem siue post. vt; ex̄ de eo qui duxit
ma. c. si quis vx̄orē Idē de simpliā p̄

missione a iuramento vt notauit hu
go qz noie fidei intelligitur quelibz
p̄missio a est q̄si quedā desponsato
de futuro. Idē etiā est si cū adultero
conueniat q̄ de facto ducatur viuente
altero coniugū. ex̄ de eo. qui duxit. ca.
et cū haberet. Si tñ adultera nes
cit eū h̄rē vx̄orē n̄ impedit m̄riomū
ob fauorē nescientis ex̄ eo dē. c. i. Ter
tio illud p̄ctm̄ est p̄iculosū p̄pter he
redis institutionē. Ec̄c. xxiiij. Mulier
relinquēs virū suū peccabit: statuēs
hereditatē ex alieno m̄riomio: qz nō
est puū p̄ctm̄ facere heredē falsū. Jo
di. Iudiciū xi. de iēpte. Heres ī domo
p̄ris nri esse nō poteris: qz de adulte
ra m̄rē natus es. fuit quidā vx̄orē
habens: a de eo tres filios habuit.
sc̄dm̄ op̄ionem suā. Cui vx̄or ei? auz
q̄dam die cū eo litigaret. obiecit ei:
qz tñ vnus de illis tribus huius vx̄or?
filius esset. a alij duo non essent sui
Requisita quis huius eēt nō voluit ei
indicare. Verūtñ cū p̄z ifirmaretur
ad mortē a vx̄or defuncta eēt: ip̄e fa
ciens testamentū oia dimisit illi q̄
filius huius erat. Post mortem ve
ro facta est contētio inter illos tres:
quos tanq̄ filios suos nutrebat.
Quilibet enim dicebat qz ip̄se esset
legitimus. a sibi hereditas esset dā
da. Vnde cum delatum esset ad iudi
cē. p̄cepit iudex qz pater mortu?
alligaretur ad arborem: a qui di
rectius sagittaret eum ille heredita
tem haberet. Vnde alligato p̄rē ad
arborem duo sagittauerunt eum.
Tertius vero videns patrem suum
sagittari iratus est vlt̄ia modū con

tra alios: dicens: qd nullo modo sa-
 gittaret prem suuz. Ex quo cognitū
 est qd ipse erat verus filius eius. et da-
 ta est ei hereditas tota. Sic ppter i-
 gratitudinem tales filij illegitimi me-
 rentur hereditate priuari. Sed qd
 faciet mulier talis que sic genuit fili-
 um i adulterio? qd nisi impediat falsū
 heredē a pceptiōe hereditatis: iuria-
 bit veris heredibus in portioe. Rñr.
 qd tali mulieri nō ē deneganda pnia
 p discretū sacerdotē. vtz ex de pe. et re-
 c. officij. vbi est filius casus de mulie-
 rē supposuit ptū alienū. quē marit-
 eius educēs credidit eē suū. Ibi rñt
 clemens tertius qd mulieri tali nō sit
 pnia deneganda p discretū sacerdo-
 tē dūmō tal hereditas ad putatiuuz
 filiū non deuoluat. qd nō restituatur
 ablatū pntm nō dimittit: ac p hoc
 pnia nō agit et filia. vtz. xiiij. q. vi. c.
 si res. Quia seqretur ex hō qd aliqs i
 hac vita hret desperare: si suū pntm
 eēt inemēdabile Cui? falsitas pz p
 aug. in li. de vera et flā pnia. et fuit er-
 roz nouatiāni. Rñr ergo qd pbcā fe-
 mīna est inducēda. si quō pt qd p di-
 ctū filiū inducat vt ingrediat religi-
 onē vel talē statū qd hereditatē talez
 nō possideat. Vel posset inducere vtz
 prem. s. pueri qd tm sibi daret de bo-
 nis suis. vel si feia tm hret de bono
 suo vel labore: aut de tote: aut de pa-
 fernalibus de qbus ipa daret illi illes-
 gitimo. vel pt illd reuelare alicui dis-
 creto confessori vt ille inducat spuri-
 um vel suppositū qbuscunqz modis
 posset: qd declinet hereditatē: recepto
 prius ab eo iuramento de secreto te-

nendō. sicut dicit raymūdus Pot tñ
 scdm hostiensē dicere viro si nō timz
 piculū. vel si vir est sciens adulterij
 sicut qdam feia in britānia fecit. De
 q dicit frans. petrar. li. ij. c. xxxix. qd
 ipa duodecī filios a totidē viris ha-
 buit. Et instante mortis hora voca-
 ri virū suū iubet. Non est inqt apli-
 tēpus ludi. Nullus horū filiorū inqt
 ad te spectat pter maiore solū. Pri-
 mo em̄ āno nostri cōnubij casta fui.
 Sedebāt forte tūc pueri oēs humili-
 circa ignē more gentis aliquid mā-
 ducantes. Stupente viro et illis rei
 nouitate suspensis. illa p ordinē pa-
 tres noiabat. Qd audiens oim mi-
 nim? qui tremis erat. panē quē dex-
 tra. et rapā quā sinistra maū hēbat i
 terrā posuit. et tremens desiderio: ac
 ambabus manibus in altū eredis
 adorantis more. Da mihi inqt gemi-
 trix queso prem bonū ac ditem. Et
 cū illa in fine verborū noiasset prem
 puuli famosū quendā ditem: resūp-
 to in man? alio. Bene hz inquit: bo-
 nus est pz. hō franc. Sz posito qd spu-
 rius vel suppositus nō vult credē mu-
 lieri sic credē tenet si eēt multuz ho-
 nestas. vel si sibi nō pt sine periculo.
 Tūc mulier satisfaciat veris hēdib?
 de spōsaliō suo vl de alijs: et doceat
 qd nō pt oino satisfacere et hēat volū-
 tatē satisfaciēdi: et erit i statu salutis
 sic dicit raym. et wil. et hosties Pot
 eē de consensu legitimorū filiorū face-
 re illegitimos filios coheredes legi-
 timorū filiorū. vel heredū aliorū: ni-
 si repugnat loci consuetudo Et si om-
 nes vie defecerint: tunc tamē cum tali

feia faciendū esset sicut cū illo q̄ dās
 nū intulit et non p̄t soluere. vtz xiiii
 q. vi. c. si res. Et sic p̄z ḡuitas hui?
 p̄ct̄ex falsi heredis institutōe Sequū
 tur etiam plura alia mala. s. incest?
 et affinitate iūcti m̄rimo copulāt
 et frater ducit sororē et h̄mōi m̄lta et
 infinita mala: Quarto est graue il
 lud p̄pter graue legis p̄uicōnē. Nā
 si adulterū fuit occultū puniebat ī
 lege moyfi taliter sic d̄z nūeri v. Si
 latet adulterū et testibus argui nō
 p̄t. et sp̄s zelotipie. i. suspitō cōta
 uerit virū cōi vxorē suā que polluta
 est. adducet eam ad sacerdotē et of
 ferz p̄ ea oblationē. decimā ptē sati
 farne ordeace. Non fūdet desup ole
 um nec thus iponet. Sacerdos autē
 statuet eam corā d̄no et ponz in ma
 nibus ei? in vase fictili aquas vi
 uas et de oblatione farne pugillū in
 cendet sup altare et mittet in aquaz
 parū pulueris de pauimēto taberna
 culi et nudabit caput eius. scribet qz
 in mēbranula sc̄d̄m iosephū nomen
 dei. faciet qz eam iurare qz nihil nos
 cuerit viro in his que sibi obijāūt.
 Et dicet sacerdos. Si polluta nō es.
 deserto viri thoro: non te nocēat aq̄
 iste amarissime. Si autē declinasti
 a viro tuo. ingrediant̄ aque iste ma
 ledicte in ventrē tuū et ipm̄ tumesce
 re faciāt et putrescat femur tuū. Et
 dicet mulier Amen. Quod et factū
 fuit si rea fuit. vtz ibi d̄z. Si autem
 manifestū fuit: tūc puniebatur mor
 te. vtz leuit. xx. Si mechat? fuerit
 vir cū vxore alterius et adulterū p̄
 petrauerit cū vxore p̄ximi sui: mor

te moriatur et mechas et adultera.
 Nam tales lapidabant. vtz Jo. viij
 Moyses mandauit h̄mōi lapidari
 Sed si nūc tales deberēt lapidari:
 timeo qz lapides deficerēt. Itē p̄mit
 tebantur occidi vxores in adulterio
 deplēse p̄ mantos. vtz. ff. de adul
 teris. l. marito. ad legē iul. vbi d̄z.
 qz licite maritus interficiat adulterū
 cū adultera deplēsu in domo sua.
 Idem concedit lex mosayca. Sed
 lex canonica p̄hibz. Itē alique gen
 tes decapitant eos. et alique s̄mer
 gūt. Alique suspendūt. ac. que oēs
 sūt pene mortis. Legitur in speculo
 historiali li. xxiiij. c. xv. qz āno. xi. cō
 stantini fuit sanctus gengulph? in
 burgūdia. Dic sanctus fontē quen
 dam emit in gallia et eū oriri fecit ī
 burgundia. Cui? venditor dum em
 ptorem irnderet: repente fontē suūz
 vidit exsiccatū. Cū ergo quadā die
 iuxta fontē illū ī orto suo sederet cū
 vxore sua adultera: cepit illaz argu
 ere de adulterij sui infamia. Quod
 crimen cum illa vehementer negas
 ret: facillimam ei purgationem ap
 posuit dicens. Si vis vt credam
 te sub hac infamia falso laborare:
 denuda brachiūz tuum: et affer mi
 bi lapillum de fundo huius fontis
 culi. et si illesum brachium retraxer
 is: credam qz innocens sis. Quod
 illa audiens secure brachium imer
 sit fontē. et statim combustum velut
 ab igne retraxit Tūc sanctus ad illā
 Ecce iqt̄ apparet veritas flagicij tui
 Habe ergo tua et mane p̄ te et cum
 adultero Nā socia mea vltra nō eris

sed data dimidia parte substantie
sue mansit p se Non multo post dor
miens in domo sua occisus e a qda
clerico q cu vxore sua adulterare sole
bat. **Cui** corpus du feretro ad se
pulturam portaretur multi infirmi de
tactu sanati sunt. **Du**qz hoc illius vx
ori referretur ab ancilla sua. s. dnm
suu tanq martire sanctu miracula fa
cere irridens illa: a subsanans ait.
Gengulphus miracula facit ac vt a
nus me? cantat. **Mox**qz ab ano suo
turpes sonos a numerosos vellet nos
let cepit emittere. **Qd** ei postea conti
git oi vita sua in sexta feria. vt quo
tiens in eadem feria in qua vir ei
martir effectus est aliqd verbu ab
ore pferrret: totiens ab ano turpe so
nu audiret. **Hec** ibide in speculo. **Ta**
les etiam deberent acriter puniri in
synodis eoru. sed pehdolor capiunt
pecciam eoz a dimittunt eos i pdis
Tales etiam adulteros asfessores g
uiter affligere deberent. scz cu pnia
septe annoru. vt. xxij. q. i. c. pdican
du. vbi dicit. **Talem** de puuro pniam
imponere deberet quale de adulterio
Hoc est veru dicit glo. quo ad nues
ru annoz: non quo ad asperitate pe
nitentie. sed puurus penitere dz xl. die
bus a septe sequentibus am. vt. 3.
vi. q. i. c. **Si** qs puurauent. **Ergo** ec
adulter deberet tantu tepus penitere
Adhuc graui? eent puuendi illi qui
scienter tolerat adulteriu vxoris. **De**
qbus. xxij. q. ij. c. **Qz** si in adulterio
pseuerare elegerit. patron? turpitu
dimis a lenocni? reus martus habe
tur. **Naz** qui scienter tenet adultera

vel qui recipit pecciam. leno dicitur
ff. de adulteris. l. ij. a. **S.** Lenocni? Vi
lissimus autem est qui vxorem suaz
sponte relinquit ad turpitudinē: p
qua deberet certare vsqz ad mortem
a tuen pudiciam eius. **Quinto** est
graue illud ppter commissiōem. qz
bz. i. ad corinth. v. ij. **Mulier** nō ha
bet potestatem sui sed vir. a ecōtra
Nam in matrimonio vir dat mulie
ri: a mulier viro corpus suu: q nihil
melius habet sub celo preter aiām
Et totam sui corpis ptatem trāsfert
in alteru. **Licet** enī vir sit caput mu
lieris quo ad regimen a castigatio
nem: in corporibus tamen suis parē
habent potestatem. **Cape** autē rem
que in potestate alterius est inuito
dno non est aliud nisi furtu. **Ped**
miru est q furtum reruz punitur su
spendio a morte. sed tale furtum. s.
adulteru graui? est a non punitur
Ped cur non punitur. qz ipimet re
ctores cōmūtati adulterio macula
ti sunt. **Hōt** enī duas vel tres concu
binas cū ppria vxore. **Dubitat** qd
faciet mulier vt viru suu possit reuo
care ab adulterio. **Non** enī debet di
cere si vir meus adulteru cōmittat.
ego similiter faciā a eligā so cū bo
nu. **Respondetur** q. primo debet euz
serbis dulciter admonere. pponens
eo ei timorem dei. **Secūdo** debet euz
obiurgare. expectando temp? oport
unū. s. qn non est ebrius. **Tertio** si
non pdest dicat rectori ecclie: a ecclie
iudicibus si est manifestu. **Quarto**
si non pdest confugiat ad deu deuoz
tis orōibus vt virum suu cōuertat a

via sua mala. sed quædā mulieres
 h̄ non faciūt a aliquā p̄pter timorē vi-
 rorū: sed magis timendus est deus
 Aliquē ec̄ supant mulieres fallis ex-
 cusatōibus. iurāt a piurāt Aliquē di-
 cunt. Nos sum? viri: estote vos feie
 a nō debetis regē nos. vos estis mē-
 bra: nō capita. Nos dñi: vos ancille.
 O qualis excusatio. vellesne q̄ muli-
 er hoc idē tibi faceret? Certe nō. Des-
 bet ergo talis mulier instāter roga-
 re deū vt eū auertat a via sua mala
 aut inferat ei tempalem cōfusionem.
 aut penam q̄ desistat. Dicit legim?
 de quodā milite qui de latere coniugis
 denotē surgebat: a cōpleto ad-
 ulterio cū aliena muliere domū suaz
 lucente luna redibat. Cui? faciem p̄
 fenestram intrantis vxor emin? con-
 templata clamat boznificæ. Ad cui?
 clamorē ancilla domus a familia cō-
 currentes. moxq; ad intuitū dñi pi-
 ter clamauerūt q̄ a consp̄cū dēonis
 conterriti. Qd̄ vt miles vidit aīad-
 uertit faciem suā a p̄pria forma recel-
 sisse dīno iudicio. a sc̄dm vilitatē pe-
 ccati cōfusionis ignominia induisse.
 De mane ergo p̄perauit ad eccāz. vt
 cōfessus sacerdoti formā p̄p̄riam recā-
 pere mereret. Cui cū vacce a pecudes
 velle p̄cedentes ad pascua obuiarēt
 mox reddidere mugitus a diffugerunt.
 a idē pastores pecudū fecerunt
 Sacerdos autē in ostio eccē ab di-
 cendas horas residens mox vt illum
 vidit. se signauit a intrās ostiū post
 se clausit. Tūc miles se p̄sternēs a-
 te fores ecclesie. Miserere inquit p̄-
 sandē mibi miserimo p̄tōri. Non

em̄ sum ille qui videor. sed hoc mibi
 peccatis meis exigentib; accidit: vt
 in me laruata q̄si facies deforme. h̄
 penitenti iniūge qd̄ vis. a sic de me
 qd̄ voluerit deus expectabo. Nec mo-
 ra. vbi miles cū cōtritōe a lacrimis
 est confessus a larualis illa cōfusio
 deterfa est. a p̄p̄riam faciem auz sua
 integritate recepit. Vidim? plures
 ex his qui militē optime cognouerūt
 Dexto est graue p̄ctm̄ adulteriū p̄-
 ter fidei a sacramenti violationē. Jo-
 dī adulteriū q̄i alterus thori viola-
 tio. Sūt em̄ tria ex quibus excusat
 actus m̄ionij. sc̄dm q̄ dicit m̄gr̄ se-
 li iij. di. iij. dicens. Tria bona sūt in
 quit cōiugij. Vnde Aug? Nup̄ciale
 bonū triptitū est. f. fides. sacramen-
 tum a proles. In fide attenditur ne
 post vinculū coniugale cum alio vl̄
 cum alia coeatur. Sed contra illud
 bonū facit adulter a adultera. Se-
 pe em̄ accidit q̄ viri habent vxores
 pulchras a lectos nitidos: a tamen
 vadunt ad mulieres turpes a feti-
 das. quia tales sciūt se reddere affa-
 biles: sic etiam econtra alique muli-
 eres habēt viros bonos p̄conomos
 qui sunt boni gubernatores. a tamē
 alios admittunt. Sequitur in ma-
 gistro. Consistit etiam in prole vt
 namim̄iter suscipiatur: a religiōse
 educatur. In sacramento. vt coniu-
 giū non separetur vt dimissus vel
 dimissa. Nec causa prolis coniūga-
 tur alteri. Sepatio autem gemina
 est corpalis a sac̄mētalis. Corpaliē
 possunt separari causa fornicatōnis
 vel ex cōi consensu causa religionis.

siue ad tempus siue vsq; ad finē. Sa-
cramentaliter vero separari nequunt dū
viviūt si legitime sūt p̄sone. **H**ec ingr̄
qz manet vinculū coniugale in perpetu-
um. Dubitatur utrū mulier adulterando
vel mechando magis vel gr̄ius
peccet q̄ vir. R̄nt august. de actōna
sup magt. dicens. q̄ mulier adulte-
ra maius et gr̄ius peccatū committit q̄
vir p̄pter tria. **N**ā ad mulieris adul-
terium tria concurrūt peccatū aggruātia q̄
p̄ se n̄ concurrūt ad viri adulterium. s̄
furtū homicidii et sacrilegiū. Est ergo
mulier adulterans furatrix et homicidij
puocatrix: et est sacrilega. Est autē
furtū acceptio rei aliene invito dño.
Quia ergo filijs debet prima hēdi-
tas ex q̄ mulier adulteratur. heredi-
tate p̄nam dat alienis filijs et sic i-
nuito dño. **M**erito ergo q̄ casus tal-
venit sollicitate deberet parare: ut
tales filij efficerētur religiosi. aliter
furti iudicio cōdenanda est. **S**ecun-
do est homicidij puocatrix. qz cū vx-
or cū viro sit vna caro. n̄ p̄t vir ma-
iore iniuriā recipere carne suā p̄paz
q̄ videre vel audire adulterium. **V**nde
p̄pter maius incendiū qd̄ h̄z vir de
adultera et mechā vxore. lex civilis
penā homicidij nō apposuit viro in-
terficiēti vxorē actualiter adultera-
tem et mechante. **L**ex tñ euāgelij h̄
nō admittit. qz sublata est lex civilis
p̄ xpm. q̄ dixit ad adultera accusa-
tam. **N**ec ego te cōdenabo. **J**oh. viij.
Tercō efficitur sacrilega. qz aliquā
p̄pter multiplicatōem hūani gnis.
ad cultū dei licitū fuit vni viro pl̄es
vxores h̄re. sicut fuit in abrahā iob

et alijs antiquis patribus. sed nūq̄
de lege licuit vni mulieri plures vi-
ros habere. **V**nde mulier mechans
et adulterans vniuersaliter scdm̄ o-
ne temp̄ est preuaricatrix legis di-
uine. et violatrix legis xpi et legis mo-
saye. sed non sic scdm̄ omē tempus
vir efficitur sacrilegus adulterans.
Ergo tria aggruāt adulterium muli-
eris magis q̄ viri. s̄. furtū homicidi-
um et sacrilegiū. **S**ecūdo querit̄ utz
plus peccet frangendo fides m̄ionij
vir q̄ mulier. R̄nt idē doctoz vbi su-
pra dicēs. q̄ aliud est querere quis
maius peccatū committit. s̄. mulier vel
vir adulterans: et aliud est querere
quis horz plus peccat: qz maius pec-
catū refertur ad opationem et actū
peccati. sed plus peccare refertur ad cō-
ditionē et statum peccantis. **M**aius
ergo peccatū committit mulier adultera
q̄ vir p̄pter illa tria que dicta sunt.
Sed plus peccat vir qz mulier ad-
ulterando p̄pter triplicem conditionē
qz vir precellit mulierē. **P**rimo vir
est deo p̄pinq̄ior. **S**ecūdo in cōplexi-
one fortior. **T**ercio in doctrina est et
ec̄ in rōne doctior. **F**uit enī vir ime-
diatē a deo creatus sine medio: sed
mulier p̄ducta est mediante viro.
Vnde dicit apostolus q̄ mulier debet
velare caput suū: quia est gloria dei.
Est enī propria passio mulieris car-
nalis concupiscentia. et hoc est ex de-
bilitate complexionis. **N**on enī ipsa
sic facilliter vitare potest et vincere si-
cut vir. **I**n doctrina et rōne est docti-
or et efficacior. **V**n̄ dic̄ apl̄. q̄ mulier
in eccl̄is taceant. et si quid volūt dice

re: domini viros suos interrogēt Sic plus peccat p̄latus clericus q̄z laic⁹ et p̄p̄s religiosus q̄z secularis eodez genere p̄cti. qz sūt superiores q̄ntum ad statum. et deo p̄p̄miores. Ergo eodez modo plus peccat vir adulterās q̄z mulier. qz ip̄e superior est et deo p̄p̄mior. Itē qz est fortior. Vñ si ip̄e qz fortior est nō vincit cōcupiscentiā carnalē. sic exausatur mulier saltez a tanto plus q̄z vir si ip̄a nō vincat. Tertio plus peccat vir q̄z mulier qz debet ip̄am instruere et docere. Vñ si aut in eodez genere p̄cti pl⁹ peccat ingr̄ q̄z discipulus: sic plus vir adulterās. Dñt ergo mulieres seruare qd̄ xp̄s dixit iudeis de scribis et phariseis. **Quaerūqz** dixerint vobis docēdo. seruare et facite: sc̄dm op̄a vero eoz nolite facere. Dicūt viri mulieribus qz seruit cōtinentiā sed ip̄i inibi faciūt et imponūt eis onera ḡuia et digito suo nolūt ea mouē. **Magis** em̄ hui⁹ p̄cti p̄t in tali exemplo. **Quidā** negociator habuit vxorem q̄ tpe qd̄a iurgens sū. no mane ad negociū suū dimisit vxorē in lecto. Cognouit hoc vicinus suus qui vxorem negociatoris inordinato dilexit amore. et intrauit domū ad lectū negociatoris et cognouit vxorē: nesciente muliē qz vir alius erat. Rediēs vō maritus ei⁹ q̄siuit ab ea quid factū eēt. et cognouit qz vir alius decepit eam. et petijt vindictā a deo. **Adulter** vero intrans ecclesiam arreptus ē a dyabolo. et exclamauit qz vxorem eius decepisset. et caput tanq̄z insanus aqz lapidibus p̄ussit et miserabili morte expirauit.

Septio est graue illud p̄ctū p̄pter inuisionē sepatoem et adulterij accusationē qz maritus p̄t accusare et dimittere vxorem p̄pter fornicatōem et eōuerso. Dicente dño in euāgelio **Matth. xix.** Ois qui dimiserit vxorē suā exēpta cā fornicatōis: facit eam mechari. **Et** filius vxorē p̄t accusare virum. qz in tali cā ad parā iudicantē vtz. xxxij. q. v. c. si vxorem quis dimisit igitur adulterū est manifestū et incorrigibile: ita qz negari non potest vir eam dimittere potest et potest petere diuortium scribendo libellum. **Forma** autem libelli potest esse talis Anno domini ihesu christi **M. cccc. lx.** residente domino. **R.** papa in apostolica sede. **Et** domino **Conrado** episcopo osnaburgensi. quito ydus octobris. indictione. **x.** Ego. **p.** accuso bertam vxorem meam apud te domine osnaburgens. episcope. et dico eam cōmississe adulterium cum martino in villa tali in domo walteri mense tali. quod paratus suz legitime probare. **Vnde** peto a cōtentione eius et seruitute qua ei sum obligatus absolui. **Et** hec forma libelli habetur. c. tue fraternitatis. ex. de p̄cur. **Queruntur** in quibus casibus adultera a viro accusari p̄t vel dimitti. **Rñr** sc̄dm raymūdū in septē casibus. **Primus** est si vir cōuincatur de fornicatione. vtz. xxxij. q. vi. p̄ totum. **Secūd⁹** si ip̄e p̄stituit eā. ex. de eo q̄ cog. c. s̄a. vxo. sue. c. discretoz. **Terti⁹** cū ip̄a credebatur viz. defūctū: et nup̄ sit alij et marit⁹ redijt: tēt eā recipe. **Quart⁹** si coḡta fuit latē ab aliq̄ quē

credebat esse virū suū. vtz. xxxiiij. q. ij. in lectū. Quidus si fuerit vi oppressa. et intellige de vi absoluta. alias n̄ excusat. vtz. xxxij. q. v. pposito Sextus qm̄ reconciliauit eā si post adulterū vel eā publice adulterantē retinet in cōsortio maritali. vtz. xxxij. q. i. ij. iij. Septim⁹ si quis vxorē repudiat et illa nubat alteri. et postea vir auertatur ad fidē filī et mulier: teneatur acāpe illam. vtz. ex de diuortijs c. gaudem⁹. Octauo est graue p̄cām ppter graue ignis purgatorij et ifecm̄ punitōem: qd̄ p̄tz in tali exēplo. Nā carbonarius quidā faciens carbones in silua: vidit in media nocte quendā hōiem equo insidentē: hntē gladiū in manu sua: q̄ eq̄tauit ad ignem in q̄ erat mulier nuda: et transfixit eam terribiliter. et sic fecit sepius et erat dolor nimis. Hoc vidēs carbonarius: insiāuit quidā comiti q̄ vidit visionē et cōiurauit hōiem vt diceret quid hoc eēt. Et rnt. hec mulier vxor erat cuiusdā viri et meū vixit i adulterio et ego cū ip̄a crucior nimis et confessi fuim⁹ anq̄ morēmur. sed cito mortui p̄niam quā implē debuisse mus nō potuim⁹ implē. Sed si feceris p̄ nobis imissas celebrari et orationes fidelīū p̄ nobis paraueris liberari possumus. Et cū hic reuersus fueris et nō inueneris nos. redempti sumus. Punit̄ eē pena eternali Apocal. Pars eorū i stagno ignis et sulphuris ardentis est. Legitur q̄ duo adulter et adultera mutuo peccauerūt in sacratissima nocte pasche. Cū ille iaceret i ope nepharo dixit ad mu-

lierē. Vtinā possemus sic pseuerare illū actū in ppetuū Rnt̄ illa Vtinam possemus: Mox spūs malignus ambo extinxit et neq̄q̄ poterūt ab invicem separari. Et sic fuerūt cōfusi tp̄aliter: et eternaliter simul dampnati.

In mriomio agentes inordinate actū coniugalem peccant

Ouarto peccant contra illō p̄ceptū. Nō mechaberis. q̄ in mriomio agūt istum actū inordinate et contra iustitōem nature. Dicit lactantius i li. dimarū institutionū. Cū deus excogitasset duoz sexūū rōem. attribuit his vt semuicē appeteret et diuicione gauderet. Itaqz ardentissimā cupiditatē cūctarū aiantū corpib⁹ admiscuit: vt in hos affectus audissiererēt. eaqz rōe p̄pagari et multiplicari gnā possent. Que cupiditas et appetentia in hōie vehementior et acrior inuenit. vel qz hōim mltitudinem voluit eē maiorē. vel qm̄ vtutē soli hōi debet vt essz laus et gl̄a in coereendis voluptatibus. Nec ille. Tal̄ at̄ cōiūctio p̄t fieri q̄drupliā intentōe. Primo cā suscipiēdi plis. et tal̄ n̄ hz culpa. vtz. i. ad cor. vij. Si nupsit v̄go n̄ peccat. Si em̄ sine p̄cō n̄ possz fieri cōiugal̄ cōcubitus: nō p̄cepissz dñs post diluuiū eū copulari dicens. Crescite et multiplicamī: cū sine cācō cōcupiscētia n̄ p̄nt̄ commisceri. Sed o hz fieri cā reddēbi debiti et sic ē act⁹ iusticie. Et si nō possit fieri sine p̄cō apl̄s n̄ dixissz vbi s̄. Vxori vir debi tū reddat. Et iō dic̄ Aug. et ponūtur eius v̄ba. xxxij. q. v. si dicat Vbi dic̄

Aug. Redde debitū: a si non exigis
 reddere p̄ sanctificatiōe p̄fecta: de? ti
 bi cōputabit **Tercō** h̄z fieri cāvitāde
 fornicatiōis. De quo dicit ap̄l̄s vbi
 s̄. p̄pter fornicatiōem vitandā vnus
 quisq; p̄p̄riā h̄eat. **Quarto** mō h̄z fi
 eri cā saturandē libidīs si hoc ē infra
 limites m̄riōn̄ij. s̄. q̄. auz alia muliē
 h̄ non faceret: tunc est veniale p̄ctm̄
 sc̄dm̄ th̄o. Si at̄ delectationē querit
 in ea vt̄ in meretrice: extendēdo. s̄. af
 fectū q̄ si non eēt vxor̄ idem faceret.
 dicit th̄omas q̄ tūc est mortale. a sic
 peccat̄ contra illud p̄ceptū primo
 in m̄riōnio. nō mechaberis. **Ide** dicit
 Iero. a ponūtur eius verba. xxxij. q̄
 iij. c. origo q̄dem. Nihil est fedius
 q̄ amare vxorem q̄ adulterā. **Seq̄**
 tur. Innitetur saltē peccates. **Ibidē.**
Adulter est inquit in suā vxorē ama
 tor̄ ardētior. **Glō** ibidē dicit **Adulter**
 d̄i non reatu criminis illius capitalis
 sed similitudine adulterne libidinis.
Sicut em̄ adulter in adulterā ard̄z
 sic iste in p̄p̄riā. **Tales** faciūt sic ceru
 sa d̄na. Cui aū p̄ villiā portatus fu
 erat vnus calatus cerusorū. d̄na ceru
 sa aū calato intrauit camerā p̄pter i
 glutinē. a mox impleuit os cerusis: i
 glutendo ossa cum pelliculis. a rusti
 cus vidit quecunq; fecit. **Deinde** auz
 maritus eēt in mensa aū rustico: ista
 bona d̄na in mēsa p̄ntauit aliqua de
 cerusis ad comedendū. **Volens** aut̄
 d̄na se oñdere moderate: cepit vn̄ am
 cerusam. aspiciens dixit ad villiam
Quō co meditis de istis cerusis i vil
 la? **R̄t̄** rusticus: Bona d̄na nos ca
 pimus q̄ntuz possumus implere os

n̄m. a glutinē a ossibus a pellicul
 sicut vos fecistis in camera paulo a
 te. **Sic** multi viri a mulieres in pre
 sentia hōim sunt valde t̄pati: dicen
 tes. **Nos** vix semel in anno facimus
 illū actū. sed in absentia sūt luxurio
 sissimi. **Contra** apostolū. i. ad cor̄.
Qui h̄nt vxores sint tanq̄ nō h̄ntes
Et sic th̄obias vsus est cōiugio suo.
 de quo d̄i th̄ob. viij. **Qui** ait ad sarā
 vxorem suā. **Surge** hodie a cras a
 postcras: a oremus d̄nm. **Et** seq̄tur
Filij em̄ sanctorū sumus: a non pos
 sumus ita cōiungi sicut gentes que
 ignorant d̄nm. **Vnde** a asmode? de
 mon fornicatiōis septē viros dicte
 sare p̄pter impetuosi ardorē libidīs
 occidit. vt̄z ibidē parū ante. **Seu**
 to peccant in m̄riōnio cōi illud pre
 ceptū non mechaberis: q̄n̄ exercent
 actū illū in festiuitatibus sc̄oruz. **De**
 quo Aug. a ponitur. xxxij. q̄. iij. c.
Quotienscūq; dies natalis d̄ni: aut
 relique festiuitates aduenerint: nō
 solum ab infelia concubinarū cōso
 cio: sed etiam a p̄p̄rijs vxoribus ab
 stinere debem? **Ibidē.** c. **Fr̄s.** a. c.
 sc̄a. a in. c. xp̄iano. **Qz** at̄ hoc sit pec
 catum cōmittere sic actum luxurie e
 tiam patet triplia exemplo. **De** qui
 bus nota in tertio p̄cepto. in ser
 mone de indiscreta multiplicatione
 festorum. **Ideo** dicit beatus Augu
 stinus. a ponuntur eius verba. xxx
 iij. q̄. iij. ca. **Christiano** cum vxore
 sua conuenire. aliquando licet. ali
 quando non licet. **Propter** proces
 siones enim et dies ieiuniorum ali
 quando non licet eis conuenire.

qz eadē a liētis abstinendū ē vt fa-
 cilis possit impetrari qđ postulat.
 Vñ. i. ad cor. vii. Ex cōsēsu abstinē-
 dū ad tēpus vt vacetis orōm. **Hec**
 aug. Rō autē hui? est qz dies pces-
 sionū et orōnū et ieiuniorū iſtituti sūt
 ppter eleuatōem mētis a carnalib?
 ad spūalia. In vsu vero cōiugali fit
 dep̄ssio mētis a spūalib? ad carīlia.
Iō dueienter ē iſtitutū vt i illis di-
 ebo abstinēat coniuges ab vsu carna-
 li. **Ide** faciendū ē tpe cōiōnis. vtz xx-
 xiiij. q. iiii. c. sciatis. vbi dicit **Iero.**
Sciatis frēs carissimi qđ q̄cūqz vxor
 n̄ debitū reddit vacare n̄ p̄t orōi nec
 de carnib? agni comedē d̄z. **Si** pa-
 nis p̄positionis ab his qđ vxores fu-
 as tetigerūt comedi nō poterat. q̄n
 tomagis ille panis qui de celo descē-
 dit n̄ p̄t ab his qđ cōiugalib? paulo
 ant̄sere cōplexib? violari atqz cōtin-
 gi. **H**istōia de paib? p̄it i. R. xxij.
Nō tñ peccat ille qđ reddit debitū: s̄
 qđ exigit. **Et** si hoc fac cā saturāde libi-
 dis mōrlit̄ peccat. **Si** vō aliqđ iſirmi-
 tate ductus siue vllō cōceptu siue res-
 uerētia v̄l exortatione ecclē nō pec-
 cat mōrlit̄. **Tertio** ḡuiter peccat q̄n
 fit cōn naturā mō zōdōm̄ico aut be-
 stialiter. qđ ē ḡue p̄c̄m̄ iter p̄sōas
 legitimas. **O** bestia cornuta dic mibi
 si tu videres hōiem faciēz h̄ntē retro
 nō videres tibi aliqđ mirabile et hor-
 rendū visu. **O** bestialis hōmo: afin?
 et canis nō facerēt qđ tu facis in tanta
 cecitate es positus. **Vult** enī aug. nō
 tantū scelus eē cū m̄rē sic cōn naturā
 agē. **Mod?** autē est quē natura docet
Et est qđ mulier iaceat in dorso. vix

autē in ventre succūbat. et sic facili?
 cōpūit mulieres. **Minor** autē deui-
 tio ē cōcubitus lateral. et minor q̄n
 sūt sedentes. **Adhuc** maior stantuz
 est. **Maxim?** qui est retro sū mō iu-
 mētōz. **Q̄n** autē modus mutat p̄t
 corpis grossiāe vel p̄pter aliquā ali-
 am infirmitatē aut p̄pter impreḡtō-
 nem: et timet de suffocatiōe ptus cre-
 do qđ nō peccet mōrlit̄ p̄pter infirmi-
 tatē mulieris. **Q̄n** autē fac cā saturā
 de libidis tūc peccat mōrlit̄. **Q̄nto**
 peccāt cōiuges q̄n nō sūdūt semē ad
 debitū vas ne mulieres impregnē-
 tur. **Et** q̄ntū p̄c̄m̄ fit illud hēf gen-
 xxxviij. vbi d̄z. **Dixit** ergo iudas ad
 onā filiū suū. **Ingrede** ad vxorē fra-
 tris tui vt suscites semē fr̄i tuo. **Ille**
 sciens sibi n̄ nasci filios: itroies ad
 vxorē fr̄is sui semē sūdēbat in terrā.
 ne liben fr̄is noie nasceretur. **Iō** d̄z
 eo p̄cussit eū d̄ns eo qđ rē detestabile
 facerz. **Hoc** ec̄ fec̄ her frater ei? qđ fu-
 it neq̄ in cōsp̄i d̄ni. vt ibidē. **Que** at
 fuit ei? neq̄cia i textu n̄ exp̄m̄it. **Dicit**
 autē hebrei qđ fuit fili? neq̄cia fr̄is sui
 onā qđ cōp̄tu cū sua vxore studebat
 sūdē semē i fr̄a eij vas mulieris. **Sz**
 h̄ faciebat alio motuo qz iste her li-
 bidiose afficiebat ad suā vxorē tha-
 mar. **Iō** cauebat ne ipreḡret ne eius
 pulcētudo mimueret et ne ei? cōcubitu
 ad tpe p̄uaret. s. cū eēt p̄p̄iq̄ ptui et i
 ptu iacēs v̄s ad purificatōz. **Sz** onā
 alia itentōe h̄ faciebat. vtz i l̄ra. **Iō**
 vtqz iſ fed? ē a d̄no vt et idēptas pe-
 ne testaret filitudiez culpe. h̄ micol-
 de l̄ra ibidē. **Q̄nto** peccāt cōiuges q̄n
 cōeūt tpe mēstrui. sic d̄ns p̄hibuit.

leuīl. x. viij. Ad mulierē que p̄atur
 menstrū nō accedes: nec reueles fe
 ditatē eius. Vñ p̄beta. Si vir non
 accesserit ad mulierē menstruatā nō
 moriet. Nā menstrū est infirmie
 tas naturalis q̄ naturalis v̄it muli
 eribus oī mense. Iō tūc abstinēdū
 est a coitu: quia scdm̄ p̄bificos tūc
 cōcipiuntur et nascuntur gibbosi et lep
 ti. scabiosi vel cū alio turpi signo in
 facie. vt h̄mōi deformitates sepe vide
 mus. Dubitatur ergo vtrum sp̄ sit
 p̄ctm̄ tempe menstruorū debitū exi
 gere vel reddere. Rnt̄ ioh̄es in sūma
 q̄ quidā dicit q̄ exigere est in volū
 tate cōiugis: sed reddere de necessitate
 iuris. Prīmū intendit moyses tem
 pore menstruorū. leui. xvij. sed non
 secundū. Alij addūt. Aut petenti im
 minet piculū p̄sumptū p̄babiliter
 de fornicatione aut non. Si sic debz
 reddi: qz̄ p̄ceptū est morale. nō ce
 rimoniale aut figurale. Alij dicunt.
 Aut passio naturalis est determina
 to tpe cōtingens. et tūc non licet exi
 gere vel reddere. Et q̄cumqz̄ scient ex
 igit vel volūtate reddit peccat mor
 taliter: qz̄ tūc cōcipiuntur fetus. vt su
 pra dictū est. Aut est passio inatura
 lis. et tūc saltē licet reddere: qz̄ tūc
 nō p̄t fetus cōcipi. Sed in his op̄io
 nibus prima securior est et cōior. Di
 cit em̄ bugo. q̄ mulier tenetur reue
 lare viro suo mēstruū si exigat ab ea
 debitū: petens vt desistat. willhelm?
 dicit sup̄ verbo abstinendū. q̄ scdm̄
 bug. tam vir q̄ mulier petēs debitū
 tpe menstruorū peccat mōaliter: sed
 qui reddit exactus non peccat. Pōt

tū benegarī sine p̄ctō: nisi videat exi
 genti imminere piculū fornicationis.
 Nec ioh̄. Sexto peccat qm̄ vir cog
 noscit vxorē post ptum ante purifi
 cationē. Patet di. v. Ad eius concu
 bitū vir suus accedere nō dz̄ quousqz̄
 ples que gignitur ablaetetur. Ne
 itaqz̄ que filios suos ex p̄aua cōsue
 tudine alijs ad nutriendū dant nisi
 prius tps purgationis tranferit vi
 ris non dnt̄ admisceri. Nec aug?
 Et si peteret mulier debitū tali tpe:
 vir non debet ei reddere debitū: nisi
 timeret eius fornicatio. vtz̄. xij. di.
 Duo mala. Et econtra si vir petat de
 bitū a muliere: negabit ei. Dubitas
 tur si vir cognoscit vxorem ante pu
 rificationē. nūquid est mortale p̄ctm̄
 Rnt̄ io. i. sūma. li. iij. ti. xij. c. ij. Cres
 to inqt̄ q̄ non licet cōn̄ videatur. di.
 v. c. Ad eius. vt s̄. et xxxij. q. iij. c.
 si eam. Et xxxij. q. iij. c. Origo. et q.
 vij. Non solū Sed illa capitula q̄n
 tū ad b̄ loquūtur de honestate et cōs
 lio. sed q̄ reddit his tpeibus nō pec
 cat. Iō dī ex de purifica. post ptū. c.
 vnicō. Si mulieres intrare volunt
 p̄ ptū eccām ad agendū grās: non
 peccant nec sunt prohibende. Si tñ
 ex veneratione voluerint aliq̄ntuluz
 diu abstinere: deuocio earū non est
 improbanda. Septimo peccant in
 matrimonio mortaliter. quando de
 viro fit mulier et econtra de muliere
 fit vir. Et tales actus non cōueniūt
 statui matrimoniali. qz̄ sic mutāf
 in peccates. Et propter istud peccatū
 venit diluuiū et perijt mūdus. vt pa
 tet genēsis. vi. Octauo peccant qm̄

vnus alteri subtrahit debitū. Vnde
ap'ls p' . cor. vij. Vir vxori debituz
reddat a eōtra. Qñ ergo mulier s' b'
trahit viro debitū a eōtra: peccant
mōaliter. vtz . xxvij. q. ij. c. si tu absti
nes. Nono peccant qñ in locis sacis
coeūt. qz licet debitū reddendū sit o
mī tpe. nō tñ est simile de loco. qz lo
cus pollui potest ita vt indigeat recō
diatione: non at tēpus. Jō si alius
locus haberi potest: mortaliter pec
cat quā in loco sacro reddit.

Non mechaberis

Quinto peccant contra illō
p'ceptū. nō mechaberis.
incestuosus. s. qui cū cōsan
guineis suis vel cognatis
fornicatur: qd est gñi? qd adulteriū
vtz . xxxij. q. vij. Quēadmodū. Vbi
enūcerata fornicatiōe a adultero seq
tur in fine capituli. Vos oēs incestu
osi transcendūt Et in cap'lo sequenti
diat Aug'. Adulteriū malū viat for
nicatiōem: vinct at ab incestu De il
lo pctō dī. xxxvi. q. i. c. Lex illa. S.
Cū ergo. vbi dī q' incestus est cōsā
guineoz vel affiniū abusus. Vñ ice
stuosi dicūtur q' cōsanguineis suis vl'
affinibus abutūtur. Hec ibi. Tal' i
cestus impedit mriomū cōtrahendū
sed nō dirimit cōtractū. vtz ex de eo
q' cognouit cōsanguineā vxoris sue
c. transmissa. Et hz fieri qdrupliciter
Primo in cōgnōe. i. i. cōsanguinitate
Secundo in affinitate reali
Tertio in cognatione spiritali
Quarto in cognatione legali.
Primo fit incestus in cognatiōe car
nali. vt filius cū m're. p'z cū filia. frat'

cū sorore. vel filii a filie dūonū fratru
aut soroz a sic vltim' vsqz ad qntū
g'dū exclusiue. Tal' affinitas ipedit
mriomū cōtrahendū a dirimit cōtra
ctū. vtz ex de cōsang. a affi. c. nō dz.
Et si tales mutuo coeūt peccāt gñi.
qd ptz primo ex dīne legis p'hibiti
one. vtz. leui. xviii. Omis hō inquit
dñs. ad pximū sanguis sui nō acce
dat nec reuelet turpitudinē eius. qz
ego dñs. Per reuelatiōem turpitudi
nis intelligit' qñqz cōcubitus carna
lis. Jō mēbra deseruiētia ad conu
bitū dicūt pudē a scdm Aug'. xiiij
li. de ci. dei. c. xxij. Dicūtur iō puden
da qz pudet aim resisti sibi a coipe.
Jō ista mēbra occultam? qz mouē
tur cōn iperū volūtatis qd nō faciūt
alia mēbra: vt man' aut pedes. Jō
dñs diat. Turpitudinē pris tui: a
turpitudinē mris tue n̄ discoopies
m' em tua est: nō reuelabis turpitu
dinē ei'. Turpitudinē vxoris pris
tui. i. nouerā nō discoopies Turpi
tudo em pris tui est Turpitudinē so
rons tue ex prē siue ex m're q' domi l'
foris genita est nō reuelabis: qz tur
pitudō tua est. Turpitudinē filie vx
oris patris tui: quam peperit patri
tuo. a est soroz tua non reuelabis.
Turpitudinem sororis patris tui
non discooperes quia caro est pris
tui. Turpitudinem sororis matris
tue non reuelabis eo q' caro sit ma
tris tue. Illi gradus olim in lege
prohibiti sunt. sed nūc plures addi
ti sunt ab ecclesia. quia nunc pros
hibetur vsqz ad quartum gradum
inclusiue. Sic ibidem prohibetur

gradus affinitatis que est prime p̄ ueiens ex sola copula carnali. **Jō dī** ibidē. Turpitudinem pr̄is tui non reuelabis: nec accedes ad vxorē eius: qz tibi affinitate cōiungit. Turpitudinem nurus tue nō reuelabis qz vxor filij tui est. rē. vñ ad q̄rtū gradū iclusue. **Secūdo** patet grauitas huius p̄cti ex legis graui p̄iutione. vt patet. leui. xx. vbi dī a dño Qui dormient cū nouerca sua et reuelauerit ignominiam pr̄is sui: morte moriant̄ abo. sanguis eorū sup̄ eos. Qui dormient cū nuru sua morte moriantur. **De q̄tur.** Qui supra vxorē filiā aut nr̄m eius duxerit scelus opatus ē viū? ardebit cū eis: nec p̄maēbit tātum nephas in medio vr̄i: Vñ seq̄t̄ ibidem Qui accepit sororē filiā pr̄is sui et filiā nr̄is sue et vident turpitudinē eius. et illa q̄ aspexerit fr̄is ignominiam nephariam rem opati sunt. ocādētur ambo i consp̄u ppli. Oēs illi exclusi tūc fuerūt a nr̄ionio. Nā in principio gn̄is hūani p̄pter raritātē hōim tūc duas p̄sonas exclusit a cōiugio. s. vt nec filij nr̄i nec filia pr̄i copularet̄. **Jō Adā** dixit. p̄pter h̄ hō relinquet pr̄m et nr̄m. s. quo ad nr̄ionij copulatōez: et adherēbit vxori sue. Tūc enī frater accepit sororē suā. **Dicit mgr̄** in histo. vbi tractat de gn̄acōe seth. q̄ adā legit̄ habuisse triginta filios et totidē filias p̄ter cayn et abel q̄ inuicē cōtraxerūt nr̄ionij. **Sub lege** fere duodecā p̄sonas exclusit. vtz leui. xvij. **Et** ec̄ olim plures exclusit. s. vñ ad sextuz gradū iclusue vtz xxxv. q. iij. c. **Nul**

li ex p̄pinq̄uitate sui sanguis vsqz ad septimū gradū vxores ducāt. **Et** cā poitur ista. c. consanguinitatis. Quia sicut ex etatibz mūdi gn̄atio et hōis status finit̄. ita p̄pinq̄tas gn̄is tot ḡdibus terminat̄. **Sed** nūc statuit q̄ nemo infra q̄rtū ḡdū siue consanguinitatē d̄bat. et reuocatur priores in d̄nū editi. ex de consan. et affi. c. nō d̄z. **Rō** ibidē poit̄. qz q̄tuor sūt hūores in corpe. qd̄ constat ex q̄tuor elemētis. Cū ergo iā vñ ad gradū q̄rtū p̄bitio cōiugalis copule sit restricta. eam ita volumus esse p̄petuā. non obstantibz constitucionibus sup̄ h̄ editis ab alijs vel a nobis. **Si** q̄s cōi ihibitionē h̄mōi p̄sūpserit copulari: nulla longinq̄tate defendat̄ annorū cū diuturnitas t̄pm nō minuit peccati. sed auget. **Tantoqz** sūt ḡuioz et crimina: q̄nto diutius infelicē aiā detinet alligatā. **Hec** ibi. **Pic** vsqz ad quartū gradū cōiter durat hōim nū memoria: vt sciant gradus coputare. **Et** corpus humanū ex quatuor elementis in generatione compositur et cum in qualibet generatione sit q̄dam cōmixtio cum alieno sanguine paulatim euanescit cōuenientia compositionis prime. ita vt in prima generatione euanescit elementum subtilius id est ignis. **In** secunda acrim. **In** tertia aqua. **In** quarta terra. **In** quinta contrahere possunt neqz incestus cōmittatur scdm̄ sanctum thōmani. **Pic** hodie terminatur consanguinitas in quarto gradu: saltem quo ad copule carnalis prohibitionem. tamen quo ad successionē

hereditatis durat vs qz ad decimū g̃
dū. vtz. xxxv. q. v. c. ad sedē. **T**ertio
ptz g̃uitas hui? peccati ex dīma ma
ledictōne. sicut patet deuterō. xxvij.
Maledictus qui dormit cū vxore pa
tris sui. et reuelat opimentū lectuli
sui. Et dicet ois ppl's Amen. **M**ales
dictus qui dormit cū sorore sua filia
p̃ris sui vel mris sue. Et dicet ois po
pulus Amen. **M**aledictus q̃ dormit
cū socru sua. Et dicet ois ppl's Amē
Nā si terra fuit maledicta p̃pter pec
catū primi hōis vt patet gen. iij. q̃n
tomagis ille incestuosus meruit a
deo maledici. **S**i serpens fuit male
dictus vt patet ibidem. maledictus
eris inter oia aiantia terre. iō qz in
duxit hōiem ad p̃d̃m. q̃nto magis is
cestuosus et serpens infernalis. **S**i
cayn fuit a deo maledictus qz occi
dit fr̃em suū. vt patet gen. iij. q̃nto
magis ille incestuosus. **I**te si arbor
meruit maledici qz nō portauit nisi
folia. vt patet mat. xij. q̃nto magis
ille incestū faciens. **I**deo iacob male
dixit filiū suū ruben qz dormiuit cū
vxore sua. vtz gen. xlix. dicens. Ru
ben primogenitus meus effusus est
sicut aqua. Non crescas. qz ascendi
sti cubile p̃ris tui. **Q**uarto ptz g̃
uitas hui? p̃d̃i ex ecclie p̃hibitioe.
Nam incestū p̃hibet primo sub pe
na infamie. vtz. vi. q. i. c. Infames
eas p̃sonas esse dicim? q̃ p̃ aliq̃ cul
pa notant. s. incestuosos p̃uros ho
mīdas raptōres. et. **N**eqz etiā tes
tari nec accusare p̃nt. vtz. iij. q. iij.
c. sanguineoz. **D**icit **C**alixtus pa
pa q̃ ois incesti macula pollutus in

famis est. et accusare supradictos nō
p̃mittit. **S**ic etiā nec testari p̃t vtz
ibidem. **S**equitur ergo. **N**ō soli hi
repellendi sūt et infames efficiuntur.
sed etiā eis oēs consentientes. s. appro
bando. defendendo. p̃d̃mū prestā
do. quo casu non min? peccat q̃ faci
ens. **I**te sunt a cōione fidelīū sep̃ādi
vtz xxxv. q. ij. c. de his qui se incesti
pollutione maculant placuit quoz
usqz in ip̃o detestando et illicito cōtu
bernio carnis perseuerāt q̃ vs qz ad
missam tantū cathœcumozim eccā
admittant. **C**ū quibus nec etiā cibū
fumere vlli xp̃ianoz licet. sicut apo
stolus iussit. i. ab coz. v. **I**te nec dz
strahere m̃iomū. vtz. xxxii. q. vlti.
c. **Q**uedā cū f. e. viri sui dormiuit. de
cretū est vt adulteri nūqz in cōiugio
copulentur. **I**dem in c. sequenti dz.
Si quis viduā vxorē duxerit et po
stea cum filiastra fornicatus fuerit.
seu cū duabus sororib? aut si qua cū
duobus fratrib? seu cū patre et filio
Si quis relictam fratris. si q̃s nep
tem aut nouercā aut nurū aut conso
brinā aut filiā auūculi at ei? relicta
aut preuignā polluerit. eos disūgi
et vltorius nūqz iugio copulari p̃ā
pim? **I**de dz. xxxiiij. q. vlti. c. in lēn
Et de eo q̃ cog. sangu. ṽx. fue. c. p̃o.
Si at fit ex ignorantia p̃nt vtz ibi
dem. c. in lectū. **I**te filij de incestu p̃
creati non reputant filij q̃ntū ad pa
ternā successiōne. vtz. xxxv. q. vii. c.
p̃mo. **I**te punit in debiti petitiōe. qz
qui incestū cū sanguinea vel vxoris
affine commisit. debitū ab vxore nō p̃t
petere. sed reddere tenetur. vt patet

ex de eo q̄ cog. san. vx. sue. e. trans-
 misse. a i. c. Si quis cū filiastra sua
 fornicatus fuerit scienter. nec a m̄re
 debitū petere. nec filiā vnq̄ brē. p̄t i
 vxorez. nec filiastra. nec ille vllō vn
 q̄ tpe alij se poterunt matrimonio
 copulare. Dicit glō. super verbo debi-
 tum. exactus tamen reddere tenetur
 vt patet ibidem in caplo transmissē
Leges etiā imperiales grauit̄ pu-
 niūt. vt. **C. de iest. n. in talibz nup-**
cijs. l. Si quis inest. v. t. qz coniu-
gij sese nupcijs funestauit proprias
 qz dū vixerit teneat facultates. sed
 neqz vxorez neqz filios ex ea editos
 habere credatur. **Nihil** prozsus p̄-
 didis. neqz per interpositam quidez
 psonam. vel tōnet supstes vel mor-
 tuus delinquat. **Dos** si qua forte sol-
 lem̄ter aut data fuerit aut promissa
 iuxta ius antiquū nostri fisci cōmor-
 dis cedat. **In** testamēto suo exneis
 nihil reliquat. nē ibidē. **Quinto** pa-
 tet grauitas hui? peccati ex sathane
 possessione. qz tales sunt in dom̄io
 sathane. vt. i. ab coz. v. ap̄ls de q̄-
 dam dicit incestuoso. **Auditur** inter
 vos fornicatio qualis nec inter gen-
 tes supple est. vt. s. vxorem p̄is ali-
 quis habeat. sequitur ibidē. **Ego** q̄
 dem absens corpe p̄is autē spū iam
 iudicauī q̄ sic opatus est in noie dñi
 nostri ihesu xp̄i. tradere hmōi sathane
 in intentū carnis. vt spūs salu?
 fiat in die dñi nostri ihesu xp̄i. **Sup-**
 quo dicit glō. vt sathanas eū corpo-
 raliter vxet. nē sic ille resipiscat. **Hac**
 em̄ ptatem dñi habuisse ap̄ls. vt euz
 aliquem a stulticia sua non posset re-

mouere: dyabolo eū vxandū tradis-
 dit quousqz p̄niam ageret a malo
 desistēt. **Hec** glō. **Cauēat** ergo au-
 di fideles a tali laqueo dyaboli. **Di-**
 cūt em̄ quidā. soroz mea est. possum
 dormire secure cū ea: aut filia patris
 mei aut sororis. qd̄ est valde piculo-
 sum dicere n̄ facere. **Cui?** exemplum
 scribit crillus ep̄s ad sanctū aug? .
 de miraculis glōsi Jeronimi. de quo-
 dam monacho qui erat in quodam
 monasteio n̄ erat amator castitatis
 ad Jeronimū glōsū magnā habuit
 deuotōem. Cū p̄ illius ad mortē e-
 grotaret: ad p̄m idem iuuenis com-
 pulsus est vxire. Cū tertio die com-
 plecto cū sua sorore q̄ erat pulcritudi-
 nis inaudite qd̄az hora crua p̄is cō-
 tingeret cōfricare: accidit qd̄ dexterā
 sororis tangeret. **Inde** tantis estibus
 libidis fuit inflāmat. a dyabolo.
 n̄ cor ei? fuit vulneratū: qd̄ eā ad ac-
 tum illicitū cupiebat icitare. **Sana-**
 tur pater: monachus ad ouentū re-
 uertitur. libidine ardet quotidie: co-
 gitans modū vt nephas p̄cogitātū
 p̄ficiat. **Et** dyabolo instigante i lay-
 cali habitu in nocte media ad fores
 cenobij claues ferens in manib? ad
 fores p̄perat: sed ianuā minime iue-
 nire potuit. **Reuertitur** ad camerā: q̄
 se cūda n̄ tercia nocte tēptauit fili? sic
 q̄i p̄ mense. **Tādē** ieroni? glōsus cui
 dā scō viro illi? mōsterij appuit: ei
 reuelās qd̄ iste mōch? pretendebat
 mandās qz illi vt deat illi mōcho de-
 clarare qd̄ scūs p̄pter impensā sibi re-
 uerentiā eū custodiuit vt ostia nō vi-
 deret ad tale nephas perpetrandum

Mane factō qđ ille scūs bō viderat
 ei intimauit. Audiens hoc ille cepit
 detestari sacramentis et dicere ppter
 cerebri vacuitatē hęc sibi sōpnia e-
 uenisse. sed nocte sequēte ille mona-
 chus nullā reuerentiā exhibuit sātō
 Jeronimo. Tūc ostiū mōsterij exiēs
 p̄tate sibi a diabolo data: venit ad
 domū p̄ris: et intrans puella thala-
 mū spoliatis vestibus lateri eius se
 applicuit. Soror excitatur virū iux-
 ta se sentiens diris emissis clamori-
 bus ad se p̄ntes euocauit. Currūt
 ad puellē thalamū cū linē et in lecto
 inuenerūt hūc iacentē. Stupent pa-
 rentes. condolent et interrogant cāz
 tanti discrimis: et filius suū cōfiteatur
 debitū. Voluit gl'osus Jeromus suā
 stulticiā expiri. vt in posterū et hūili-
 or et astutior fieret ad cauendū. Vex-
 to patet grauitas huius peccati in ml-
 tis malis que inde sequūtur. Nam il-
 lud p̄cātū reddit hōiem q̄i canem. Ca-
 nis em̄ in ope illo nō seruat cōsāguī-
 nitatē. Inde etiā sepius sequūtur hōi-
 cidia. sicut patet. ij. reg. xiiij. qđ amon
 qui sororē suam corrupat interfecit
 fuit a fr̄e suo absalon. Nisi hōies ab
 hoc p̄cātō cauerēt sequerētur inde nō
 solū odia hōicidia et fr̄icidia: sed vna
 tota ciuitas vel patria posset talit' pe-
 rire. Sed tales pessimi inuestuosi q̄
 rentes excusatiōes in p̄cātis allegāt
 abrahā: qđ habuit saray in vxorem
 suā filiā p̄ris sui. sororē loth. Et y-
 saac rebecca in vxorē accepit q̄ fuit
 filia sobrini m̄ris sue Jacob du-
 as sorores: lyā et rachel laban auūci-
 li sui sibi in matrimonio sociauit. Loth

duas filias suas in monte ipregna-
 uit. Ryt. c. qđ at. xxxv. q. i. **H**is ita
 qđ r̄ndetur qđ cōsanguineoz diuidio-
 nes alias cā necitatis p̄misse. alias
 cā iuste rōnis inueniūt impate. Cū
 em̄ vnus ab initio vir atqz vna ex
 latere eius mulier a deo formaretur
 necāno sorores fr̄ibus copulabātur
Qđ at necitate cogente fit: cessante
 necitate p̄iter cessare oꝝ et illud. Tan-
 to ergo nūc dāpnabilius vsurpat
 cōsanguineoz diuidio: q̄nto minus
 necāria p̄batur. Vnde hōmōi copula
 postea in lege p̄hibita inuenit: dice-
 te dño p̄ moysen Turpitudinem sor-
 ris tue nō reuelabis. Sequit' in. c.
 sequēti. **H**abita est illius rō certis-
 sima caritatis: vt hōies quibz eēt v-
 tilis atqz honestissima concordia di-
 uersarū necitudinū. dilectionū vin-
 culis nectarent. vt vnū in vno mul-
 tas h̄rēt necitudines. et singule spar-
 gerētur in singulos. ac sic ad sociās
 lem vitam diligentius plurime plu-
 rimos obtinerent. **P**ater quippe et so-
 roz duarum sunt necitudinū nonnā
Qum ergo quis habet alium patrē
 et aliam socrum. numerosius se cari-
 tas pomigit: sic motō fit. Et infra in
 c. sequenti. **A**lia causa qua id factum
 est poterat intelligere qđ ceteris ydo-
 latria sedatis sola familia heber in
 cultū vnus dei remānsit. **S**equitur
Ne ergo ex diuidione infidelium fide-
 les ad ydolatriā plaberent et ita deū
 offenderēt. sic qđā tpe añ diluuiū fi-
 lij dei cōmixti cū filiabo hōim ipm ad
 iracundiā puocauerūt. certissime cautū
 est vt p̄ri archyep̄ri sci nō nisi de p̄p̄a

cognatione. hoc est familia fidelium
 sibi uxores accipent. hinc est ut si
 filii israel intraturi terram promissionis a do-
 mino audirent ne filias chananeorum
 sibi in uxores accipent: nec suas eis
 nuptias traderent. **S**tati subiugit bi-
 cens. **N**e faciant vos recedere a deo
 vobis et fornicari cum diis alienis. **H**ec
 ubi s̄. **S**ed eccā nūc satis est dilata-
 ta quod nō est necesse quod de sanguine suo quilibet
 nubat. **C**esset ergo talis excusatio
 frivola. **S**eptimo partem quatuordecima peccati:
 quod est contra legem naturalem inlicitatis
 omnis. **I**o aristoteles in libro politicorum. sola
 naturali ratione ductus excepit aliquas per-
 sonas a coniugio contrahendo. **N**ūquam enim
 fuit licitum alicui et apud nullas gen-
 tes permittitur iuvenim? ut quis cum matre
 vel patre contraheret. **N**ā uxor dicitur esse sub-
 iecta viro. **I**ncōueniens enim esset sic ma-
 trem filio esse subiectā. **S**ic enim non
 esset mutua reuerentia in parentibus et
 filiis et etiā consanguineis. **N**ā bruta
 animalia hoc facere vererentur. ut dicitur de Ca-
 melo: qui sine matris amplexibus naturaliter
 refugit. **V**nde narrat aristoteles. de animalibus
 quod quidam oculos camelorum pro clau-
 mō suo obstruxerat et matrem eius sub-
 misit. **Q**uod cum camelus post cohabitum
 agnouisset statim illum calcibus suis
 percutit et pedibus calcavit. **S**ed tūc
 dubium est de loth qui se miscuit cum fi-
 liabus suis: an peccauerit ipse et filie
 eius? **D**e quibus gen. xix. **A**scendit loth
 de segor et mansit in monte: et due quae
 filie eius cum eo. **D**ixit ergo maior ad
 minorem. **S**i noster senex est: et nullus
 virorem remansit in terra quae posset ingre-
 di ad nos. **A**c si diceret. **C**ito deficiat

et in eo virtus generandi vel forsitan
 morietur et nullus remansit in terra quae
 posset ingredi ad nos. et sic deficiet ge-
 nus humanum. **C**redebant enim quod sic per
 diluuium omnes mortui fuerant excepto
 noe et quae cum eo erant in archa: ita mor-
 tui essent generaliter per praedictum incedi-
 uum: et maxime quod audierat a patre mun-
 dum periturum incendio futuro sicut perierat
 diluuium in praeterito. **I**o habuerunt praedictam
 intentionem. scilicet conseruatiōem humani ge-
 neris. licet hoc uellent malo modo. scilicet per
 incestum. **E**rgo dixerunt. **I**nebriemur cum
 uino et dormiamus? aut eo. ut seruare
 possemus ex patre nostro semen. **E**t ingres-
 sa est maior: dormiuitque cum patre. **A**t
 ille non sensit nec quando accubuit filia
 nec quando surrexit. **D**e quo dicitur. xv. q. i. c.
Inebriauerunt loth filie eius et se ne-
 scienti miscuerunt. quia propter culpans
 dus est quidem non tamen quantum ille incestus?
 sed quantum ebrietas illa metur. **D**icitur glo-
 ribide. quod hic loth non erat nesciens. **N**a-
 tura enim non patitur quod aliquis coeat
 nesciens: sed nescius. quod nesciebat esse
 filias suas. credebat ei esse uxorem suam.
Dicitur nicolaus. de li. super eodem quod loth per
 non excusat. quod in crastino non cauit a
 filiis praedictis. **N**ec esse filie excusate sunt totum
 ter. sed a tanto ut dicitur glo- super illud. xxxij.
 q. iij. c. dixit sara. **V**bi dicitur in fine. **D**e
 niqz loth scilicet filie hanc causam quare po-
 steritatis habuerunt ne genus deficeret
 humanum. et ideo publica mulieris. i. officij
 quo publice seruire humano gene-
 ri uidebatur gratia puata culpa preter-
 it. **H**ec ambrosius. **D**icitur glo- ibide super
 uerbo preterit id est diminuit. **N**on
 autem extinxit. di. xxv. c. sexto die. **E**t est.

argumentū q̄ malū factū excusat p̄pter bonā intentōnem. vt ec̄ in obstetricibus. que licet peccauerūt mentē dō: tñ p̄pter bonā intētōem remūerāte sunt. vt ptz xxij. q̄. ij. c. si quelibet
Sic etiam hic. Octauo patet grauitas huius p̄c̄i p̄pter mortē subitanā q̄ sepius inde oritur. Patet leui. xvij. Postq̄ dñs p̄hibuit incestū a viuum cōtra naturā: subdit ibidē. Ois aīa q̄ fecerit de ablatōibz his q̄ p̄p̄iam: p̄ibit de medio ppli sui. Cuius exemplū patet in speculo historiali. l. xxvi. c. lxx. Fuit q̄dam nobil̄ genere sed degener moribz. q̄ duxit cō sanguineā suā in clauoniaco regno. **Excōicatus ē** ab ep̄o suo quē ille contempnit. sed ad iudiciū dñe indigiti om̄is atigit vt panes de nupcialibz mensis ante canes p̄iecti a canibus nō tangerent. Nō multū post ille i cubiculo dormiens fulminatus est. Etiam seq̄tur nisi penituerint mors eternalis que est p̄petua dāpnatio. Qd̄ patet in tali exemplo. Duo predicatores simul ibant p̄ viam: q̄ruz vnus erat penitēciarius pape a scūs hō. a aliq̄ erat pius. Cū ergo ad qd̄dam castrū venissent: erat ibi q̄daz mulier que incestū cū fr̄e suo carnali cōmiserat. a p̄pter enormitatē peccati a erubescenciā hūanā. xi. annis absqz cōfessione remansit. Dū at̄ vidisset illos fr̄es in ecclā celebrantes: dixit intra se. Isti nō cognoscunt te nec vnq̄ redibūt ad istas p̄tes. Tō istis dices p̄c̄ā tua. Celebrata missa ad penitēciariū accessit: stāte loco ex opposito. Et cū p̄c̄ā cōfiteret:

ad quālibet exp̄sionē vni? p̄c̄i: bus fo exibat de ore eius. a tandē confesfis oibus cū venisset ad illud p̄c̄m i celtus: p̄ verecūdia noluit cōfiteri illud. Et quidā draco q̄ extenderat caput ext̄ os retraxit caput suū Et dū absolueret a penitēciario. soā? penitēciarij vidit q̄ oñes illi bufones q̄ exierant cū dracone turmatim reigressi sūt. Et recessit mulier Et cū p̄ vnā leucā venissent socius penitēciarij reuelauit ei visionē quā viderat. **Qui tertius a tristis dixit.** Celauit aliqd̄ p̄c̄m in sua confessione Et cū redissent vt eā auerteret: inuenit eam suffocatā. Qui constabili et mirabili mō cū ieiunijs a orōibz ceperūt inuocare dñam clemētiam vt dignaretur oñdere eis quid significaret p̄ visionem oñsam. Tertia die appuit eis mulier eq̄tans sup̄ draconē: a duo serpentes crudeles cingētes collū eius: fugebant vbera eius. a duo bufones terribiles erant sup̄ oculos eius. a de ore eius ignis sulphureus expirabat. et duo canes deuorabant manus eius crudeliter. Et due sagitte ignite mittebantur per aures eius. a in capite eius stabant lacrimę. **Quam cum vidissent fratres terri corruerunt.** Tunc illa. **Nolite timere amici dei.** Nam ego sum mulier illa maledicta: que fui vobis confessa alia die. Et qz celauit in confessione tale p̄c̄m. iō sū aduēdicata huic pene p̄petue. Tūc penitēciarius ait. Adiuuro te p̄ x̄pm vt inforimes me in duobus dubijs. p̄mo quid significet hec diuersitas penarū

Tunc illa. Lacerte capitis sunt i pu
nitōem ornamētōz capitis. Bufoēs
oculoz sūt in punitōnē aspectuuz.
Sagitte ignite in punitōēz corrup
tionis auditus. Ignis oris in pumi
tionē diffamatōnū osculoz carminū
q̄ imūdorū verboz. Serpētes fugē
tes vbera in punitōnē. qz sustinui i
mūdos tactus. Cruelitas canū i pu
nitōnē imūdoz tactū. Et etiā mlta
bedi porcis q̄ canibus de q̄bus pote
rant nutrir paupes xp̄i. Insup lusi
cū camiculis q̄ tps inuolūter cōsp̄si.
Equito sup hūc draconē. qui in xp̄s
sibili dolore me cruciat. in punitōnez
immūdoz opationū. Tūc dixit pe
nitentiarius. Rogo vt mibi soluas se
cundū dubiū. Que sint pctā p̄ qui
bus hōies magis dāpnant. Tūc mu
lier ait. Per oēm viā pctōz ad ifer
nū descendūt. sed mulieres p̄ q̄tuor
gna pctōz. s. p̄ pctā lingue. p̄ pctā
vami ornatu. p̄ pctā so: tlegij. per
erubescentiā cōfessionis. Cū ergo in
terrogaretur si posset iuuari. Draco
cū mirabili cruciatu ip̄am subito ele
uans ad infernū portauit. Cogitēt
ergo incestuosi ḡuitatē hui? pcti et
agant penitentiam si volunt euade
re penam eternalem. Nam qui igno
rante agnoscit duas sorores v̄l ma
trem q̄ filiam v̄l amitā aut neptē:
septē ānis peniteat. si scienter p̄pe
tuo careat coniugio. vtz. xxxiiij. q. i. c.
Si q̄s cū duabus. q̄c. Et xxxv. q. ij.
c. si q̄s fornicat? sit cū muliere q̄ fr
eius nesciens eandē duxerit v̄xorem
frater eo qz fratri crimen celauerit.
peniteat septē annis q̄ p̄ p̄miam nu

bat. Mulier at vsqz ad mortē penis
teat. q̄ sine spe coniugij maneat.
Secundo habet fieri incestus i cog
natione spiritali. que est attinētia
proueniens ex sacramenti datioē v̄l
detentione. Et est sciendū qz quando
pater contrahit cum matre: dirimi
tur matrimoniū. vt patet de cogñ.
spiritali. c. martin? . q. c. veniens.
Et verum est cum paternitas preces
sit matrimoniū. si autem esset secu
ta scienter siue ignoranter: matrimo
niū non separatur. vt ibidem in. c. si
vir. Imponitur tamen penitentia q̄i
dolose facienti. e. ti. c. contractio. Et
scias si alter coniugū matrimoio con
fūmato leuet puerum in sacro fonte
ambo sunt compatres parentib? in
fantis. e. ti. c. martinus. q. li. vi. c. pri
mo. Si autem filius alterius tantū
leuatur de sacro fonte: nō tamen p̄
ter hoc alter cuius non erat filius fit
compater leuantis. Et quod dicitur
de compaternitate que fit in bap
tismate: intelligitur etiā de eā que fit
in cōfirmatione. Que autem fit per
cathedraliū impedit sed nō dirimit.
vtz. li. sexto. c. iij. e. ti. Scias qz sicut
contrahitur paternitas inter leuan
tem q̄ leuatum q̄ eius parentes. sic i
ter baptisantem q̄ baptisatum q̄ ei?
parentes. vtz. e. ti. c. primo. li. sexto.
Vnde viginti sunt casus scdm Jo
an. in quodam tractatu. in quib? cō
mittitur incestus. qui ec̄ impediūt ma
trimoniū contrahendū q̄ dirimūt cō
tractū. scilicet inter baptisantem et
leuantem: baptisatum q̄ filios leuā
tis: baptisatum q̄ cōiugem leuantis

C

pn? cognita: leuantē a pentes leua
fi **I**nter baptisatū a baptisantem:
baptisatū a baptisantis filios: bap-
tisatū a coniugem baptisantis prius
cognita: baptisantē a pentes bap-
tisati. **I**tem inter confirmatū a leuan-
tem: cōfirmatū a filios leuantis **C**ō-
firmatū a coniugem leuantis prius
cognita a pentes confirmati. **I**nter
confirmatum a filios confirmantis
confirmatū a coniugem confirman-
tis prius cognitam: pentes confir-
mati a coniugem confirmatis prius
cognitam. **C**onfirmantem a paren-
tes confirmati. **P**arentes supra dis-
ctos patrem a matrem intelligas.
Et hec pbantur e. ti. in. c. martin?
a li. vi. c. i. q. c. **Q**uantū aut pētū sit
omittere incestū cum filia sua spūa-
li patet per tale exempluz qd̄ ponit
grego. in terco libro dial. dicēs. **Q**u-
quidam curialis illic in sacratissimo
paschali sabbato iuuenulam cuius-
dam filiā in baptisate suscepit: q̄
post ieiuniū domū reuersus a multo
vino inebriatus eandē filiā suaz se
cum manere petijt. eamq; nocte illa
qd̄ dicto nephas est stuprauit. **C**uz
mane autē factō surrexisset reus cogi-
tare cepit vt ad balneū pgeret. ac si
aqua balnei lauaret maculā peccati
Perterit ergo a lauit a trepide eccāz
ingressus est **S**i em̄ tanto die n̄ iret
ad eccām: erubesceret hōies. **S**i ve-
ro iret: ptimescebat iudiciū dei **V**idēt
itaq; hūana vereūdia: a prexit ad
eccām. sed tremens a pauens stetit
atq; p̄ singula momenta suspectus
qua hora immūdo spiritui traderet.

D

a coram omni populo vexaretur **C**ū
q; vehementer timeret letus exijt **E**t
sic cū per septē dies continuos letus
ac securus procederet. estimans q̄ e-
ius scelus dñs non vidisset. aut visū
misericorditer dimississet. die septia
subita morte defunctus est. **C**unq; se-
pulture traditus fuisset per longum
tempus cunctis videntibus de sepul-
cro ipsius flamma exijt a tam diu es-
tūs ossa cōcremauit. quousq; sepul-
crum omne consumpsit. **Q**uod ideo
factum est vt deus ostenderet quid a-
nima in occulto sustinuit. cuius etiā
corpus ante humanos oculos flam-
ma consumpsit. **T**alem incestum de-
bet sacerdos qui est pater spiritual'
pueri maxime vitare a etiā patri-
ni: qz sanctior est copula aīarum q̄
corpis. **N**am si sacerdos filiā suam
quā baptisauit corrumpit: si crimen
publicum est grauius debet puniri:
scdm̄ canones. vtz. xxxij. q. i. **S**i q̄s
sacerdos cum spūali filia fornicatus
fuerit. sciat se graue adulteriū cōmi-
sisse. **I**dem co femina si layca est om-
nia derelinquat a res suas pauperi-
bus tradat. a cōuersa in monasteio
deo vsq; ad mortem seruiat **S**acer-
dos at qz malum exemplū debet: ab
omni officio deponatur. a peregrinā-
do quindeam annis peniteat **P**ostea
vero ad monasteriū vadat. a ibidē
cūctis dieb; vite sue deo seruiat **I**de-
m̄ in. c. sequēti. **N**ō dz ep̄s aut p̄sbz
cōmisceri cū mulierib; ei sua p̄tā
confessis. **Q**d̄ si forte qd̄ absit con-
tinent peniteat. quō de filia spūali.
Ep̄us. xij. peniteat annis. presbiter

deponit aī in consciā p̄pli deuenes
rit. **Hec ibi. Celestinus.** - q̄ xxx. q. iij.
**Si p̄r a filiū aut duo fr̄es aīz vna
muliere aut si aī cōm̄rē a filia aut aī
duabo am̄ribus aliq̄s concubuerit
sc̄dm antiquā hūam̄orē diffinitio
nem octo am̄is peiteat. **Hec ibi. Pōt
tū tal p̄na nūc sc̄dm arbitriū cōfes
soris moderatī visa aditōe a statu cō
fiteatis. Tertio h̄z fieri incestus in cō
gnatione legali. De q̄ d̄r ex de cōgna
tione legali. c. v̄nico. vbi d̄r. Si q̄ p
adoptionē m̄ibi soror eē cepit: q̄d̄iu
durat adoptio inter me a ip̄am nup
cie cōsistē nō p̄nt. **Hec ibi. Et tal cō
gnatio legalis est p̄xitas p̄ adopti
onem p̄ueniēs. Et h̄z tres p̄hibitio
nes. vnā tp̄alem a duas p̄petuas.
Tp̄alis est qz fr̄ carnal nō cōn̄bit
aī sorore adoptiua durāte adoptione
sed ea finita puta p̄ emācipatōez b̄n
cōn̄bit. vt̄z in. c. allegato. Alia ē p̄
petua. s. in adoptantē a adoptatū. E
tiā soluta. ff. de ritu nup. l. adoptiu?
p̄mo r̄n̄so. Et l. q̄p̄c neph̄as. Ters
cia est etiā p̄petua. s. inter adoptantē
a vxorē adoptati: a inter adoptatū
a vxorē adoptatis. ff. de ritu nup. l.
adoptiu? .ij. r̄n̄so.******

Non mechaberis.

Sexto peccant cōtra illō p̄
ceptū. **Nō mechaberis:** q̄
fornicatur aī p̄sois deo cō
secratis a etiā ip̄e p̄sone in
se. a vocat sc̄dm quosdā incestū spi
ritual. Sed sc̄us th̄o. i. sc̄da sc̄de. q.
clij. ar. iij. vbi noiat illud vitū sa
cilegiū. q̄i sacrū ledens. qz ledit p̄
sona deo cōsecrata. qd̄ ḡui? est q̄ for

nicatio laycorū. qz ḡui? est p̄d? san
ctuarij a maius ceteris p̄derbo mer
catorū a ciuū. **Dic p̄cā religiosorū
a clericoz ḡuioza sūt p̄ctis laycorū
Et sūt i triplici d̄rā. Nā aliud ē p̄sbi
terorū secularū. Aliud religiosorū
claustraliū. Aliud deuotaz m̄omaliū
Primū sacrilegiū est sacerdotū secu
lariū d̄p̄aconorū a subd̄p̄aconorum
Seculariū p̄sonarū qd̄ aḡguat ex
septē. Primū est voti fractio qd̄ nō
est p̄uū p̄cā frangere votū solēpne
qd̄ q̄s vouit oipotētī deo. **Sed d̄p̄a
conus subd̄p̄acon? a p̄sbr̄i secula
rū oēs faciūt votū solēpne cōtinētie
in receptōe sacri ord̄is. vt̄z. li. vi. de
vo. a vo. re. c. v̄nico. Iō d̄r. xxvij. q.
.i. c. Viduas. Si em̄ m̄f̄ h̄oies solet
bone fidei tractus nulla rōe dissolui
q̄ntomaḡ illa pollicitatō quā h̄o aīz
deo pepigit. **Hec ḡg. Tal trās gres
sor voti magis peccat q̄ p̄iurus. qz
votū est magis obligatorū q̄ iuras
mentū. vt̄z s. in secūdo p̄cepto i ser
mone de voto. Ergo magis peccat
transgressor voti q̄ p̄iurus. Itē ma
gis peccat sacerdos fornicādo q̄z la
ycus adulterando. Rō hui? est: qz
sacerdos vouit solēpmiter cōtinē: et
ab oī muliere abstinē. a totaliter se
deo dedicauit. vir autē soli mulieri fi
dē dedit: a ad oppositū cōtinētie se ob
ligauit si vxor velit. Ergo sacerdos
magis se ab actu carnis elōgauit.
Itē votū solēpne sacerdotis ē p̄ sa
crū ordinē solēpmitatū: q̄re illō ma
gis ligat: aī sacrū sit maioris reue
rentie q̄z viri simplex iuramentū. p̄
mo q̄tēs ordinaf: totiens p̄testaf******

votū solepnizati. Quare illud mā-
 gis ligat cū sit sacmētū. Itē sacdos
 facit tres ptestatiōes de cōtinētia ob-
 seruāda. s. in receptōe subdyacona-
 tus dyaconatus et presbiteratus or-
 dinis. Ergo plus peccat subdyaconus
 fornicādo q̄ laycus adulterādo.
 Est etiam sacri ordiis māius q̄ sit
 sacri mriōnī. qz sacri ordiis ordi-
 natur ad corpus xpi verū cōsecrādū.
 mriōnū at ad corpus xpi misticū si-
 gurandū. Qz at gūi? peccet sacdos
 fornicādo qz laycus adulterādo.
 ptz. xxvij. q. i. c. sicut bonū. Peccādo
 ptz gūitas hui? p̄cti: qz est scanda-
 lū ppli et irrisio. Jō dī. xi. q. iij. c. p̄a-
 pue ex verbis grego. Vāre nanqz
 dnt̄ p̄lati q̄ si vnqz pueris p̄petrēt
 tot mortibus digni sūt q̄t exempla
 prauitatis in posteros relinquūt. Jō
 necē est vt tanto cauti? se a culpa cu-
 stodiāt: q̄nto p̄ praua q̄ faciūt nō so-
 li moriūtur. Hec grego. qz dī. ex. de
 w. et w. re. c. magne. Quicquid a p̄-
 latis agit facile trahit̄ a subditis in
 exemplū. Jux qd̄ dñs ait in leuitico.
 Si sacerdos q̄ vnct? ē peccauerit. fa-
 ciet deliq̄re ppliū. Jō modernis t̄pibz
 fornicatio adulteriū et incestus q̄i p̄
 nullo reputant̄. qz vident sacerdotes
 in his laborāe inuerecūde et publice.
 Noui q̄sdam subito et iprouise i la-
 trina et fetore vitā suā fetidā termi-
 nasse. et quendā aliū in ipō actu siml̄
 cū fine opis expirasse. Tercō ē gūe
 p̄ctm: qz hnt̄ corpus xpi cōsecrare et
 tangē seu p̄tractare. Jō clamat pro-
 pheta ysayas. Mūdami q̄ fertis va-
 sa dñi. Eius dē. liij. Ergo gūissimū pec-

catū est tāgē corpus meretr̄cis eis-
 dem manibz q̄bus paulo ante tetigit
 corpus xpi. Cōi q̄s clamat beatus
 gg. in quodā sermone. Quid tibi is-
 quit cū mulieribus q̄ ad altaē faūla-
 ris: q̄ eis dem labijs oscularis filiaz
 ueneris q̄bus paulo ante osculatus
 es filiū v̄gis. O iūda nūquid osculo
 tradis filiū bovis? Recitat Cesar? di.
 ix. c. vi. Sacdos quidā luxuriosus
 feiam p̄ malo actū p̄cabatur. Et cū
 illius nō possit h̄re cōsensū dca mis-
 sa corpus dñi mūdissimū in ore tenu-
 it: sperās si sic illā oscularet q̄ vi sa-
 cramenti volūtas illi? ad suos libi-
 tos inclinaret. Ped dñs q̄ p̄ zach-
 nam cōquitur de h̄mōi sacerdotibus
 dicēs. Et me crucifigitis gens tō die.
 Tali ordie maleficia eius impediuit.
 Cū vell̄ exire de ostio eccē sic sibi cre-
 scere videbat̄ vt laq̄ana oratorij v̄-
 ticem pulsarent. Territus miser ille
 hostiā de ore suo retraxit. et qz mētis
 inops erat in angulo eccē eam sepeli-
 uit. Et timens vltiōem dñā sup se
 odius v̄tunā: sacerdoti cui dā sibi fa-
 miliari cōfessus est sacrilegiū. Qui si-
 mul ad locū accedentes reiecto pulue-
 re nō iuenerūt sp̄m panis. s̄ formā
 licet modicā bovis in cruce pendentis
 q̄ erat carnea et cruētata. Dicit ibi ce-
 sarius q̄ ille sacerdos fuit peior cru-
 cifigentibus dñm. qz si illi sciuisent
 nūqz dñm gl̄e crucifixissent. Igit̄ ta-
 les imūdi sacerdotes gūiter peccant.
 Si em̄ mūdi a mulieribz debebant
 eē q̄ comedebāt panes p̄poficiōis q̄n-
 tomagis mūdi a mulieribz debent
 esse q̄ comedūt nō panes p̄poficiōis.

sed corpus
 gūissimū
 q̄ car. dē
 de nūc
 uenit
 i b̄i
 nar d̄m
 p̄poficiō
 s̄i sola m
 t̄ta cul
 it a ma
 s̄d mag
 qz dñā
 d̄i q̄ ma
 no gal
 m̄rabat
 qz panis
 nem xpi
 alpiēte
 qz d̄bens
 am rest
 d̄s ista
 faceret
 ppli d̄cū
 q̄p̄luit
 baret de
 s̄i sup̄le
 vitū sem
 d̄o fuit em̄
 h̄i p̄cti
 totū ill
 re d̄m
 de d̄m
 carēni
 se ille reu
 me d̄i tū
 d̄m abba
 p̄cti et cōm

sed corpus xpi. **H**istoria ptz. ij. res-
gū. xxij. Scribit cesarius di. ij. c. iij.
q̄ erat q̄dā sacerdos qui in ipsa no-
cte natalis dñi trāfire debebat p bre-
uem campū de vna villa ad aliā. vt
ibi dē scdm̄ consuetudinem suā matuti-
nas diceret missam qz celebraret. **O**-
pere igit̄ diaboli vt credit̄ iux̄ villā
soli sola mulier occurrit. et qz sine
teste fuit solus cū sola peccauit. ppe-
trata culpa tā nephaia. nō eū retrax-
it a maiori contemptu accusat̄. nō scia-
sed magis timēs hūanā verecūdiāz
qz dñā vindictā eccām intravit. di-
ctisqz matutinis missam de nocte in p̄-
mo gallicantu scdm̄ morē solēmiter
incebat. **T**ranssubstantiatiōe sc̄a:
viz panis in corpus: et vinū i sangui-
nem xpi: colūba mīuea ip̄o sacerdote
aspiciente sup̄ altare descendit: totū
qz ebibens qd̄ erat in calice. et hosti-
am rostro suo tulit et euolauit. **V**i-
des ista sacerdos territus est: et qd̄
faceret nō parū pplexus. canonē p̄p̄
p̄lm̄ circūstantē q̄ntū ad v̄ba et siḡ
cōpleuit. **E**t cū missam secundā cele-
braret de mane eo q̄ nō hrēt q̄ vicē
suā suppleret: eadē colūba hora q̄ pri-
us iterū venit et sacriū abstulit et re-
cessit. **F**uerat em̄ colūba tal̄ que repet-
li nō poterat. sed nō cessauit a p̄sūp-
tione sua. **N**ā tertio accēdes ad alta-
re celebraturus missam de die: p ean-
dē colūbā mō q̄ primo et secūdo. ei sa-
cramentū abstulit. **T**andē in se mis-
er ille reuersus. et a culpa licet idig-
nus. dei tñ grā spūctus v̄it ad quē-
dam abbate: confessionē ei facēs. ex-
posuit ei oēm ordinē rei cū multis la-

erimis. **A**bbas vero vir prudēs v̄tu-
tem eius cōtritionis volēs pbare p̄-
cepit vt oculus iret celebrare missam
Ille vero obediens confessori suo cū
multo timore et lacrimis ad altare mis-
sam celebraturus accessit. **Q**uē pi-
dñs hūiliter letificauit. **N**ā ante ho-
ram assumptōis colūba rediēs tres
hostias q̄s singulatim tulerat: simul
in rostro deferēs corpali imposuit et
trū missarū liquorē de gutture suo
calicē imisit et recessit. **V**ides h̄ p̄sb̄z
gaudio repletus est: et grās agens
deo. et reuersus ad abbate: dñaz ei
consolatiōem recitauit. et vt ab eo in-
mōchū recipēs hūiliter supplicauit
Quarto ptz gūitas huius p̄cti. qz ip-
si sūt inter deū et hōiem mediatores
et intercessores. ergo tenēt esse puri
et mūdi. **I**o d̄. i. q. i. **I**pi sacerdotes
p̄ p̄lō interpellant. qz p̄ctā p̄pli co-
medūt. qz suis p̄abus ea delēt atqz
cōsumūt. **Q**ui q̄nto digniores sūt: tā-
to in necessitatibus p̄ q̄bus clamāt ex-
audiūtur. **S**i igit̄ sūt imūdi et lubā
p̄plūs frustra eorū orōibus: qz a dō
nō exaudiūtur eo q̄ man⁹ eorū sang-
guine plene sūt. **N**eqz ec̄ alios pos-
sunt digne mūdare a sorditō p̄ctōz
vtz. i. q. i. c. **N**ec ec̄ vt man⁹ munda-
fit q̄ sordes diluere curat ne tactu qz
suo deteri⁹ inq̄net si seq̄ns sordida
lutū teneat. **S**c̄ptū nāqz ē. **M**ūdami
q̄ fertis vasa dñi. **I**dē d̄. iij. q. vii. c.
In gūibus q̄s p̄ctis posit⁹ dū suis cri-
minib⁹ p̄mittit̄ aliena non diluit.
Cunctis etenim liquet q̄cū is q̄ disp̄li-
cet ad nutrēdū mittit̄: irati ai⁹ ad
deteriora puocat. **S**c̄riptū nāqz est

Victime ipiorum abominabiles sunt deo
vota aut initorum placabilia. **Hec** gre
go. Tales namque concubinarum raro vel
numquam vere sed fide confitentur. Dicunt ore
tolere se de peccato: sed in corde intendunt
continuari. **Tal**is est qui confessorum qui est
filiis sibi in eodem vitio. Mittunt enim sibi
mutuo suas concubinas. **Et** sic unus
focista concubinam alterius absoluit.
Sed tales sacerdotes non est eorum concu
bine numquam possent absolui nisi aucto
ritate episcopi cum sit casus episcopalis. **Quia** vo
ta fractores per episcopum sunt absoluedi. ut
de vo. et vo. redemp. c. 1. **Item** peccat plures
quod adulteri qui est sunt ab episcopo absoluedi
di. ut in c. si clericus de iudiciis et c.
de adulteris. et xxiiij. di. c. fraternita
tis. ex de tempore. ord. c. finali. **Item** sunt
sacrilegi quos dicit episcopus absoluedi. ut in
c. si quis presbiter. **Item** ex de furtis. c.
finali. **Si** autem tales sacerdotes et concu
bine eorum ad discretos et castos sa
cerdotes accederent qui eis incestum suum
et fetorem et errorem criminis aperirent: mul
ti forte desisterent. **Sed** sociis suis con
fitentur qui sunt eis pares in crimine. **Et**
sic falsam agunt penitentiam. et sic finaliter
dampnantur. **Quod** patet in tali exemplo a
nullo in epistola ad Augustinum dicitur. **Sa**
cerdos quidam in civitate cambria ipu
dicius ac ebrietati et luxurie deditus
miserrime de hoc seculo migravit. cuius
corpus inter alios sacerdotes in
ecclesia fuit sepultum. **Sequenti** nocte tan
tus in ecclesia eiusque amitorio fuit stre
pitus quumore nimio ibidem commora
tes exarati pauore ingenti velut ame
tes ad ecclesiam concurrerunt. **stant** itaque
omnes circa ecclesiam strepitus vehementer

tes campanarumque sonitus audientes
sed mime quid videntes. **Di**uina quidem
exorant clementiam: quatenus cur ista fi
ant debeat reuelare. **sed** nullum exau
ditionis sentiunt iuuamen. **diluculo** ces
sante quassatoe cuncta que fuerant in ecclesia
repperunt reuoluta. et quasi vndique flammis
ignium violata. **Adhuc** pontifex o
rationes indices populo. et nocte sequenti
duplex strepitus et pauoris tribula
tio est secuta. **Qua** de re repletus po
pulus amaritudine et dolore: cernens
sibi a domino nullum adiutorium euemire.
die elucete omnibus in ecclesia per omnibus con
gregatis gloriosus ieronymus subito sole
splendidior in ecclesia veniens et ad altare
gradiens cunctis videntibus populo hec pro
fessus sacerdotis illius miserum cadaver
sacris idigne locis conditum: ad terram
peccatum contigisse intiauit. **eis** de man
datis ut cadaver miserum tartareis per
resurrectionem omnium deputandum flammis
dissepultum peritum cremaret. **Alios**
quoniam incepta pestilentia non abiret. et sic
ab intuitum oculi sublatus est. **Quod**
fecit et cessauit pestas illa. **Quo**
ptus guntas habet periti quod sunt socii sanctorum
angelorum. **Item** dicitur in ad cor. xi. **Mulier** ve
lamen habens dicitur super caput suum propter ange
los. **Item** qui dicitur gloriose propter angelos. id est sacer
dotes ne in eis faciem respicientes irrumpent
ad libidinem. **Item** periti mal. ii. **Hic** a
liquis angelus dicitur nuncupantur. **Dubitatur**
vtrum ecclesia debuit hoc institui et per statu
tum clericos ad continentiam coartare. **Et**
videtur quod non: quia mirionum est in reme
dium concupie. **sed** hic morbo maxime vi
get in clericis ut in g. non debuit eis bene
gaere remedium. **Item** difficilimum est viris

iuuenibus abstinere. **I**o cōtinētia eis
p̄ martino cōputat a ieronimo: sed
lex noua d̄z eē lex leuitatis. **I**te ad ea
que sūt p̄fectōis debemus p̄ cōsiliū in
ducā: nō mandato obligari: sed ab
stinere ab oī muliere est p̄fectōis: er
go clerici ad hoc nō d̄nt mādato ob
ligari. **I**tem nō est maioris p̄fectio
nis moderna eccā q̄ primitiā. h̄ tūc
nō fuit indicta clericis continentia
ergo nō debet induci nūc. **I**n cōtra
riū est statutū R̄nr q̄ istud statutū
de clericor̄ cōtinētia fecit eccā: q̄ po
tuit licuit et decuit seu expediēs fuit.
Potuit at̄ eccā dupl̄r. tū p̄pter auc
toritatē p̄latōz maxie sūmorū ponti
ficiū. tū p̄pter cōsensū subditōz. **S**z
huic auctoritati et p̄tati succēssit i la
tinis volūtas obtpandi sed greci de
derūt tergū. q̄z nō cōsenserūt in nos
bile statutū: vt vasa sua seruarent
mūda. **E**t sic potuit et licuit. **D**ecuit
eē et hoc p̄pter duo. qm̄ in actu car
nali qui est vsus in rionij vt plurimū
est libido: et in cōhabitōe ē sollicitudo.
Et libido siue carnis delectatō reddi
t boiem fetidū siue immūdū. et sollici
tudo reddit eū diuisū. **E**t qm̄ clericū
in sacris ordinibus cōstitutū decet eē
mūdū cū ferat vasa d̄m. decet michi
lomin? esse sollicitū et attentū vt sol
licite et diligenter seruiat d̄no. et stu
deat quō placeat d̄no xp̄o. **I**deo de
cens fuit eos ab vxoribus segregari
vt p̄ oia p̄donei forent ministri alta
ris. **S**i em̄ qui comedebāt panes p̄
pōnitōnis vasa sancta hr̄e debuerāt
q̄nto magis isti qui agno imaculā
to assūtūt dispensant et sumūt. omi

puritate fulgerē debent. **I**nsup neces
sariū fuit ad vitandū irregularitatis
p̄iculum et furtū. q̄z si mulier que ē
vxor alicui? cognoscatur ab aliquo
viro. si tūc suus vir post hoc cognos
cat eā iā irregularis est. **I**o si vxor
sacerdotis greci fornicatur iā āpli?
anim illa nō p̄t coire. **S**ecūdo p̄t vi
tandū furtū. **S**i em̄ sacerdotes vxor
es hr̄ent filij eorū oia bona eccā rap
perent et furarētur. ideo pauperibus
paucā vel nulla remanerent. **S**i em̄
nūc ditant nepotes suos. q̄d facerēt
si hr̄ent filios legitimos? **I**deo ex in
stimulo sp̄s sancti hoc statutū in ec
clesia dei factū est. vt clerici volentes
accedere ad sacros ordines d̄nt viues
re cōtinenter. **A**d illud quod p̄no
obiciebatur R̄nr q̄ nō solū mat̄riōz
nūc est remediū ad vitandū fornicā
tionem. sed multo nobilius remedi
um est macerare carnem. **C**um ei nu
trituro caro tunc p̄stat fomentū libi
dini. **S**i em̄ carnem maceraret: tali
remedio nō indigerent. sed istud re
mediū cōuenit eorum statui. **A**d ali
ud dicendum q̄ qui ignem abscon
dit in sinu suo. quomodo potest euz
ferre: vt plante eius non ardeant.
Difficillimuz est enim extinguere ig
nem immittendo ligna. et facillimuz
est superinfundendo aquam. **I**ta si
vis continere: necesse habes mulier
rem fugere: et carnem macerare. et
maxime si iuuenis es. **E**t si hoc idem
feceris: non solum difficile est sed fa
cile. **A**d tertium respondetur q̄ ec
clesia neminem compellit absoluta
compulsione. sed sub conditione que

est in voluntate hōis. vtz. si velit ordi-
nem suscipere. et hō nō est simplr cōpel-
lere. sed voluntarie se obligat cū ordi-
nē assumit. Ad q̄rtū dicendū q̄ illi
statui nō cōpetebat. tū p̄pter p̄sona-
rum paucitatē. tū etiam p̄pter mode-
stia et honestatē. Primo p̄pter pau-
citatē: qz oportebat clericos fieri de
novo uersos: q̄ vt plurimū vxores
hēbant. nūc autē a cubilibus instrui-
tur. Tū etiā p̄pter paupertatē qz tate
nō erant in ecclā diuitie. Iō erat timē
dū de furto. Tū etiā p̄pter modestiā
qz moderate sciebāt vt vxorib⁹ su-
is. Sexto patet ḡuitas hui⁹ p̄cti.
qz sacerdotes generatōi vacāt spūa-
li que est mūda. ergo dñt abstinere
a gnatione carnali: que est imūda.
qz ab imundo quis mūdabit. Dñt
em gnare p̄ baptismū et alia sacra fi-
lios spūales vtz. xxxij. q. iij. c. recur-
rat. Ergo decēs est vt a tali feda et i-
mūda gnatione desistāt. Sed p̄ch
dolor nūc magis insistūt corpali gnā-
tioni et feda q̄ spūali. et hō fide ocul-
tata. Dñt em filios et mulieres i to-
mibus suis sicut alij viri vxorati iue-
recunde. Qui triplr p̄uunt. Primo
canoīs suspensione vtz. xxxij. di. c.
Null⁹ audiat missam sacerdotis quē
indubitanf scit cōcubinā hēre. et duz
iudicis vel cōfessus est coraz suo ep̄o
sustinet. et dū p̄fert cōn ip̄m sentē-
tia suspensiois. tūc dñt laycā se sub-
trahere et ante nō: qz q̄diu sacerdos
ab ep̄o sustinetur tam diu debet a sb̄-
ditis sustineri. Qd patet ex eo quia
dñs iudā sustinuit p̄ditore licet euz
sciret eē talē. Sed ep̄s sustinens ta-

les magis dicendus est canis ipudi-
cus q̄ ep̄s vtz. lxxxij. di. c. nēo. et ibi
dē in. c. error. Et cōcubine eoz sūt ex
cōicande. vtz. ex de sen. ex. c. cōcubine
et in c. si q̄s excō. de cōha. cle. et mu-
etiam si noluerint desistere sūt i ser-
uitutē redigēde. vtz. xxxij. di. c. eos.
vbi dī Indulgem⁹ oibus p̄ncipib⁹
terrarū q̄ valeant hōmōi cōcubinas
redigere in seruitutē. et si desistē nos-
luerit erūt finaliter caballi dyaboli
in inferno. Cui⁹ exemplū patet i cesa-
rio de quodaz qui raptus fuit ad pe-
nas infernales: et inter ceteras muli-
eres vidit mulierē ibidē que atrocissi-
me puiebāt. quam quidam horri-
bilissim⁹ demō equitabat ad modū
caballi cū calcari ignitis: vtēs cas-
pillis capitis sui p̄ freno: nūc de ma-
gno igne ad aq̄s frigidissimas: nūc
ecōuerso. Septi⁹ patet ḡuitas hui⁹
p̄cti qz hñt spōsam nobilissimā scz
eternā sapiam et sciam et ecclām. Er-
go dimittere illā spōsam et adhēre
fetidissime mētreā p̄ fornicatōez nō
est puū p̄ctm. Nā sacerdotes gentili-
um obligati fuerūt ad continētiam
q̄nto magis sacerdotes xp̄i. Ideo di-
cīt aug⁹. li. ij. de ci. dei. c. iij. q̄ sacer-
dotes berinthe castrabatur q̄tinus
cōtinēter viuerent. Ideo dicit ieroni-
mus in libro cōn iouinianū dicēs. qz
omēs sacerdotes eozū virtuosi erāt
et oibus negotijs postpositis semp
in tēplo fuerūt: et rerū naturas. causas
ac sp̄derū rationes cōtēplati sūt. Nū-
q̄ se mulierib⁹ miscuerunt: nunq̄ co-
gnatos aut propinquos aut liberos
viderunt ab eo tempore quo inceperunt

runt diuino cultui se mādapare. a car-
 nibus et vino semp se abstinuerūt
 p̄pter tenuitatē sensus et p̄pter appe-
 titū libidis cobibendū qui ex nimio
 cibo et potu gnatur. **N**arrat ibidē de
 alijs sacerdotibus q̄ tante cōtinentie
 fuerūt q̄tū pomis arboris aut tenui
 pulmento aut corticibus aut farina p̄-
 cibo alebant. q̄s cū reges sepissime
 p̄pter scitatē visitaret adorabāt eos
 pacē sue puincie p̄pter eoz merita e-
 is ascribentes. **I**deo dicit plato in
 thimeo q̄ apud athemienses p̄dicti
 sacerdotes sepatim a ceteris pplis cō-
 uiuebāt. ne aliq̄ p̄phana cōtagione
 castitas eoz pollueretur. **E**t seneca li-
 bro primo declamationū loquēs de
 v̄ginib? ministrātib? in sacris deere-
 ste dicit q̄ a sacerdotio repellebant
 apud gentiles captiue mulieres. p̄-
 stitute et homiade. **I**deo hec nō pote-
 rāt petere sacerdotiū. q̄ sacerdos dee-
 veste debuit eē casta cū castis. pura
 cū puris: et si aliq̄ illarū transisset in
 lupanar indigna erat sacerdotio. **I**n
 sup flamies apud gentiles et si p̄ui
 antea fuissent post susceptōem dig-
 nitatis vitā correxerunt. put narrat
 valerius. li. vi. c. ix. **E**t Jerom? epla
 xvi. ait. q̄ sacerdotes gētiles erant
 vnus vxoris viri. et q̄ virgines dee-
 veste et appollinis in p̄petua sacer-
 dotij v̄ginitate marcescebāt. **S**z heu
 miseri sacerdotes xp̄iani q̄ vitam ca-
 stam ducebant ante sacerdotiū: fla-
 gitiores et viliores fiūt oī p̄plo post
 susceptū officiū. **E**t cū lapsus tantuz
 vnā hēat vxorem et suam tm̄ p̄pter
 fornicatōem vitandam: sacerdotes n̄

abhorrent multas br̄e. s. solutas con-
 iugatas. virgines: siue moniales.
 et non suas. sed p̄pter explendam li-
 bidiem et suam dampnatōez cumu-
 landam. **T**ales non p̄pendūt gra-
 uem p̄miam eis in canone quondam
 prescriptam. **D**e qua hētur: lxxxiij.
 di. c. **P**resbiter si fornicatōem fecerit
Nota eam ibi **S**acerdotes tales me-
 rito ab illis p̄tis desisterent. q̄ p̄-
 ter xp̄m ml̄tis gratijs et p̄uilegijs
 sunt p̄uilegiati. **N**on enim labo-
 rant vt rustici et mechanicī: sed vis-
 uūt de patrimonio christi. **I**deo de
 illis conqueritur psalmista. **I**n la-
 bore hominū non sunt. **I**deo tenuit e-
 os superbia. **I**tem non pugnāt nec
 ponūt corpus et aiā pro defensione
 cōmunitatis et bonis eorum. **S**ed h̄
 faciunt laici qui se exponūt periculo p̄-
 eis. **I**tem sunt p̄uilegiati a layco-
 rum violentia. vt qui percussent cle-
 ricum est excommunicatus. vt patet.
 xvij. q. iij. c. si quis suadente. **I**tem
 in ciuitatum oneribus et exactionibus.
 vt patet de emu. ecclesie. c. non
 minus. et c. aduersus consules. **E**t
 am a theloneis. vt patet extra de cen-
 sibus. li. vi. c. q̄m̄q̄. et in clem. c. vl-
 timo. **I**nsup ditati sunt multis p̄-
 bendis p̄pter xp̄m. **H**abent em̄ eq̄s
 pingues ac faleratos ad equitan-
 dum. **H**abent mulieres iuenculas
 ad luxuriandum. et si non sufficiat eis
 vna. omni nocte vnā recentem ha-
 bent. mediatrices suas. habent vi-
 carios suos in beneficijs eorum. et
 si nolunt visitare chorū in pro-
 pria persona habent vicarios suos

in clero i oibus hnt vicarios depto
 in vno: qz no hnt vicarios i toime
 tis infernalibz. **A**udiui de qdam di
 tissimo plato hildensēmenfis eccie.
Qui iacuit in agone: q aruisteterūt
 eū plures sui vicarij. **Q**ui dixit eis.
Vos vicarij mei fuistis. **J**ā vni ve
 strū vellem dare decē milia florenoz
 rū si aliquis vellet p me ire ad dyab
 bolū: q eē apud illū vicarius meus.
Sed talē vicariū hrē nō potuit. **E**r
 go desperatus dixit. **V**eniat dyabo
 lus qnūqz vult q portet me secū in
 regnū suū q mox iugulatus est. **Q**ū
 tum at malū sit tale pctm in prelatis
 eccie patet p tale exemplū qd con
 tigit anno dñi nō gētesio lxxxv. i dio
 cesi magdeburgen. tpe ottomis tciij.
Quidam noie vdo liberalibus lrīs i
 sudabat. **Q**ui cū eēt inertis ingenij
 nihil omīno pficere poterat qn tūcū
 qz vberbo tozqref. **Q**uadā aut vice
 post enormes plagas de scol exiens
 ecciam maiore ad honore sci mauritij
 sodorūqz magnifice fabricatā intra
 uit. **I**biqz cū igēti deuotōe psterne
 se regie celi. ei? elementā q bti mau
 ritij pōamū p illūiatōe sui igenij i
 plorabat. **E**t ipē in pābo posuit? pau
 lulū obdormiuit. **C**ui ptn? mī mie
 appens dixit. **A**udiui orōem tuā: et
 vidi afflictōem tuā. **E**cce nō solū sci
 entie imū? tibi dabo. imo etiā post
 mortē archiepi q mō pest eccie prin
 cipis mei mauritij eā tue fidelitati re
 cōmento. **Q**uā si bñ rezeris: premiū
 grande cōsequis. si at male in corpe
 aia moriens. **H**is dās btā vgo dis
 paruit: q iunemis euigilās scholas

more solito itrauit. **C**ū at ad loquēs
 dū apuisset os suū cepit oibus pua
 lere q i disputando cōcludere. ac i oi
 scia pitissim? appere. **S**tupēbāt o
 nes dicētes. **V**n huic tanta q tam in
 sperata scia? **N**ōne iste est vdo qui he
 ri maclabatur vt peus q ecce hodie
 pbatur vt phūs. **P**ost biennū ar
 chieps morit magdeburgen. q vdo
 a cūctis electus metropolitan? effia
 tur. **C**onfirmatus igitur q pallio in
 fulaqz decoratus aliqntulū diu bene
 vixit. **E**t qz honores mutant mores
 cepit pcellu tps cōsilū mris dei neg
 ligere: q pprie salutis inemor eē. et i
 voluptatibus deseruire q dilapidare
 eccie bona. **E**t nō solū seculares feias
 sed etiā velatas violare cepit. **I**nsu
 p qd deterius est absqz vllō tiore ad
 oia flagicioz gna habenas laxare.
 ficqz facta est eius vita oibus odio
 sa ac oibo detestāda. **C**ūqz p multa
 ānorū curricula niēoratus eps aerē
 q mūdū suis scelerbz corrupisset. et
 qdaz nocte migrarū mom aliū abba
 tissam de regali cenobio: quod nunc
 vallis liliorū dicitur cisterciensis or
 dinis secum haberet. audiuit voce
 in hec verba terribilit? intonantem
Cessa de ludo quia lufisti satis vdo.
His auditis multum cachynans fi
 cticiū suspicabatur. q mane facto
 rursus delicijs inuoluit se. factus qz
 durus vt lapis: ad prodigiose voc
 is comminationem minime compū
 gebatur. **S**equenti etiam nocte vo
 cem similem audiuit. sed parūpen
 dens stultus ille vdo adhuc in duri
 cia sua perduravit. **N**octe igitur

tercia apud abbatissam p̄dictā au-
 bans. cū nebandū opus cōmixtio-
 nis libidinosē exercuisset vox sepe di-
 cta cū ingenti fragore itonuit dicēs
Cessa de ludo qz lusisti satis v̄do.
Hac igitur voce audita: vehemens
 stupēfactus aliq̄ntulū ingemuit sed
 nō desisteat. **V**erūtamē dāpnati
 omi iā p̄xim? miser ille coiuinū cras
 incedit. sed nequaquā ad p̄nie laua-
 chru p̄perauit. **S**i talia saxōes ap̄d
 quos gesta sūnt filerent: lapides cla-
 marent. **P**ost menses igit tres cano-
 nicus quidā magdeburgen̄. frederi-
 cus noie in choro sancti mauritij exi-
 stens et orōi vacans: feruētius deu-
 p̄ ecclesia p̄cabatur magdeburgen̄
 vt conditor oim iustus iudex: aut ci-
 tius morbidū caput. s. v̄donem ep̄m
 p̄ mortē de medio tolleret: aut certe
 in melius cōmutaret. **V**erba pond?
 habuerūt. et ecce secuta est visio mi-
 mis terribilis cunctis mortalib? me-
 tuenda. sed maxime eccāru- r̄cōnbo
Vidit em̄ q̄ ventus quidā oēs lā-
 pades ecce extirxit: et tūc venerūt duo
 iuuenes duos ceros gestantes et p̄-
 cedentes ad altare. **P**ost quos igref-
 si sūnt et alij quoz vn? tapeia ante al-
 tare decēter p̄sternebat. **A**lter ve-
 ro duas aureas cathedras desūp col-
 locauit. post illas alter quidā sol? in-
 trauit: qui velut pugil strenu? incedē-
 debat. euaginatū tenens gladiū et
 stans in medio eccāe clamauit. **O**ēs
 sancti quorū hic habentur reliquie
 surgite et venite ad iudiciū dei. **H**is
 dictis apparuit maxima et prefulgi-
 da multitudo vtriusq; sex?. **A**lij mi-

litari habitu adornati. **A**lij pontifi-
 calibus infulis insigniti: intrantes
 chorū sc̄dm ordinem. **T**unc vene-
 runt duodecim viri: in quoz medio
 gradiebatur quidam sole splendidi-
 or. regio dyadenate et sceptro ador-
 natus. et fuerūt apostoli cū xp̄o. **Q**uē
 mox vt viderūt deuotissime adoraue-
 rūt et supra cathedram sedere fecerūt
Affuit et regina celoz luna et stell
 clarior. quā clarissima turba virgi-
 nū seq̄batur. et apostoli gemularit
 susceperūt. **C**ui xp̄s mox occurrens
 et manū eius apprehendens iux se
 eam venerabiliter collocauit. **E**t po-
 stremo appuit factus mauritij? dux
 glōsus cum sua legione: qui se vna-
 nimitē p̄sternentes dixerūt. **E**quis
 sine iudex et conditor seculorū da iu-
 diciū. **C**ontinuo quidā ex astantib?
 abierūt et miserū v̄donem de latere
 abbatisse trābentes miserabiliter ex-
 traxerūt. **Q**uē sc̄us mauritius acci-
 sans dixit. **D**ñe mi. **E**cce iste v̄do nō
 est ep̄s sed lupus: nō pastor sed rap-
 to et maculator et deuorator gregis
 tui. **C**ui hanc ecclesiam ad honorem
 nominis mei sociorumq; meorum
 factam cōmendasti. **I**sta etiam est
 cui domina mea mater tua sancta-
 scientiam donauit predicens: si bene
 ecclesiam regeret. vitam eternam
 possideret. **S**i autem male regeret
 mortem in corpore et anima mere-
 retur. **I**ste miser admonitus est se-
 mel. et iterum secundo et tertio: et se
 corrigere noluit. **E**t non solum hāc
 ecclesiam magdeburgensem sed eti-
 am se et omnia q̄ ei erant commissa

apphānando ad nibilū rebegit. pmo
 sponfas tuas semp a vbiq; a turpi
 ter violauit. Ergo iudica de eo iudex
 equissime. **H**is auditis dñs presis
 dens iudicio sanctosq; respiciēs dix
 it. **Q**uid vobis videtur de isto. **P**u
 gil autē sepe dictus voce magna cla
 mauit dicens. Reus est mortis. **T**ūc
 ait iudex. **C**aput amittere meruit: q̄
 sine capite tempus consumendo in for
 dibus computruit. **Q**uo dicto pugil
 confestim p̄cepit vdomi vt ceruicem
 extenderet. **Q**uod cum vdo feciss; et
 pugil ad ictū gladiū leuasset quidā
 clamauit dicens. **C**ontine manū do
 nec reliquie ab eo auferantur. **T**unc
 quidam cū calice coram vdone stās
 quousq; pugil inserrimū hōis collū
 cū pugna multis vicibus valde pec
 cussit. **E**t ecce post quemlibet pulsū
 hostia polluta p os ep̄i exiens corruit
 in calicem. **Q**uas oēs regina celi re
 uerenter accipiens diligentissime la
 uit a sup altare in calice posuit. **C**ui
 sua turba decenter inclinauit. abijt
 a recessit. **P**ost hec miserabilem vdo
 nem pugil ille decollauit sic q̄ tota il
 la congregatio disparuit. **C**anonic
 us autē fredericus supradictus hō
 iustus qui hoc vidit manifeste nō in
 sompnis. sed aptis oculis. stupens
 a tremens. lumen in cripta. repiens
 oēs ecce lampades reaccondit. **C**um
 q; de facto adhuc dubius a anxiosus
 cū miraretur tādē refūpta audacia
 ad lo cū iudicij paululum p̄cessit: vi
 ditq; calicem cū hostijs i altari. a ca
 put vdomis a trunco corpis longiq;
 p̄iectū. nec non pavimentū sanguie

madefactū: dicens intra se. **O** fruste
 spectaculū. **O** tremendū dei iudiciū.
 q; horrendū est incidere in manū dei
 viuentis. **D**e manerem hec oibus q̄
 viderat narrauit. a oīdit ep̄m i suo
 sanguie madefactū a tabefactū. **E**ad
 hora vnus ex capellans eius: bruno
 noie cū legatōem sibi commissam pes
 gisset. ad ciuitatē magdeburgēsem
 voluit remeare. **I**nterim graui opp̄s
 sus sompno. arbore quandā vmbro
 sam vidit. **E**t de equo descendit a fre
 nū ad brachiū fortiter ligans ibidē
 paululū requieuit. **E**t ecce ingēs glo
 bus spiritūū inuudoz cū tubis a ty
 panis cū gladijs a fustibus ibidē ve
 nerūt a fortiter clamauerunt. **D**ate
 locū: ecce princeps noster carissimū
 vdo venit. **H**is dictis satellites sath
 thane miserā vdomis aiaz in effigie
 corpali cat bena ignea ad collū eius
 cōstricta ad suū principem pduerūt
Cui sathanas p̄tinus assurrexit: di
 cens ei. **B**ene venisti o p̄nceps a fau
 tor a dilatator regni nostri. **E**cce pa
 tissimus sum tibi a oibus amicis no
 stris fidelibus reddere talionem. **C**ū
 autē vdo obmutesceret dixit sathan
Fatigatus est iste dilectus noster.
 ideo consoletur a date ei manducaē
Illo autē tremente a caput vertēte:
 crudes ministri ori eius bufones
 a serpentes violenter impresserunt
 a liquorem sulphureū infuderūt. **A**d
 huc illo nō loquente: sathan p̄cepit
 dicens. **A**d balneū principū deduca
 tur. **E**t ecce non paul erat puteus co
 opulū habens. **Q**uo ablato flāma
 vorax vsq; ad celum erūpebat. que

solū montes. arbores et lapides. ym-
mo etiā aquā iux̄ manantē velut sti-
pulā cōstēbat. In quā illā infelicem
v̄tōnis aiām precipitauerūt. et post
modū extrahētes in modū ferri cadē-
tis totā igneā suo principi detulerūt
Cui subridens dixit. **N**ōne balneuz
suaue habuisti o p̄nceps? **T**ūc v̄do
se dāpnatū oīno vidēs cepit blasphemare
et dicere. **M**aledcūs sathan et
totā familia sua **M**aledcūs dē? qui
me creauit **M**aledcā terra q̄ me pos-
tauit. **M**aledcā pentes qui me genu-
erūt. et maledcā oīs creatura in celo
et in terra. **T**ūc dēones vna cū prin-
cipe suo ceperūt manibus plaudē et
dicere. **V**ere dignus est iste manere
nobiscū. qz optime scit n̄m offiā.
Mittat ergo nūc ad principālē sco-
lam dāpnatorū: vt videat et audiat
et addiscat ampli? **E**t inde nō exeat
amplius in sc̄la sc̄lorū. **V**ix verba fi-
merat. et ecce vnanimū in odiosam
illā aiām irruerūt. eāqz tam ipetuo-
se in tartarū illud iactādo immiserūt.
ac si celū et terra et oēs montes hui?
mūdi inuicē quassaretur. **C**apellan?
āt supradcūs hec oīa in sōpno vidēs
et audiens timuit vehementer. **T**ūc
princeps tenebrarū digito eū oñdēs
dixit. **V**idete ne cleric? effugiat iste
q̄ nos aspiat. q̄ sp̄ maliciarū suarū
coopator cōsciūs et defensor erat. **E**r-
go sicut fuit fautor culpe fit p̄nceps
et vindicte. **I**ō in illū puteū ad dñz
suū demergat. **Q**uo dicto cū dēones
eū cape vellent et fugere conaretur
rep̄te a sōpno exiliens euigilauit. et
miserū trahentes hōiem tam diū hic

inde saltabāt: donec a sua iūctura ei?
brachiū penitus soluebat. **D**ifficulē
tandē equū suū ascendēs magdebur-
gen. venit. moxqz dñm suū mortuū
cognouit eē. et visioem visioni. terro-
remqz terrori. iudiciū iudicio cumu-
lans oīa que viderat et audierat nar-
rauit. **Q**ui oñdēs brachiū suū auul-
sum etiā repentine vaticinauit argu-
mentū veritatis. **C**ūes at̄ hec audiē-
tes timuerūt vehementer et cadauer
illud ignobile ab v̄be in palude iac-
tauerūt. **Q**d bestie infernales cum
plausibus et lusibus p̄tinus accepe-
rūt. et huc illucqz trahendo morib?
discerpserūt. et rurales iux̄ bitantes
varijs iūr̄ijs multociens affecerūt.
Tandē imito cōsilio glebā illā male-
dictā de palude trahentes obusserūt
in puluere. et in albā fluuiū piecerūt
Mira res. tūc oēs pisces suū iurgitē
relinquētes oceanū adierūt. donec
letanijs et orōibus et penitētijs pla-
catus iā deus post decimū annū vix re-
dierūt. **H**ui? horrendi p̄digh̄ mēo-
riam ingerit oculis nr̄is cruor v̄do-
nis ex ip̄ius decollatōe effusus super
pauimentū marmoreū candidū posi-
tus. **Q**ui tā visibilr̄ adhēt vt de eēn-
tia marmorū esse videat. **S**up̄ at̄ lo-
cū illū vbi decollatio est facta sp̄ p̄-
sternūt tapetia et qñ sup̄ electū. te de-
um iadam? iux̄ morē canis tollūt et
ibi ad orōem sternūtur. vt vidētes
sibi caueāt ne peant sicut ille. **I**stō
deberet eē exemplū oīm maloz p̄la-
toz vt audiētes tremiscāt dīmā vl-
tionem super malos p̄relatos seues-
tissimā.

Sextimo peccant contra illud
 p̄ceptū **N**ō mechaberis: q̄
 deo simplr voverūt: a mu
 to totaliter se abdicauerunt vt fr̄s
 monachiq̄ moniales. Et si tales inā
 dūt in vitū fornicationis graui? sa
 crilegiū amittūt q̄ p̄cedentes a ma
 gis faciūt cōn̄ illud p̄ceptū **E**t h̄ p̄p̄
 duplex votū qd̄ deo voverūt. Vnuz
 in receptione sacri ord̄is. aliud āt i p̄
 fessione religionis **M**ulta āt sūt per
 que oñ d̄itur magritudo h̄ peccati
Primuz. qz gen. vi. moyses narrat
 tanq̄ cām diluuij cum cepissent hos
 nimes multiplicari sup̄ terrā a filios
 p̄creassent **V**idētes filij dei filias ho
 minū qz eēt pulcre acceperūt sibi ux
 ores ex eis quas elegerāt **P**er fi
 lios dei intelligūtur illi qui descende
 rūt de seth qui a pr̄ suo fuerūt istru
 di in cultu d̄mo **P**er filias āt hōim
 intelligūtur mulieres descendētes de
 cayn que erāt curiose a dissolute a lu
 brice **E**t de illis precepit seth filijs
 suis qz nō d̄berent m̄iomū cum eis
Sicut d̄ns p̄cepit filijs isrl̄ vt non
 d̄berēt m̄iomū cū mulieribus chas
 naneis. **S**ed filij seth p̄cedente tpe
 transgressi sūt h̄ p̄ceptū. p̄p̄ qd̄ ve
 nit diluuiū **S**i āt displicuit deo: qz
 filij seth acceperūt filias cayn. q̄ntū
 erendū est displicē deo cū filij dei a
 religiose p̄sone fornicātur cū filiabo
 hōim. **S**edo p̄z ḡuitas h̄ p̄cti p̄p̄
 scandalū. qz magis scandalisat po
 pulū p̄ctā religiosoz q̄ aliorū. **C**ōn̄
 q̄s d̄r in euāgelio. math. xvij. **Q**ui
 scandalisauerit vnū ex pusillis istis
 q̄ i me credūt. expe. vt suspē. i col. ei?

mola asinaria. a demer. i p̄fū. mais
Jō d̄r. xvi. di. c. **I**n scripturis. **Q**z
 p̄ctā religiosoz p̄p̄ scādala sūt oc
 cultāda. **D**ubitat̄ vtz religiosus eo
 d̄e ḡnie p̄cti ḡui? peccat q̄ scl̄ an̄s r̄z
 th̄. in sc̄da sc̄de. q. clyxxvi. ar. x. qz
 p̄ctm̄ qd̄ a religiosis amittit̄ p̄t eē
 ḡui? p̄ctō scl̄ anū ei? d̄e sp̄ei triplr.
Priō si sit d̄votū religiōis: puta si re
 ligiosus fornicat̄ l̄ furat̄ qz fornicā
 to fāt d̄ votū cōtinētie. furādo d̄votū
 paupertatis **S**ecūdo si ex d̄ceptū pec
 cat: qz ex h̄ vid̄r eē magis i ḡtus d̄i
 uinis b̄nificijs in q̄bo ē s̄blimat̄ ad
 statū p̄fectōis. sic **A**p̄ls ad heb. vi.
 qz fidel̄ ḡuioza supplicia mēt̄ in h̄ qz
 peccādo filiū dei calcat̄ p̄ d̄ceptū.
Vn̄ d̄ns d̄qr̄t **J**e. xi. **Q**uid ē qz dis
 laūs me? i domo mea fāt scelera nul
 ta? **T**ercō p̄ctm̄ religiosi p̄t eē ḡui?
 p̄p̄ scandalū. qz ad vitā eius p̄les
 respiciūt **S**i vō religi osus n̄ ex d̄cep
 tu l̄ infirmitate aliq̄d p̄ctm̄ amiserit
 qd̄ n̄ ē d̄ votū sue p̄fectōis ab scan
 dalo puta i occulto: leni? peccat eodē
 ḡnie p̄cti q̄ scl̄ an̄s: qz p̄ctm̄ ei? si sit
 leue q̄i absorbet̄ ex multis boīs opi
 bus q̄ facit **E**t si sit mōrle p̄ctm̄ faci
 us ab eo resurgit **P**riō p̄p̄ int̄tōz
 quā h̄z erectā ad deū q̄ si ad horā it̄
 q̄piat̄ de facti ad p̄stia repat̄ **I**uua
 tur eē a socijs ad corrigēdū. vtz. ecā
 iij. **S**ivn? cca. q̄c. **T**ertio est graue
 illd̄ qz p̄ctm̄ carnis in religiosis ē
 apostasia **S**i em̄ q̄ hitum religiōis
 deserit apostata iudicat̄ cū castitas
 magis sit s̄balis religiōi q̄ hitus. q̄
 castitate deserit apostata est. **V**n̄ d̄e
 tali veni est qd̄ legit̄ puer. vi. **D**ō

apostata
 in claustr
 te carnis
 sit habitus
 d̄votū
 si sep
 p̄p̄
 Allet
 nullū
 as in
 omnes
 nos m̄
 te. a d̄
 q̄bant
 abue
 h̄ba
 m̄
 go n̄
 singular
 motus
 q̄pam
 uerit
 mis
 moni
 tur
 a sc̄m
 Dolent
 d̄votū
 parenti
 vlt
 ḡm
 le
 p̄t
 let
 h̄
 a
 vlt
 l̄is
 p̄p̄
 p̄p̄

apostatavir inutilis. qz quicq̄d facit
 in clauſtro nō valet ei ad meritū vi
 te eterne. a quo ad hoies inutil ē cū
 fit hoibus in ſcandalū a deriſionem
Sed nō eſt ſcandalū ſi nūc religio
 ſi ſepius ruūt in vitū fornicationis
 ppter frequentē mulierū conuerſatōz.
Allegāt em̄ p excuſatiōe ſuorū erro
 rū illud. qz helias māſit apud vidu
 am in ſarepta. Et̄a apoſtoli muliēs
 comites ſecū circūducebāt. Itē iohā
 nes mr̄em dñi aſſumpſit xp̄o delegā
 te. a dñs mulieres ſecū duxit. Nā ſe
 q̄bant eū a miniſtrabāt ei de ſacula
 tibz ſuis. vtz lu. viij. Cui ec̄ mar
 t̄ha miſtrabat. Et ſingularit̄ ad pu
 teū locutus eſt cū muliere. Quare er
 go nō ip̄i. **A**d que rūt auḡ in li. de
 ſingularitate clericorū. Callidi argu
 mentores a iuris piti i quā fallaces
 q̄dam volūt p̄uaricari ip̄a iura trāſ
 uertūt: a inconuenientibz exēplis ſi
 miles dicitūas obijciūt. qz p ſalo
 monē in ip̄i legis ſagacitate pducū
 tur. P̄ctōz inq̄t hō vitabit correctōz
 a ſcōm volūtate ſuā inueit opatiōz
Solent at̄ q̄dam hoc cōn eos frau
 dulenter obijcere. P̄rio qz faciūt ar
 gumentū a maiori affirmatiōe. qd̄ n̄
 valet. Sicut em̄ nō valeret hoc ar
 gumentū. Ille miles fortis ſubiit ta
 le certāmen a viat. Ergo iſte debil̄
 p̄t hoc idē facere vt vincat. Ita n̄ va
 let. **A**pli a p̄phete cohabitauerūt cū mu
 lieribus a euaserunt ſine p̄ctō. ergo
 a nos hoc idē facere poſſum. **S**e q̄t
 ibidem. Reuera hoies qui compant
 ſe ſcis qz eximia conuerſatio nr̄a p̄
 phetis vel apoſtolis videatur equa

lis. **H**ec auḡ. Et loquitur ibi promi
 ce. **S**ecūdo qz ſi in hoc imitādos di
 cunt ſcōs a imitari volūt. dñt a in a
 lijs opibus virtuoſis imitari: qd̄ tñ
 nolūt. **T**ertio qz nō eſt eadem cau
 ſa nobis que fuit in ſcis. Dñs em̄ p̄
 uidens qz erant futuri heretici q̄ nup
 tias cōdēpnarēt. noluit mulieres a ſe
 a ab apoſtolis elongare oīno. ne ex
 hoc error iſte confirmaretur. **Q**uar
 to qz illa familiaritas ex cauſa ratio
 nabili valde modica fuit. Nā ſi allo
 cutus eſt dñs ſamaritanā hoc ad ho
 tam fuit. quā docuit a reſeſſit. **E**t p̄
Factū eſt inq̄t euāgelista qz faciebat
 iter p̄ caſtella a citates: euāgelizās
 regnū dei: a duodecim cū illo. a muli
 eres que erāt curate a ſpiritibz imū
 dis a infirmitatibus. a maria mag
 dalena de qua eiecerat ſeptē dēomia
 cō. **E**cce cā rōnabil̄ cur ſeq̄bāt. **S**ic
 etiam helias miſſus a dño intrauit
 tabernaculū vidue ad magnalia fa
 cienda. vt famis tpe tam ip̄i vidue
 q̄ pupillis ſubueniret. **S**ic etiā fu
 it de apoſtolis a alijs ſandis. Ergo
 non excuſat eos allegatio illoz ſan
 ctōz. ſed poſtius dñt fugere qd̄ ſiḡt
 eorum habitus. qz portant cappam
 in dorſo que eſt ad modū clipei in
 ſignū qz ip̄i dñt pugnare cōn mūdū
 fugiendo. non aggrediendo. qz ag
 grediendo in pugna carnali homo
 ſaciliter vincitur. **C**uius exemplum
 patet in vita ſpatrū. vbi dicitur: qz
 dyabolus volens quendam herē
 mitam deijcere: venit ad cellā eius cir
 ca noctem: rogans vt dimitteret e
 am illa nocte quieſcere apud eum.

Quod cum amisset per receptioem stetit cum eo iuxta ignem. postea inceperunt loqui de multis. atque cepit ammirari barbam suam et tagere et iocari. tandem per hominum multa quasi familiaris effecta provocavit cum ad turpem commixtionem. **A**d quod cum se ille pariter. evanuit subito de manibus suis. **E**t facta est vox in aere dicens. **O** monache qui te extollebas usque ad celum quomodo cecidisti? **E**t ideo utile est bonorum virorum nullam familiaritatem habere cum mulieribus. **Q**uarto est gaudium de omni-
 io excellenti studet quod religiosi cadant in peccata carnis. **E**cce. **V**enatio leonis onager in heremo. leo est diabolus. cuius est venatio monachorum in claustris. **Q**uem cum facit cadere in peccatum carnis: mirabiliter gaudet et delectatur. **C**uius exemplum patet in vita spatru cum quodam filius sacerdotis peccatorum quodam die vidisset preteritum suum in templo sacrificantem peccator: vidit et sathanam cum militia eius astantem. **Q**uem cum singuli deones ad-
 rasserunt extulerunt factam nequam suam. **E**t **v**enus ait. **P**er triginta dies homines vni-
 us provincie ad bella instigavi: et plu-
 rimum occisi sunt. **A**lius dixit. **P**er viginti dies in mari fui: et suscitavi tempe-
 statem: et multi homines submersi sunt in mari. **A**lius dixit per triginta dies se interfu-
 isse nuptiis: et sponsum et sponsam occi-
 disse et multam sanguinis effusionem pau-
 rasse. **H**oc audito sathan omnes flagel-
 lari iussit. **T**andem unus ait. **P**er .xl. an-
 nos inveni quendam monachum in heremo ad peccandum: et vix illa nocte con-
 puli eum fornicari. **T**unc surgens oscu-
 latus est eum: et imposuit ei coronam quam
 habebat dicens eum quod maximum fecisset

Qui ei maxime placet luxuria religi-
 osum per in tertio li. dial. **Q**ue andrea
 sudane civitatis episcopo. qui cum vita virtuti-
 bus plenam duceret continentiam. quendam
 mortalium quam prius secum habuerat nolu-
 it ab episcopo sui curia repellere. certus
 de sui et eius continentia. **S**ed hostis eius
 spiritus cepit oculum eius imprimere aditu
 temptatoris exquirens. **Q**uadam vero die
 iudeus de capania alio tendens. cui
 esset nox nesciens quod declinaret iuxta ap-
 pollinis templum se contulit. **N**octe vero
 media dum pre timore vigilaet vidit
 malignorum spirituum turbam in ecclesiam
 advenire. **Q**uorum princeps discutere
 cepit quod egissent. **E**t unus ex illis as-
 seruit quod in andree animam spiritum scimo-
 alis per quendam temptationem carnis commo-
 visset. **C**um vero malignus spiritus qui pre-
 erat inhypanter audiret. adiunxit quod
 ad hoc deventus temptatio. ut die preterito
 in terga eiusdem mortalium feie alapa
 dedisset. **T**unc blande extortatus est eum
 ut perficeret quod incepit. et singularem
 palmam teneret. **T**unc iudeus accedens
 ad episcopum diligenter ab eo licet vellet
 celare rem extorsit. **Q**uem episcopus convertit
 et baptisavit. **Q**uinto h. per. quod legitur
 deus ista graviter puniisse peccata: que fa-
 cta sunt in claustris. **P**rimum claustrum
 in celo fuit. in quo ipse deus abbas fu-
 it. **I**n quo illi peruersi monachi scilicet
 cet demones absque spe venie dampna-
 ti sunt. **S**ecundum fuit in terrestri pa-
 radiso in quo qui inobedientes fuerant
 de paradiso sunt expulsi: et morti cum to-
 ta posteritate dampnati. **T**ertium clau-
 strum fuit in primo statu ecclesie in quo pe-
 trus fuit abbas. in quo qui proprietarii

esse voluerūt. morte subitanea pie-
runt. **D**exto patet hoc. qz est vita ā-
gelica. **S**mitari enī dñt āgelos i pu-
ritate. Ergo claustral āgelus ē si bo-
nus est. Vel si malus est diabolus ē.
Tales claustrales sūt dēones i cubi-
tero. **P**rofessi xp̄iane religionis mi-
liāā mediū sūt inter āgelos ⁊ demo-
nes. aut enī angel erūt equales aut
demonib⁹ nō impares. **I**git i clau-
stralibus videtur hoc maximū p̄ctm
eē ⁊ indecens. qz spūalissimi dñt eē
⁊ hoc p̄ctm eos pre ceteris carnales
reddit. **E**fficiatur enī hoc p̄ctō homo
totus caro. **N**am macula in oculo ē
intolerabilis que parū graualet in
alio mēbro. **S**ed viri contemplati-
ui sunt oculi. **I**ō dicit **A**ug. ⁊ ponū-
tur eius verba. iiii. q. vii. c. quantuz
libet. in fine. **N**on vidi inquit peio-
res q̄ qui in monasterijs defecerūt:
nec meliores si p̄fecerūt.

Non mechaberis.

Octūo peccant cō illō p̄-
ceptum. nō mechaberis.
qui fornicatur cū monia-
libus ⁊ etiam ipse monia-
les. quod est adeo graue qz non so-
lum est fornicatio imo est adulterū
qz ibi fit ac cessus ad sponsam xp̄i.
⁊ est valde graue gen⁹ adulterij. si
attendamus cui desponsata est. qz
āltissimo. **Q**uāto enī nobilior cui de-
sponsata est. tanto maior est contu-
melia. **I**psi enī est desponsata cui ā-
geli seruiūt. **A**ttendere ec̄ debet qui
eā sollicitat qz ē sponsa dei sui ⁊ dñi
sui ⁊ creatoris rerū. **E**t tales videtur

excoicati vtz. xvij. q. i. c. si q̄ vbi dicit
greg. **Q**ui cū hmōi feis in aliq̄ fue-
rit iniquitate reptus cōione pruet. si
laycus ē. **S**i vero clericus ē a suo qz
remotus officio p̄ suis cōtinue lugē-
dis excessibus i mōsteriū detrudat.
Ide dicit. c. eos. ibide. **E**t si cū hmōi q̄s
mōnium straxerit. ipō facto est exco-
municatus. vtz. i. c. eos. in cle. de af-
finitate ⁊ consanguinitate. **A**d hoc p̄ca-
uendū precipit ex de vi. ⁊ honest. cle-
ricoz. **M**onasteria scinomialiū si q̄s
clericus sine manifesta ⁊ rōnabili cā-
frequentare presumpserit p̄ ep̄m arcea-
tur. ⁊ si nō destiterit ab officio eccle-
siastico reddatur inuuis. et si layci
sint excoicationi subdatur. ⁊ a cōtu-
sipeliiū fiant penitus alieni. **T**ales
dñt attendere qz ioseph dixit dñe sue
Dormi meū. **Q**ui rñt. **N**ō possuz fa-
cere hoc malū ⁊ peccatē in dñm meū
Gen. xxxix. **A**ttendere ergo debet qz
sponsa ista adō dilecta ē a dño suo
qz inclusit eam ⁊ oblita est pplm̄ suū
⁊ domū p̄ris sui. **V**nde cōcupiuit rex
decorē eius. iuxta illud verbū ps̄. ac̄
Audiui de quodaz clerico qui qñdā
monialem traxit de monasterio: et
iuit cum ea per quandā filuam. ⁊ cū
vellet cum ea fornicari incepit arbor
sub qua iauerunt terribiliter ardē
⁊ illi territi ⁊ compuncti defiscebāt
ab opere nephario. ⁊ clericus redux-
it monialem ad monasteriū. **S**ecū-
do p̄z ḡuitas h̄ p̄cti. qz ibi cōmittit
stuprū. i. illicita defloratio v̄ginū. q̄
vt frequē est ibi. **R**ecitat aug. li. iij.
de ci. dei. c. v. qz sacerdotes dee veste
romani antiq̄tus viuas defodiebāt

in adulterio deprehensas. **N**ā he sacer
totes fuerūt virgines. **S**i virgines p
toloz viui fodiebātur i terra: q̄nto
magis v̄gies xp̄i. **R**ecitat aug. ibid̄
de q̄dā v̄gie claudia noīe. q̄ cū i suspi
cio nē falsā stupri v̄isset ad pbandū
sue virginitatis pudorē angulo i vado
tyberis nauē traxit. quā copiosa h̄iz
multitudo trahē nō potuit. **S**z de q̄
dam virgine alia dicit Aug. li. xxij.
de ci. dei. c. xi. **Q**ue cū piclitaretur fal
sa suspicione de stupro cribrū iplesse
aq̄ de tyberis ad suos iudices nulla e
ius pte stillante portasse. **D**icit ibid̄
Aug. de virtute beonū poterat suspē
di sur sū in cribro ne caderet beozuz
aut āgelus v̄l deus. **T**ertio ē icestus
et est valde ḡue genus. qz cū vxore pa
tris tui. **V**n̄ ad h̄ p̄t referri qd̄ legit̄
.i. ad cor. v. **A**uditur inter vos forni
catio. et tal̄ fornicatio q̄l nec iter gē
tes: ita vt vxorē pr̄is aliq̄s habeat.
Ad idē. gen. penl. Ruben effusus es
sicut aq̄ qn̄ ascendisti cubile patris
tui et maculasti stratum eius. **T**ales
sunt inimici pr̄is oipotētis et filij et
sp̄s sancti. scōrum āgelorū et totius
celestis exercitus. **Q**uarto ibi qd̄ā
mō est vitū cōn̄ naturā. qz fornicat̄
cū mortua et iā sudario inuoluta. qz
religiose p̄sone q̄ p̄fecte ordinē suū
seruāt ct̄nue sudariū suū ferūt. qz i
bitu suo sepeliūtur. **T**ales de iure de
beēt agere p̄m̄am decē ānorū: et ip̄a
filij. sed in formā traditā. xxvij. q. i. c.
de filia. et c. deuotā. **Q**uātū at̄ displi
cet deo et b̄tē virgini. patet de qd̄am
momali. de q̄ dicit cesari. di. vij. c.
xxij. dices. qz erat qd̄am scimonia

lis feia virgo a qd̄am clerico luxuri
osis verbis stimulata. et itantū flan
te vehementer illo. cui? anhelitus ec̄
prunas ardere facit. succōsa est vt cū
corde et ore petitiōni eius assentiret.
p̄mittens qz dicto c̄pletorio ad lo
cū designatū venire vellet. **E**rat ei cu
stos eccl̄ie. **D**ictō c̄pletorio cū cōuen
tus ascendisset dormitoriū et illa ex
ire vellet de oratorio i ip̄o ostio xp̄ni
manibus i cruce exp̄ ansis stare con
spexit. **C**ui cū igressus nō pat̄t: ad
ostiiū qd̄ erat i opposito currit. **I**ta
succensa fuerat in amore clerici vt pe
ne rōis exp̄s: qd̄ circa se dimitus as
geret nime aduerteret. **Q**uid pl̄ a
oēs ianuas adiit et crucifixū in oibo
ianuis iuenit. **T**ūc primū ad se ver
sa et terrena dixit intra se. forte volū
tas dei nō ē vt vsq̄ vadas. **S**olita
fuerat eadē virgo singul̄ diebo sp̄ea
lem q̄ndā orōem dicere de passione
d̄m̄. quā d̄ns in tanto piculo remue
rauit visione tā vtili. **Q**ue tremēs ad
imaginē dei gemitūs iuit: et se pro
stravit de suo pctō vniā postulās. **A**
q̄ cū imago faciē v̄teret et illa eb
noxi? supplicatura p̄pi? accēdēt. ima
go maxillā eius manū percussit dicens
Quo vis ire fatua. vade i dormito
riū tuū. **T**ā fortis erat illa alapa vt i
terā r̄es sic iacēt vsq̄ ad tps̄ matu
tinale. **A**lie moiales eā repiētes eā e
reperūt. et sic refoallata narrauit oia
circa se gesta et fuit p̄sus a tēptatōe
p̄ alapā libatā. **S**z dubitat̄ de moia
libo occulte corruptis. i q̄b̄ dā ei mō
sterijs ē c̄suetudo qz v̄gines i festi
tibus portēt accēsos cereos. alievō

extinctos Virgines etiā cū ab ep̄cō
 secant cereos hñt accensos Quis
 dabit moiali occulte corrupte? Si
 cereū portat accensū deo mētē a pec
 cat mortalē Si vero extinctū: crimē
 suū detegit a sorores scandalizat.
 Rñt thomas in suo tractatu p̄nali.
 dicens q̄ consiliū est q̄ tali die se fis
 mulet infirmā: nec mētietur. qz h̄z
 infirmitatē mentis sue que totalit̄ i
 pedit ne ad cereū accensū depositū
 accedat. De illis corruptis moiali
 bus loq̄tur Jero. in epl̄a ad fusānā
 dicens. Ad te nūc mihi sermo q̄ ca
 put tantoz maloz es que multiplici
 ter misera es: cū nomē virginitatis ec̄
 pdidisti. Ne phas est em̄ te vocari
 fusannā que casta nō es. Sequit̄ ibi
 dem. Eras virgo in paradiso dei utiqz
 inter flores eccē eras sponsa christi
 eras templū dei: eras habitaculū sp̄i
 ritus sancti. Et cū totiens dico eras.
 totiens necē est vt ingemiscas: qz n̄
 es qd̄ fuisti. Incēdebas in eccā tāq̄
 colūba illa de qua scriptū est. penne
 colūbe de argentate. Splēdebas vt
 argētum. fulgebas vt aurū. Eras ei
 vt stella in manu dei. Que est ista
 subito cōuersio: que repentina muta
 tio? De virgine facta es corruptō sa
 thane: de sponsa xp̄i scortū execrabi
 le. de tēplo dei phanū imūdiā: de bi
 ticulo sp̄i sancti tuguriū dyaboli.
 Que incēdebas cū fiducia vt colūba
 nūc lates in tenebris vt vesptilio.
 Que fulgebas vt aurū p̄pter v̄gini
 tatis decorez: nūc vilior facta es luto
 platearū. Que fueras stella radians
 in maū dñi: de alto cadens iuersa eg

in carbonē extinctū. Ve tibi misera a
 iterū ve. q̄ tanta bona p̄pter pui t̄pis
 luxuriā pdidisti. Nec Jero. Tales
 lasciuas moiales tripliciter scā ec̄
 clesia punit. s.

Monasterij inclusione.

Ornatus exterioris priuatione

Introitus virorū prohibitionē

Primo monasterij inclusiōe. qz nō
 dñt egredi monasteria: nisi in maḡ
 necitate. vtz de statu regularū li. vi.
 c. Periculose a detestabili quorū d̄
 moialū statui q̄ honestatis laxatis
 habent. a mōachali modestia sex
 usqz verecūdia ipudēter abiectis ēz
 sua monasteria nōnūq̄ p̄ habitacu
 la secularū p̄sonaz discurrūt. frequē
 ter. intra eadē mōasteria p̄sonas su
 spectas admittūt in dei offensam. a
 religionis obprobriū a scandalum
 plurimoz obuiare a: p̄ictes salubri
 ter p̄nti constitutione sanxim? vni
 uersas a singulas moiales p̄petuo
 in suis mōasterijs debere decetero p̄
 manere in claufura: a nulla dz egre
 di monasteriū nisi in maḡ necitate.
 a cā rōnabili. Et si dñt facere pro
 rissa aut abbatissa alicui p̄ncipi seu
 dño tpali h̄magiū vel fidelitatis sa
 cramentū. tūc egredi dñt cū hoēsta
 a decēti societate. Et factō h̄magio
 mox euestigio ad monasteriū reuer
 tant. Rogat etiā omēs p̄ncipes a
 dños tpales p̄ viscera ih̄u. ne mo
 ales habeāt occasiōem vagandi. s̄
 q̄ possint causas agere per procura
 tores. eorum in curijs aut in tribus
 nalibus. eorumqz episcopis a etiam
 prelati ibidem precipitur: q̄ hoc

dñt ordinare vt ista p paratore fi
ant Etia p papif ibide oibz prelati
spualibz: pñarchibz: pñatibz archi
epi in vtute scē obediē: a sub attes
statiōe dñi iudicij: a inñatione ma
ledictōis eterne. q̄tenus i monasteri
is eis subiectis debitā p̄uret clausu
ram Sed p̄choloz b̄ mīme i moia
libus seruat. Naz crebre discurrūt
p villas a citates: a qd̄ p̄i? ē p ca
stra raptorz vehūtur i eq̄s ad basti
ludia: choreas a cūctacula scl̄ana.
qd̄ antiq̄tus mīme fieri solebat Nā
nō cognouērt viros a muliēs. Cui?
exemplū poit cesari? di. vi. c. xxvij.
De q̄dā puella q̄ tā simplex fuerat q̄
vix poterat discernē iter pec̄? a boiez
Die ei q̄dam murū pomerij capta af
cendit Quā illa vidēs: qd̄ eēt iterro
gavit a sorore astāte Illa cognoscēs
eius simplicitatē: iocularit̄ rñt. Mu
lier ē scl̄aris. qz qñ scl̄ares muliēs
senescūt: cornua a barbas emittūt.
Que sic p̄mansit in sua simplicitate
Secūdo eas eccl̄a p̄iūt oītus exteri
oris priuatōe: dicēte ap̄lo. i. ad cor.
vij. Mulier inupta a virgo cogitat
quō deo placeat. a quō sit scl̄a corpe
a spū. Nō ei dñt curare exteriorē pul
critudiem h̄ interiorē. sicut dic̄ petrus
blesē. ep̄la. lv. ad vnā monialem.
Ois gl̄a inq̄t filie regis ab itus. Et
tanto eius sponso tuo xp̄o acceptior
q̄nto es i veste vilior: in cultu corpis
tui abiectior: in sermone rarior: i vul
tu deterior: i asp̄ai v̄cūdiōr. a i ief
su maturior. Nec ille Sz p̄choloz
oppositū est cū illis q̄ nō q̄rūt mō oz
natū interiorē h̄ exteriorē in ceruicibz

a in corallis. Nō placere stūdet xp̄o
h̄ h̄i. Nō veste viliori. h̄ prec̄dior
De mane appent in veste religiosa.
sed post prandū in seculari. obiosa
deo a angel̄ eiūs. Nō in corpe abie
ctior h̄ pulcritor Non in sermoē sed
verbis seculi studiosior: sponēdo et
cantādo carmia scl̄ana a amatoria
Nō in vultu deieciōr h̄ ornatior pes
plis certāmis a anul̄ Nō in celsu ma
tunoz h̄ petulātor vagis ocul̄ a lux
uriosis. De q̄bus d̄ in cle. de statu
mo. c. Attendētes. Vbi d̄ q̄ visita
tores monialiū h̄ solitūdis studi
um diligenter impendāt vt monia
les ip̄e q̄rum nōnullas audiūm? do
lentes in subscriptis excedere p̄amis
seriis varioz foderaturis. vel s̄āda
licis comatis a cornutis crimb? et
scacatis a v̄gatis capuciolis nō vtā
tur. nō choreas. nō secularū festa p̄
sequatur. Nō die noctuqz p̄vicos a
plateas incedāt: aut voluptuosaz
vitā ducāt ac. Nec a filia his ibide
inhibēt Tertio puniūtur introit? vi
rorū p̄hibitōe. vt. 3. li. vi. in. c. picus
loso de statu regu. a in. c. monaster
ia. a ex. de. vi. a h̄. cle. c. vt. s̄. Cui?
exemplū poit Cesari? di. vij. c. xxxij
Qz fuit in quodā mōasterio scimoi
aliū c? nomē ignoro. virgo quēdaz
nomē beatrix. Erāt at corpe sp̄iosa
mente deuota: a in obsequio dei ge
triciis feruētissima Quā clericis qui
dā vidēs a sepi? visitas. cōcupiscēs
p̄ari cepit. Illa verba luxurie sper
nente: illoqz tanto ipoztuni? istāte
serpens antiqu? tā velēmenter pec̄?
eius succēdit vt flāmā amoris fers

re non posset Accessit ad altare b̄tē
 gnis dicēs D̄na q̄nto deuoti? potui
 seruiui tibi. ecce tibi clauēs tuas res
 signo: qz fuit sacrista. ⁊ tēptatiōes
 carnis diuiti? sustinē nō valeo ⁊ clā
 secuta est clericū. Quā cū miser ille
 corrupisset post dies paucos abiecit
 Illa cū nō hrēt vñ viuēt: ⁊ ad clau
 strū redire erubescēt scā ē mētrix In
 q̄ vitio q̄ndēcā ānis p̄manit. Finito
 āt illo tpe q̄dā die in hitu sc̄larū ad
 portā mō asterij venit. Que cū dixisset
 portario. Nosti beatricē q̄nz b̄?
 oratorij custodē R̄nt Optie noui Est
 em̄ d̄na p̄ba ⁊ scā ⁊ sine q̄relavh̄ in
 h̄ac diē i h̄ loco cūfata Illa āt verba
 eius notans h̄ nō intelligens. dū ab
 ire vellet m̄r̄ m̄ie i effigie nota ei ap
 parens ait Ego p̄ q̄ndēcā ānos absē
 tie tue officii tuū suppleui: reuertere
 nūc in locū tuū ⁊ p̄nam age. qz nul
 lus hōim nouit excessum tuū In fōz
 siq̄dem ⁊ hitu il lius. Sei gemitrix os
 pus egerat custodie Que mox igref
 sa q̄diū vixit gr̄as egit. Ex h̄ patet
 qz si ille clericus māfisset ex claustrū
 nō corruisset mortalit̄ illa.

Nono peccant cōn illō p̄cep
 tū Nō mechaberis. s. qui a
 gūt cōn naturā. vt sūt zoto
 mite. ⁊ qd̄ oim̄ illorū p̄d̄corū pess
 mū est. vt z p̄ Aug. ⁊ pomē. xxxij. q̄
 vij. c. Adulterij malū. dicentē. qz o
 m̄iū illorū pessimū est qd̄ ē cōn natu
 rā. Et ibidē. c. flagicia dicit Aug. qz
 p̄ctm̄ zotomoz ap̄d̄ oēs gētes ē dete
 stabile. Idē dicit Jero. Vfus cōn na

turā sp̄ illiātus ē: ⁊ p̄ auldubio fla
 gicioz atqz turpior. Nā dicit aug. in
 c. adulterij. qz p̄ctm̄ zotome ḡui? ē
 q̄ cum m̄rē p̄pria peccare. Propt̄ qd̄
 mutū vel indiciabile d̄z: eo qz p̄ctm̄ il
 lud noiare turpissimū ē. ita vt eo os
 dicētis ⁊ aures audientū polluantur
 vtz. xxxij. q. iiii. in eo. Et repugnat
 ordim̄ naturali quē natura instituit
 Jō vocatur vitū cōtrā naturam. Et
 sunt ibi multi ḡdus sc̄dm̄ qz dicit s̄a
 ctus t̄ho. in sc̄da sc̄de. q. xi. Vno mō
 si absqz oī cōcubitu cā delcātiōis ve
 neree pollutio p̄auref: qd̄ p̄tinet ad
 p̄ctm̄ imūdicie. quā q̄dam molliciez
 noiānt: sicut faciūt aliq̄n puelle ⁊ iu
 uenes puocantes se manu: vel quis
 alio ingemio ad pollutiōnē. Secun
 dō fit p̄ concubitu ad rem nō eius dē
 specei: qd̄ vocatur bestialitas. De q̄
 d̄z leui. xvij. Cū oī pecore nō coibis
 nec maculaberis cum eo. Mulier nō
 succumbet iumento nec miscebit̄ ei
 Quod scelus patet exo di. xxij. Qui
 coierit cum iumento morte moriat̄.
 pecus quoqz occidite. Sup̄ quo d̄z
 ait nicolaus de lira Non quia peccas
 uerit cum non habeat liberum arbi
 trum. sed in detestatiōem criminis
 ⁊ ne ex aspectu talis animalis ali
 qui inclinarentur ad idē peccatū
 Sequitur ibidem Mulier que suc
 cubuerit cuilibet iumento: simul in
 terficiatur cum eo: sanguis eorūz fu
 per eos sit. Tertio mō fit per concu
 bitum ad non debitum sexum: pu
 ta alicuius masculi ad masculum.
 vel etiam femine ad feminam. D̄z
 aut̄ apostolus ad romanos primo.

ppter ea tradidit illos deus in passi-
 ones ignominie. s. nō noīande. **Nā**
 feie eorū mutauerūt naturalē v̄sū in
 eū qui est cōn naturā. **Dicit** q̄ masculi
 relicto naturali v̄sū feie exarserūt
 in desiderijs suis iuicē masculi i mas-
 culos turpitudinem opātes. **De** illo
 p̄tō loq̄t̄ dñs. leuit. xx. q̄ dormierit
 cū masculo coitu feio v̄sū opatus
 ē malū. **Morte** moriāt q̄ sāguis eorū
 fit sup eos. **Et** **Apl** i. ad cor. vi.
Neq̄ fornicarij neq̄ ydol seruiētes
 neq̄ aduulteri neq̄ molles neq̄ mas-
 culorū cōcubitores q̄c. regnū dei possi-
 debūt. **Quarto** h̄ fieri si nō seruat
 natural modū cōcubitus aut cōcūbē-
 di aut q̄ntū ad instrumētū nō debi-
 tū aut q̄ntū ad alios mēstruosos q̄
 bestiales cōcūbēdi modos. **Dicit** scūs
 thomas in q̄oe seq̄nti: in rñsiōe ad
 q̄rtū argumentū q̄ oim illoz ḡnū
 simū est p̄tū bestiale vbi nō serua-
 tur debita spēs. **Ide** glō. sup illd̄ ge-
 nesi. xxxvii. **Accusauit** frēs suos cri-
 mine pessio dicit. q̄ cū pecorib̄ mī-
 cebant. **De** h̄ vitiū sodomitiū vbi
 nō seruat debitus modū. **Hec** thō.
Gravitas h̄ p̄tū p̄ gen. xix. q̄ ponū-
 tur illa v̄ba. xxxij. q. vii. c. offerebat
 scūs loth filiarū pudorē. **Nā** q̄ si illa
 q̄ flagiciōsa ipuitas erat. tñ mīn⁹ e-
 rat scdm naturā coire q̄ adūsus na-
 turā delinq̄re. **Vñ** dicebat ad 30 do-
 mitas. **Nolite** q̄sō frēs mei nolite fa-
 cere h̄ malū. **h̄eo** ei duas filias q̄ n̄dū
 h̄uerūt virū. **Adducā** eas ad vos q̄
 abutimī eis sic vob̄ placuerit dū vi-
 ris istis nihil mali faciatis. **Dubita-**
 tur v̄tz loth peccauit offerēdo filias

suas ill̄ sodomitis. **Et** vidē q̄ n̄ q̄
 in duob̄ malis mīn⁹ malū ē admit-
 tendū. s̄ magis malū ē vitū cōn na-
 turā q̄ defloratio v̄ginū. ergo. **Ite**
 moyses p̄misit dare libellū repudiij
 qd̄ erat illicitū. **Vñ** dicit saluator ma-
 thei. xix. **Ad** duriciā cordis v̄ri q̄c. di-
 cit glō. **Permissus** ē eis repudiū: ne
 vxores occidāt. s̄ tñ moyses scūs fu-
 it nec i h̄ peccauit. ergo nec loth: ad-
 vitandū vitū cōn naturā q̄ violēciā
 hospitiū suoz. **Ite** licite p̄mittūt mē-
 trices in citate ne oia turpēt libidib̄.
Et scdm aug. vidē cōn naturā p̄ di-
 ctū aug. q̄ loth turbatus dixit h̄ q̄
 tales cōmutatōes n̄ sūt faciēde. **Dicen-**
 dū q̄ illicitū fuit cōcūbē abusi filiz
 arū suarū. **Caritas** ei ē ordiata. **Ideo**
 null⁹ aliqd̄ inordiatū cōmittē d̄zvt
 p̄caueat aliqd̄ inordiatū adhuc stāte
 maiori p̄tō alteri. **Vñ** aug. li. cōn
 mēdaciū. **Et** ad precauendū homi-
 cidij nō est dicēdū mendaciū. **Loth**
 āt nō potuit offerre filias suas p̄di-
 cto mō q̄n cōsentirent in illud quod
 erat p̄tū de ḡne: nō solū veniale sic
 mendaciū officiosū s̄ etiā mōile. **Tñ**
 exoneratus fuit a tāto q̄ si nō a toto
 tū rāione p̄turbatiōis mentis in
 q̄ erat. tū q̄ vitio pessio in suis cōcū-
 iibus q̄ violentie in suis hospitiū
 occurrere intendebat. **Ad** primū di-
 cendū q̄ verum est in corporalibus:
 sed q̄ homo faciat peccatū qd̄am
 q̄ minimū ad euitandū maius in
 alio non est licitū. **Non** enim faci-
 enda sūt mala: vt inde euemiant
 bona. **Ad** secundū respondetur
 q̄ repudiū vxoris fuit p̄missum

qz non p̄uebatur in lege. nō q̄ p̄
 fieret licitū: sicut dare usurā ex̄neo vt
 h̄etur Deuf. xxiiij. Ad tertū dicendū
 q̄ lex hūana pmittit mētrices in q̄n
 tū nō punit talē fornicatōem. qz nō
 p̄t oia punire. sed aliq̄ rōnabilē di
 mittit dei iūdiāo p̄uēnda. Et tū nō
 licitū est legislatori ad mētricū vel
 fornicatōem inducere. cā p̄ maiori
 malo vitādo. **S**ecūdo p̄z ḡuitas h̄?
 p̄cti. qz ḡuissima p̄ma p̄ illa est in
 iūgenda sc̄dm canones. vtz ex̄ de ex
 cessibus p̄la. a sub. c. clerici. vbi d̄i.
Quiaq̄ illa incōtinētia q̄ est ī na
 turā: a p̄pter quā ita deiuit in filios
 diffidētie a q̄nqz c̄itates igne cōsump
 sit de p̄beni fuerit de h̄dant a clero. l̄
 ad agendū p̄ petuā p̄mā in mōste
 rijs detrudatur: s̄ si fuerint layci ex
 cōicatōi subdant a a ceterū fidelū fiāt
 peuitus alieni. **H**oc cōsiliū lateranē
 se. **S**ed sc̄dm leges d̄nt capite p̄iri
 vt in auctē. vt nō luxuriētur ī natu
 rā. circa finē. coll. vi. **E**t q̄ auz brutis
 coierit plus q̄ septē ānis peniteat. a
 idē p̄ incestu. xxxiiij. q̄. ij. c. h̄ ipm a i
 c. sequēti. **T**ertio p̄z ḡuitas h̄? p̄cti
 qz est vnū de p̄ctis q̄ clamāt v̄indi
 ctā ad d̄nm. vtz gen. xv. ij. vbi d̄i.
Clamor zodomoz a gomozreozū ml
 t̄plicatus ē: a p̄ctm̄ eozū ḡuatū est
 nimis. qz in p̄patulo a maifeste et
 sine verac̄dia exercēbāt. **A**braham
 vero opatēs p̄ditōi hōiz dixit d̄no
Nūqd̄ p̄des iustū aū ipio? **S**i fuerit
 ibi. l. iusti in c̄itate. p̄des illos. R̄nt
 d̄ns. **S**i fuerit ibi. l. iusti: d̄ittā p̄p̄
 eos. **T**ūc ait. **S**i min⁹ q̄. l. fuerit. de
 lebis p̄pter. xl. **R**ursus ait. **S**i. xl.

fuerit inuēti q̄d facēs. Ait. **N**on pau
 tiam p̄pter xl. **N**e queso indignis
 d̄ne si loqr̄. **Q**uid si inuēti fuerit. xxx
 R̄nt. **N**on faciā si inuenero ibi. xxx.
Quid si inuēti fuerit. xx. **D**ixit d̄ns
Non interficiā p̄pter. xx. **O**bscuro is
 q̄t ne irascaris d̄ne si loqr̄ adhuc sē
 mel. **Q**uid si inuēti fuerit de cē. R̄nt.
Non delebo p̄pter de cē. **S**equit̄ i. c.
 sequēti **C**ū fuisset loth eductus d̄ns
 pluit super zodomā a gomozrā sul
 phur a ignē de celo: a subuertit c̄ita
 tes has. a omēs hitatores v̄bū. a
 cuncta terre virentia: a sic perierunt
 in igne a sulphure. **I**gnis em̄ sul
 phureus habet ardore a fetorez: ad
 significandū vitū zodomitaruz: q̄d
 fetet vilitate a ardet cocupiscētie fer
 uore. **N**ascūtur etiam ibi quedā po
 mavirentia sub tanta spē maturitas
 tis. vt edendi desiderū gignant. **P**z
 si carpas euanescent a resoluūtur in
 cinerem: fumūqz exalant quasi ad
 buc ardeant. **E**rgo adhuc ibi relin
 quitur v̄mbra illius combustiomis.
Hec ysidorus libro quarto ethiōl.
Quarto patet grauitas huius pecca
 ti ex diuina maledictione. **S**icut ex
 odi. xx. vij. **M**aledictus qui dormit
 cum omni iumento. **E**t dicet omnis
 populus Amen

D Eāmo peccant contra illud
 p̄ceptum **N**on mechabe
 nis qui aū demombus forri
 cantur qui vocantur incubi vel succ
 ubi de q̄bo loqr̄ Aug. li. xxv. c. xxiiij.
 de a. dei dicēs. qm̄ celeberrīa fama ē:
 multiqz se asserūt eē exptos. v̄l ab
 eis q̄ expti eēnt. de quoz fide nō eēt

subitandū audisse confirmant filia
nos et faunos quos vulgo incubos vo-
cant improbos se commiscuisse mulieri-
bus et earum appetisse et pegisse con-
bitum et quosdam demones quos drufios
galli nuncupant: assidue hanc imundici-
am temptare et efficere plures tales. qui
asserunt ut hoc negare impuden-
ter videatur. non hinc audeo aliquid dif-
finire. vtrum aliqui spiritus elementi aere
reo corporati. Nam hoc elementum etiam
cum agitur flabello: sensu corpo-
ris tactuque sentiri possunt hanc etiam
pati libidinem ut qui possunt scientibus
feis miscantur. Hoc aug? Hoc autem
potest fieri tripliciter. scilicet.

Per modum viri incubando:

Aut per modum feie se succubando.

Aut semen in vulva transponendo.
Primo per modum viri incubando. et
taliter vocatur incubus. Si autem hoc fit
voluntarie est gravissimum peccatum. Cuius
exemplum ponit cesarius. et etiam ponitur
in speculo his. li. xxviii. c. xliij. dicens
quod quedam mulier in regione manue-
ti a quodam petulanti demone sex annis
hito eius consensu incredibili libidine
occupata est. Apparuerat enim ei in specie
pulcherrimi militis et se abutebatur.
et inuisibiliter marito eius in eodem loco
cubante lasciu? ipse spiritus hoc faciebat.
Que anno septimo timore correpta: ve-
niente in predictam civitatem beato bernardo
Clareuallis abbate. misera mulier
ad pedes eius corruit. et passionem hor-
ribilem et ludificationem diabolicam mul-
tis lacrimis confessa. succurri sibi fla-
gitavit. A qua solata et quod facere debe-
ret edocuit: post confessionem dyabolus

ad illam accedere non potuit. et tunc vobis
eam teruit quod sicut fuit eius amator
sic nunc crudelissimus vellet esse persecu-
tor. Aliud exemplum ponit cesarius? di-
cens. c. viij. quod in bona et in proba sa-
cra remigij. Sacerdos quidam fuit Ar-
noldus nomine filia bonis spiritibus. Quam
nimis diligens quod pulchra erat. sed pro-
pter iuvenes et maxime propter canoni-
cos bunenses ei custodi a tanta ad-
hibuit: ut quatenus de domo exiret: in
solario domus illam clauderet. Die qua-
dam apparet ei dyabolus in specie vi-
ri cepit animi eius intus suggestione
latenti et foris suggestione blandie
ti inclinare. Quid plura? Per suasa
misera et corrupta sepius postea demoni
ad suam perniciem consentit. Vna die rum sa-
cerdos solarium ascendens filiam gemetem
flentemque invenit. A qua cum doloris vi-
x extorquere potuit. et confessa est prius quod
delusa esset a demone et oppressa. idque
se merito dolere. Que etiam ita demetata
est et sensu alienata. tum ex dolore. tum
ex dyabolica operatione. ut vermicu-
los quos de sinu colligebat in os mit-
teret et masticaret. Tristis facta? prius
misit illam trans flumen rem: sperans eam
ex mutatione aeris aliquid posse meli-
orari. et ob fluminis interpositionem ab
incubo demone liberari. Transmissa a pu-
ella apparuit demoni sacerdoti dicens.
Male sacerdos quare mihi abstu-
listi uxorem meam. et mox truxit e-
um in suo pectore tam valide. ut pro-
prum sanguinem suum vomens ter-
cia die moreretur. Quibus rei testes
plurimi fuerunt hoc scientes.

Dubitatur autem cur demones

frequenter puellas delicatas custodiunt
 ut a smodexu sarā thobie iūmoris vx
 orē. Rūtur in li. de rebus et t̄pib? q̄
 hoc fit ex spēali dei ordinatione: ut i
 Sara iā dicta. Aliud exemplū patz q̄
 factū fuit in castro schyrenberge. E
 rat quōdā dēoniū ibi qd̄ dicebat rep
 neke: custodiens unā puellā q̄ dice
 batur st̄pne. Cui quōdam occurrēs in
 campo dedit sibi pomū. Quē ille des
 mon deprehendit dicēs. Non facies
 iterū. Et ille. Nihil plus feci n̄ q̄ po
 mū dedi. Rūt. Dico q̄ plus intendi
 sti. et nihil de illo dēone n̄ manus vi
 debantur. Secūdo eas custodiūt q̄
 tenus p̄ eas multos iuuenes in eius
 libidinis cōcupiam incendāt. Et tales
 sūt spūs fornicatōis q̄ tanq̄ p̄ instru
 mentū illis vtūtur ad incendiū luxu
 rie. Narrat gobolin? in cronica sua
 q̄ anno d̄m. m. ccc. lxxx. quōdam iuubo
 se noīans egē goldemer diūxit se fai
 liaritati: quidā viro armorū mūdais
 actibus p̄ oia dedito: appellato Ne
 ueluch de hardenborch in comitatu
 marka p̄pe flumen rure. bitanti in
 castro. Et loquebat̄ secū cū alijs ho
 mibus. et lusit dulcissime in instrumē
 to musicali cordis aptato et lusit ab
 taxillo et pecunias exposuit et vinū
 bibit. et sepe cū eo i lecto vno per no
 ctē requieuit. Visitabant eū tā reli
 giosi q̄ seculares. quibus mīsa dedit.
 Sed crebre religiosos ad sue cōdi
 tionis reuelationē anhelātes scelera
 eorū occulta recitādo confudit et hospī
 tem p̄dcm̄ sepius de inimicorū suo
 rū aduentu p̄monuit. et qualiter eo
 rū machinationes euaderet sibi cōfi

lia dedit. manus sibi dūtayat palpā
 das p̄buit: s̄ videri negauit. Et erāt
 manus ḡales et molles: ut si q̄s tan
 gēt murē. Xp̄iano s̄ fide i verbis iu
 deos in lapidibus p̄ciōsis. et paga
 nos i lerbis ponē asseruit. Vn̄ h̄ ne
 ueluch habuit tūc sororē pulcrā: cu
 ius grā hūc iacobum nōnulli moram
 secū trahere suspicabant. Vn̄ solit?
 erat eū noīare generū suū. et ip̄e d̄ca
 it eū ut hoc versu se signaret. Incre
 atus p̄i. increatus filius. increatus
 spūs s̄c̄s. Dubitat̄ cur dēones delcā
 tur fornicari cū istis puellis cū tū nō
 h̄nt sensū tactus. et sic ista exercent̄
 p̄ corpus assumptū. Rūt q̄ delcānt̄
 in h̄ q̄ hō d̄mittit p̄cā mōrtia. iter
 que est luxuria. ut h̄iem finalit̄ se
 cū trahāt ad p̄petuā dāpnatōz. nō
 q̄ i h̄ carnaliter delectētū. cū carnez
 naturalit̄ nō h̄nt neq; sensū tactus.
 s̄ delcānt̄ mirabilit̄ i istis turpibus
 p̄c̄is. Secūdo h̄ h̄z fieri succubādo
 et p̄ modū mulieris se supponēdo. De
 q̄ p̄oīt̄ tale exēplū i speculo hist. li. xx
 vi. c. xxix. Qz t̄pe h̄indā ip̄atoris ter
 cij erat quōdā iuueis loquplex et nobil̄
 q̄ vxorē nouiter duxerat. Post abū
 iuit i campū cū suis sodalibz ut lude
 rēt. Interi anulū sp̄saliū digito ex
 tēso statue veneris eree q̄ p̄xio asta
 bat ip̄osuit. et finito ludo r̄p̄etēvolēs
 anulū iueit statue digitū v̄s ad volā
 curuatū. diūq; luctatus ē: nec anulū
 erue potuit nec digitū frāgē. Tacit?
 discedēs rē celauit solus. Nocte itēpe
 sta cū faūlo rediēs dig: tū iuenerit ex
 tēfū et anulū s̄breptū dissipato dāno
 ad nuptā redijt. atq; se i lecto iūx̄ eā

collocasset: sensit quasi nebulosus et
 densum inter se et illam volutari quod se
 tiri sed videri non poterat. et hoc ob
 staculo ab amplexu prohibet. **Audi**
 uit et voce. **Marcu** scilicet quod hodie me
 desponsasti. **Ego** si veni? cui? digito
 iposuisse anulum illum: nec reddam **Terr**
 tus ille tanto prodigio: nihil referre
 ausus est vel potuit. in sompno duxit
 noctem illam multum secum deliberatus.
Sic factum est per multum tempus: ut quam
 quod hora cum sponsa concubere vellet ibi
 sentiret et audiret. **Erat** sane alias va
 lens domini: et aptus milicie. **Tandem**
 querelis uxoris commotus rem peni
 bus detulit. **Illi** inuito consilio palumbo
 cuiusdam presbitero pandunt rem **Is** erat
 nigromanticus et erat potens in ma
 licis. **Illectus** ergo promissis multis
 compositam epistolam dedit iuveni. **Vade**
 illa hora noctis ad concubitum ubi
 quatuor vie conveniunt. et stans tacite con
 sidera. **Transibunt** ibi figure hominum utri
 usque sexus omnesque etatis gradus et condi
 tionis equites et pedites. quidam leti
 et quidam tristes quicquid audieris non
 loqueris. **Dequitur** illam turbam quidam
 statura peior forma corpulentior in
 curru sedens. huic tacitus trades epi
 stolam legendam. et statim fiet quod po
 stulas. **Et** sic factum est **Inter** ceteros
 transeuntes utriusque sexus vidit ibi
 mulierem ornatum meretricio super mu
 lam equitanti crine soluto per humeros
 iactata vitta aurea circumscripta aureas
 virgulas gerentem in manibus quam mulam re
 gebat. gestus exequens impudicos.
Que casus via a iuvene requisens nihil
 respondit: sed extensa manum porrigit ei et

pistolam. **Demon** notum sigillum non aus
 sus contempnere. legit scriptum moxque
 brachis in celum elevatis. **Deus** inquit
 omnipotens quod diu patieris nequicias palu
 bi presbiteri. **Nec** mora satellites de la
 tere suo mittit. que anulum extorque
 rent a venere. **Illa** multum tergiversa
 ta vix tandem reddidit. **Ita** iuvenis vo
 ti propositi sine obstaculo potitus est diu
 suspiratis amoribus **Simile** recitat
 bugo super danieli **Cum** princeps ligo
 norum cum phis contra romanos fuit in expe
 ditione. propter quod carissimus regi per
 sarum factus fuit **Is** filiam eius in uxorem
 meruit. **Quam** ducens secum lingonas
 invenit ibi multitudinem fantasmatum
 que dicuntur succubones secum intras
 se et totum territorium suum intantum imple
 visse quod tempore multo mille mulieres ibi
 generabatur neque pueri nascebant
 quod viris ad uxores accedere volentibus
 aliquod graciosum corpus quasi mulie
 ris eis se supponit. crediturque ipsis quod
 essent uxores et coitu completo dispa
 vixoribus debitum petentibus viri exhau
 sti per succubones reddere non potue
 runt. **Requisitus** demon cur hoc faceret
 Runt. **Princeps** vester occidendo viros
 nostros de patria nos expulit. et nos euz
 cum populo fraudando nuptias suas et ali
 orum disturbabimus de patria sua. **Et**
 obtinuit. **Rex** persarum consulitur et de
 us invocatur. et illa corpora trium pue
 rorum. scilicet sydrach mysach et abdenago
 misit lingonas: ut eorum presentia
 fugaret demones. **Quod** et factum
 est. qui nunc sepulti sunt in medio cho
 ri maioris ecclesie lingonensis. ubi
 tale sub sepulcro epigramma habet.

hic iacet in sarcofago sydrach misā
 acb ⁊ abdenago. Igne vsti vt pela
 go. q̄s rex psarū zoraab trās ferri ius
 fit lingonas ad expugnandū demo
 nes. Tertio h̄z fieri h̄z semē trāsponē
 to in vuluā mulieris. Dicit em̄ theo
 logi q̄ demō vel angelus nō gnat cō
 plete p̄ fornicatuā v̄tute: h̄z p̄t cōiū
 gere actiua ⁊ passiua. Verbigtā De
 mon supposuit se sub viro: recipiēs
 semen ab eo q̄d postmodū in mulie
 rē trāsfundit fais incubus ad eā. Et
 sic gnatus nō est filius demōis: h̄z ho
 minis a quo semen deāsi est. Et sic
 Joseph exponit illō gen. vi. Viden
 tes filij dei filias hōim q̄ eēt pul
 cre acceperūt sibi vxores. Per filios
 dei intelligit incubos: ⁊ ite generati
 sūt gygantes viri potētes. Quia dic
 tō. in sc̄do sentē. di. iij. q̄ demones
 p̄nt scire virtutē semis deāsi ex dis
 positione eius a q̄ deāsi est. ⁊ simili
 ter mulierē p̄porcionatā ad semis il
 lius p̄portioem. ⁊ iterū cōstellatiōez
 iuuantē ad effectū corpale. Quibus
 oibus cōcurrentibus possibile ē geni
 tū fieri potentē ⁊ magnū. Sic comi
 tes de elyue dicitur ab incubo p̄crea
 ti. sicut legit in libro de rebus ⁊ tpi
 bus mēorabilibus. q̄ mortuis de ca
 stro tollen oibus ad eū p̄tinentibz.
 vna sola puella: filia comitis vltimi
 supstes fuit iā nubilis ⁊ multū spes
 ciosa. Que q̄dam die iuxta flumē re
 in p̄pe tollen cū puellis ⁊ militibus
 ābulans: vidit agnū in cathena ar
 gentea trahentē nauē ad litus: ⁊ in
 nauē iuuenē venustissimū. Quo litus
 ascēdētē agnus nauē abduxit. ⁊ iu

uenis in castro colligit ⁊ v̄estē trac
 tatur. Tandē puella ḡtjis eius capta
 sibi m̄riomali ter copulat: interposi
 ta prius p̄actione ne vnq̄ quereret
 ab eo q̄s eēt ⁊ v̄nde venisset. Gene
 rant filios ⁊ filias. Sed puella tan
 dem vel oblita vel de eius amore m̄
 mis cōfisa: v̄n̄ venent sciscitat. Qui
 rūt. Dicit dixi amoto me h̄re non
 potens. Ad litus ergo v̄n̄ veniat re
 greditur: ⁊ a agno cūdis vidētibz
 nauē recipit ⁊ abduat. Et sic p̄ge
 mes de elyue fuit repata. ⁊ v̄h̄z hodie
 in oibus m̄itōibus suis agnū h̄ns
 gnis sui monumentū. Sic ec̄ marli
 nus fuit natus. De q̄ martin⁹ i cro
 nica dicit: q̄ tpe simplicij pape fuit
 i britania marlin⁹ vates ex filia re
 gis bntonū sc̄imomiali noie demecia
 ab incubo demone natus. q̄ demecia
 inter moiales in ecclā sc̄i petri de ge
 bat in v̄be londomionū. h̄z dixit se nū
 q̄ cognouisse virū. sed q̄dam iuue
 nis in spē pulcēria ip̄am frequēter
 deosculans ⁊ euanesces ⁊ rursus ap
 parens ⁊ eā amplectens eā ḡuidaz
 reliqt. Sic etiā nati sūt romul⁹ ⁊ re
 mus sc̄dm̄ aug. li. ij. de ci. dei. ⁊ multi
 alij. q̄c. Nec oia fiūt vel p̄pter h̄is
 demeritū q̄ p̄ libidie p̄uendus est i
 q̄ deliqt. vel p̄pter neq̄iosū dēonis
 studiū. Cuius exempla multa ponit
 Celsus

H ista inordinata luxuria
 abstinentū est p̄pter ma
 la que inde sequūt. De q̄bz
 ḡg. xi. mox. ⁊ c. li. dicit q̄ de luxuria
 orit cecitas mētis. incofideratio. inco
 stantia. p̄cipitatio. amor. odium.

affectus presentis seculi horroz vel
 desperatio futuri seculi. **P**rimo cecitas
 mentis. qz scdm aug. a p̄m̄i
 actu carnali rō totaliter absorbetur
 ita qd lumen rōnis qdāmodo extinguitur.
 quia totus homo quasi carnalis
 efficitur. inde est qd vitium carnis
 plus hōiem vilificat q̄ p̄ infamiam
 demigrat q̄ alia vitia maiora.
Quod contingit ex hoc. qz per extin-
 ctionem rōis homo priuat naturali
 sua dignitate. qz p̄ vsum rōnis cetera
 precellit. **N**am ita cecatus est in
 sua mente qd dimittit verum deum:
 et fruatur creatura. **I**deo in eius p̄sō
 na dixit eccāstes. ca. i. Dixi in corde
 meo. vadam et affluaz delicijs et fru-
 ar bonis. ibidem. c. xi. Perfruereris
 ta cum vxore quam diligis cūctis di-
 ebus instabilitatis tue. qui dati sūt
 tibi sub sole oi tpe vanitatis tue. et
 talis cecitas est p̄ctm̄ mortale. **Sap.**
 i. **E**xcecauit eos malicia eorū. **I**ntm̄
 em̄ sūt excecati qd putant suauitia de-
 um latere. **T**ales sunt similes asino
 qui caput suū occultat in rubeo corpo-
 re fons manente sic qd ab alijs non
 videatur. **S**ic tales putant luxuriā
 deum et hōies latere. **S**ecūdo oris de
 luxuria incōsideratio mortis et inferni.
Intantū em̄ volūtas carnis delectati-
 onī imergitur qd nec de amaritudine
 mortis cogitant nec penā inferni fo-
 midant: q̄i sp̄ liceret viuere et sp̄ vel-
 lent peccare. **I**nde est qd de? iusto iū-
 diciō actū p̄cti transitorū eternalit̄
 punit. **Q**uia scdm **A**ug. **S**i hō ma-
 lus eternaliter viueret sp̄ i? in pecca-
 re liberet. **D**e illis dī daniel. xij. **A**

uerterūt sensū suū vt nō recordaren-
 tur iudiciōz iustoz. **T**ertū est men-
 tis inconstantia. qz ita inconstātes
 sunt qd statim abiectis presentib?
 vel fixe apprehensis in luxuriā resol-
 uūt. vel ad delectatiōem illicitā ex
 consensu prumpūt. **Q**d puenit ex
 hoc. qz p̄ volūtatē malā intendit
 delectari transitorie. **I**deo necē ē men-
 tem variari: prout vna delectacō mo-
 mentanea alteri succedit. **S**ola autē
 mens illa in constantia figitur q̄ bo-
 no immobili et inuariabili p̄ amorem
 inmititur. **Q**uarto sequit̄ amor sui.
 qz carnalis amor si crescat vsqz ad
 contemptū dei est peccatum mortale.
Hec omnia in sui como dū ordinauit.
 vt in eis p̄ amplius delectetur. **T**al-
 em̄ longā vitam desiderat: vt diūt?
 carnali delectatiōi insistat. **Q**uinto
 sequitur precipitatio sui. qz qui fer-
 uore concupiscentie est excecatus p̄-
 pitatur ad luxuriā frequenter expo-
 nens se periculo mortis p̄pter libidi-
 nem explendaz. **D**e illo dī puer. vij.
De recordi iuvene victo a meretrice
 qd statim eam seq̄tur q̄i bos ductus
 ad victimā et quasi agnus lasciuiēs.
Et infra. **N**escit qd de periculo anime
 eius agatur. **S**exto seq̄tur odiū dei.
Et licet deus sit purū et summū bonū
 qd directe odiri non p̄t. tamen indi-
 recte odiri p̄t p̄pter duo. s. vel p̄pter
 penam quā iusto iudiciō peccantib?
 infligit. **V**el p̄pter bonū delectabile
 quod pia prouidentia eis subtrahit.
 ne grauius peccent quod nō solū est
 p̄ctm̄ mortale sed etiam p̄ctm̄ in spi-
 ritū sanctū. **S**eptimo sequit̄ amor

p̄ntis seculi cū carnalibus imberēt p̄
 appetitū bonorū ⁊ diuitiarū. sanitas
 tis fortitudinis ⁊ ceterorū per que car
 nalis effectus suū finem consequitur.
 ⁊ delectatione momentanea fruitur
 Jō in p̄sona illoꝝ luxuriosorū. sapie
 ij. di. Venite ergo ⁊ fruamur boīs
 que sūt tan q̄ in iuuentute celeriter.
 ⁊ vino precioso ⁊ vngentis nos im
 pleamus: ⁊ non pretereat nos flos
 t̄pis Coronem⁹ nos rosis añq̄ mar
 cescāt. Nullū prātū sit qđ non p̄tā
 seat luxuria nr̄a. Neō nr̄m sit exors
 luxurie nr̄e Cōn quos. i. ioh. ij. No
 lite diligere mūdū neq; ea que i mū
 do sunt. Qm̄ oē quod i mūdo ē con
 cupiscētia carnis ē. ⁊c. Si at̄ talis a
 mor̄ crescit q̄ p̄reponat̄ amori dei:
 ⁊ vite eterne ⁊ redūdat in iniuri
 am p̄ximī: tunc est p̄ctm̄ mōrle.
 Octauo se q̄tur desperatio future be
 atitudinis. quia carnalis affectus cō
 cupiscētie carnali finalit̄ imersus
 sibī p̄si male cōsciūs diffidit de futu
 ra gl̄a ⁊c. ⁊c. ⁊c. sequenda. Sic ra
 tionabiliter cū eiūs spes sit certa ex
 pectatio future b̄titudinis ex mēri
 tis p̄ueniens. Ille qui nullū conspi
 cit in se meritū: de futura gl̄a diffi
 dit. Hec oia p̄mit greg. vbi supra.

Explicat̄ p̄ceptū sextum.

Ināpit̄ p̄ceptum septimū. scz.

Non furtum facies

On furtum facies
 Hoc ē septimū p̄
 ceptū in q̄ dñs p̄
 hibet nocumētū si
 eri p̄ximo in reb⁹
 tpalibus. s. nō fu

rando occulte bō sua tpalia. qz bō ē
 cōi caritatē p̄xi. ergo ē p̄ctm̄ mōrle.
 Est ec̄ cōi iusticiā q̄ reddit vnicuiq; qđ
 suū ē. Est ec̄ cōi maifestatoꝝ veri
 tatis p̄t̄ occultā fraudulētiā. Ergo
 merito dñs tāq̄ malū in septio loco
 p̄hibuit dicēs Nō furtū facies. Du
 bitat̄ vtrum furtū sit grauius p̄ctm̄
 q̄z homicidiū ⁊ adulterium. Rñt
 aug. de actōna sup mat h. di. Aliō
 ē q̄rere an furtū sit ḡui⁹ p̄ctm̄ q̄z
 homicidiū ⁊ adulterium. ⁊ aliud an sit
 p̄culosi⁹. Planū ē em̄ q̄ homicidiū vel
 adulterium ḡui⁹ p̄ctm̄ ē q̄ furtū ex
 te illi⁹ q̄ offendit. Ita ei tria hōi
 diū adulterium ⁊ furtū intm̄ sit nocia
 inq̄ntū p̄xim⁹ p̄ ea offendit. Planū
 est at̄ q̄ hō magis vel p̄xim⁹ offen
 dit p̄ hōi diū q̄ p̄ adulterium. ⁊ ma
 gis p̄ adulterium q̄z p̄ furtū. qz p̄ ho
 micidiū offendit hō i p̄sona p̄p̄a eo
 q̄ tollit̄ vita eius. Per adulterium of
 fendit in p̄soa sibi diūda q̄ ē q̄i vna
 caro cū ipō. S; p̄ furtū offendit i re
 bus exteriorib⁹. s; ex p̄te offendētis
 p̄culosius est furtū q̄z adulterium qđ
 p̄t; tripl̄. P̄rio qz tale p̄ctm̄ difficil
 ius hōi remittitur. secūdo qz in plu
 res deriuatur. Tertio qz in homici
 dio ⁊ adulterio assilat̄. Primū sic
 p̄bat. Nā tale p̄ctm̄ nō remittit̄ ni
 si hō peniteat satisfaciendo. De hōi
 dio autem ⁊ adulterio statim cos̄